

**Forskning ved norske Handelshøyskoler
i perioden 2008-2013**

Victoria Mikalsen

Veileder

Roy Mersland

Masteroppgaven er gjennomført som ledd i utdanningen ved Universitetet i Agder og er godkjent som del av denne utdanningen. Denne godkjenningen innebærer ikke at universitetet innestår for de metoder som er anvendt og de konklusjoner som er trukket.

Universitetet i Agder, 2015

Handelshøyskolen i Agder

Forord

Denne utredningen er utført som en del av masterstudiet i økonomi og administrasjon, ved Universitetet i Agder (handelshøyskolen), og utgjør 30 studiepoeng av fordypningsprofilen *Økonomisk styring*.

Arbeidet med oppgaven har vært tidkrevende og svært lærerikt. Utredningen ser på forskning ved norske handelshøyskoler i perioden 2008-2013. Jeg har valgt å se på forskningen ved handelshøyskoler, fordi forskning og ulike rangeringer av handelshøyskoler har vært veldig mye omtalt i media i det siste. Dette er et dagsaktuelt tema.

Ønsker også å gi en spesiell takk til veileder Roy Mersland. Han har vært til stor hjelp i prosessen og har kommet med gode råd og tilbakemeldinger.

Kristiansand, 3.juni, 2015

Victoria Mikalsen

Sammendrag

Kvalitet i forskning blant handelshøyskolene er mye i media for tiden. Det er vanlig å bruke ulike rangeringslister i benchmarking med hverandre. Før var det bare to store handelshøyskoler (BI og NHH), men nå er det flere som har fått tittelen handelshøyskolen, og utfordrer det monopolet BI og NHH har hatt tidligere. Denne utredningen ser på forskningseffektiviteten og kvaliteten blant de norske handelshøyskolene. I tillegg er et utvalg blant handelshøyskolene blitt sammenlignet mot ABS Journal Guide, for å se på kvaliteten på norsk forskning internasjonalt. Det er de mindre handelshøyskolene som har hatt den største veksten i forskningsproduktivitet. De to store handelshøyskolene gjør det ikke så godt, hvis man ser på effektiviteten til de ansatte. De mindre handelshøyskolene har tatt igjen de store handelshøyskolene. Eneste grunnen til at de to store publiserer mange flere artikler, er på grunn av størrelsen. De er mange ansatte som publiserer, men effektiviteten til handelshøyskolene er ikke høy per fagansatt. Det er dessuten en overraskende lav andel tidsskriftsartikler som er kommet med på ABS-listen.

Innholdsfortegnelse

1	Introduksjon.....	1
1.1	Bakgrunn for utredningen.....	1
1.2	Forskningsspørsmål	3
1.3	Avgrensning av utredningen.....	6
1.4	Struktur og oppbygging	7
2	Teoretisk perspektiv	8
2.1	Forskning	9
2.2	Kritikk av ulike rangeringssystemer	11
2.3	KPI og benchmarking	12
2.3.1	Incentiver.....	15
2.3.2	Kvinner i forskning	15
3	Metode.....	19
3.1	Forskningsobjekt: Norske Handelshøyskoler som tilbyr <i>Siviløkonomi</i>	20
3.1.1	DBH	23
3.1.2	Cristin	24
3.1.3	ABS-listen	26
3.2	Forskningsdesign	28
3.2.1	Forskningstilnærming.....	28
3.2.2	Forskningshensikt.....	29
3.3	Datainnsamling	29
3.3.1	Primærdata og sekundærdata	29
3.3.2	Kvantitativ- og kvalitativ metode	30
3.3.3	Telefonintervju	31
3.4	Evaluerings av datamaterialet	33
3.4.1	Reliabilitet	33

3.4.2	Validitet.....	34
4	Analyse.....	35
4.1	Beskrivelse av utvalget.....	35
4.2	Beskrivelse av data.....	40
4.3	Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?.....	42
4.4	Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?.....	45
4.5	Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?.....	50
	Tabell 7: Prosentvis forbedring per handelshøyskole i snitt for tre og tre år, andel periodika.....	51
4.6	Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til ansatte?.....	52
4.7	Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i journaler som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagene?.....	55
4.8	Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?.....	58
4.9	I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?.....	62
4.10	I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?.....	66
4.11	Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?.....	67
5	Avslutning.....	75
5.1	Drøfting og oppsummering.....	75
5.2	Konklusjon.....	79
5.3	Mulige feilkilder.....	80
5.4	Forslag til videre forskning.....	81
6	Litteraturliste.....	82
7	Vedlegg.....	87
7.1	Intervjuguide.....	87

Forkortelser

HHB	Handelshøyskolen i Bodø
UiT	Handelshøyskolen i Tromsø, hører til Universitetet i Tromsø
HiST	Handelshøyskolen i Trondheim, hører til Høgskolen i Sør-Trøndelag
HiMolde	Handelshøyskolen i Molde, hører til Høgskolen i Molde
NHH	Norges handelshøyskole
UiS	Handelshøyskolen i Stavanger, hører til Universitetet i Stavanger
UiA	Handelshøyskolen i Agder, hører til Universitetet i Agder
BI	Handelshøyskolen BI (Bedriftsøkonomisk Institutt)
NMBU	Handelshøyskolen i ÅS, hører til Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
ABS	Academic Journal Guide
NSD	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste =
DBH	Database for statistikk om høgere utdanning
Periodika	Journal
Antologi	Journal i bøker
Monografi	Bøker

1 Introduksjon

1.1 Bakgrunn for utredningen

«Vår sivilisasjon bygger i stor grad på den innsikt og meningsbrytning som er skapt gjennom forskning.» (St.meld. nr. 30, 2008-2009, p. 9). Forskning har bidratt til store framskritt, og vi ville aldri vært der vi er i dag, uten forskning. Forskning hjelper oss til å forstå store samfunnsendringer som skjer i verden, og å kunne drøfte disse på en ordentlig måte (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

I denne utredningen tas det utgangspunkt i ni norske handelshøyskoler, og jeg skal sammenligne dem opp mot hverandre for å se om det er store forskjeller innen forskning, ettersom de tross alt er i en form for konkurranse med hverandre. Det er da snakk om to handelshøyskoler som er selvstendige, to handelshøyskoler som er en del av høyskole, og fem handelshøyskoler som er del av universiteter. Se oversikt over hvilke handelshøyskoler som er tatt med, og hvilke som er utelatt i metodedelens under kapittel 3.1 *Forskningsobjekt: Norske Handelshøyskoler som tilbyr Siviløkonomi*.

Hvorfor er forskning så viktig, kan man spørre seg. Målet med gode handelshøyskoler er ikke bare å skulle utdanne og utvikle unge ledere, det er også å skulle utvikle ideer, teorier og å finne beviser innen forskning, som igjen vil komme til å påvirke samfunnets forskning og tenkning i framtiden (Baden-Fuller, Ravazzolo, & Schweizer, 2000).

Tradisjonelt har vi hatt handelshøyskolene NHH og BI, og de er nå to av de største handelshøyskolene i Norge. De senere årene er det nå kommet flere og flere skoler som har fått kalle seg handelshøyskole, og som tilbyr utdannelsen som gir rett til tittelen *Siviløkonom*. Internasjonalt er det vanlig at *Business schools* er tilknyttet universiteter, og det er derfor interessant å se om de handelshøyskolene som tilhører universiteter er i ferd med å oppnå forskningsresultater på linje med NHH og BI. Siviløkonomi ved handelshøyskolene er en svært populær utdanning, og det er stor konkurranse mellom handelshøyskolene om å tiltrekke seg flinke studenter, professorer og å forske og publisere i anerkjente tidsskrifter.

I Norge bruker vi et 2-nivås system, hvor artikler publisert på nivå 2 er bedre enn artikler som har fått rangeringen 1. Det som er litt negativt med dette systemet er at Norge er et lite land, og mye kan gå på bekjentskaper og hvor etablert og anerkjent man er i forskningsmiljøet.

Dette betyr at relativt dårlige tidsskrift kan komme på nivå 2, noe som går på bekostning av andre og bedre tidsskrifter.

Som andre organisasjoner, er det også forventet av handelshøyskoler å ha mål, planer for å nå disse målene, og hele tiden følge med på om man har klart å nå disse målene som er blitt satt (Ramirez & Tiplic, 2014). KPI (Key Performance Indicators) kommer inn her, dette er strategiske mål. KPI er ikke uttrykt som et tall, alle bestemmer hva deres enkelt KPI er – altså hvilke mål som skal nås. KPI-mål kan i tilfellet med handelshøyskolene for eksempel være å skulle publisere mest mulig på nivå 2, oppnå status som sterk forskningsinstitusjon, og publisere mest blant norske handelshøyskoler i internasjonale tidsskrifter. For de mindre handelshøyskolene kan også et mål være å skulle komme forbi de store og selvstendige handelshøyskolene BI og NHH når det kommer til forskning. Man setter altså mål, som man bruker i benchmarking mot konkurrentene. Man sammenligner seg mot hverandre, og setter mål om å bli bedre og overgå konkurrerende handelshøyskoler. Klarer man å bruke benchmarking riktig, vil dette kunne tiltrekke gode professorer som driver høy og anerkjent forskning, studenter vil ønske å studere ved handelshøyskolen – det er altså en positiv dominoeffekt. KPI og benchmarking vil bli forklart mer detaljert senere i oppgaven. Mange studenter ønsker å bli assosiert med en handelshøyskole som er høyt anerkjent og som utdanner ledere (Baden-Fuller et al., 2000), og med god benchmarking vil det komme tydeligere fram hvem som hevder seg i markedet.

Forskning gir oss ny kunnskap og bidrar til å utvikle kulturen og sivilisasjonen vår (St.meld. nr. 30, 2008-2009). Nytteverdien er stor, og man kan tjene godt på forskning på flere områder. Uten forskning ville ikke samfunnet gått videre, man ville ikke stilt viktige spørsmål eller funnet svar på hvorfor ting er som de er – og hva man kan gjøre for å oppnå eller unngå ulike hendelser, og hvorfor noe oppstår (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

Vi har en lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). Ser man på §1-1 her vil man se at viktigheten av forskning er til og med er nedfelt i loven vår:

«§1-1. Lovens formål

Denne lov har som formål å legge til rette for at universiteter og høyskoler

- a) tilbyr høyrere utdanning på høyt internasjonalt nivå.
- b) utfører forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå.
- c) formidler kunnskap om virksomheten og utbreder forståelse for prinsippet om faglig frihet og anvendelse av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater, både i

undervisningen av studenter, i egen virksomhet for øvrig og i offentlig forvaltning, kulturliv og næringsliv.» (uhl., 2005)

Dette betyr ikke at man kun skal utdanne folk med kompetanse til å løse de ulike viktige oppgavene i samfunnet, men også at forskningen skal utvikle studentenes evne til refleksjon, kreativitet og kritisk tenkning. Studentene skal ha en gevinst av forskningen ved at de blir undervist i de fremste forskningene og blir opplyst om viktige samfunnsspørsmål (St.meld. nr. 30, 2008-2009). Ingen observasjoner kan forklare en eksakt sammenheng mellom årsak og virkning for om forskning utført ved handelshøyskoler, og i hvilken grad det påvirker studenter ved for eksempel med fordeler i jobb og lønnsnivå etter endt studier- men det er gjort forskning som beviser at det er sterke bevis for at dette faktisk er tilfellet. Den økonomiske verdien på studentene øker ved å uteksamineres fra høyt respekterte forskningsinstitutt (O'Brien, Drnevich, Armstrong, & Crook, 2010). Dette beviser at forskning er svært viktig, handelshøyskoler konkurrerer seg imellom ved god forskning, folk vil helst studere ved institutt som er kjent for å være gode. Forskning er altså viktig både samfunnsmessig, men også konkurransemessig!

Det finnes veldig mange ulike rangeringssystemer i verden, og hver av dem legger vekt på ulike variabler som viktigst. Alle disse ulike variabel-fokuseringene gjør at hver av rangeringene vil gi ulike resultater for hvilke handelshøyskoler som er gode, og hvilke som kommer dårligere ut. Det er mange internasjonale og anerkjente systemer for rangering av økonomitidsskrifter, og det kan være vanskelig å forholde seg til alle – man bør derfor finne en rangering som en har som utgangspunkt. I denne oppgaven er det tatt utgangspunkt i *the Academic Journal Guide* (ABS-guide), en forklaring på denne kommer senere. Rangeringsresultatene blir sett på som positiv publisitet for høyt anerkjente handelshøyskoler (Baden-Fuller et al., 2000).

1.2 Forskningsspørsmål

Arbeidet med denne utredningen skal se på:

«Forskning ved norske handelshøyskoler i perioden 2008-2013»,

Problemstillingen er delt inn i et hovedforskningsspørsmål, *«Hvordan er den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem hevder seg i konkurransen mot hverandre?»*. Ved bruk av ni ulike spørsmål, skal jeg forsøke å svare på forskningsspørsmålet:

- 1) Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?
- 2) Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?
- 3) Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?
- 4) Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til antall ansatte?
- 5) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i tidsskrifter som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagfeltene?
- 6) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?
- 7) I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 8) I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 9) Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?

Målet med forskningsspørsmålene er å finne den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvilke handelshøyskoler som vinner og taper i konkurransen mot hverandre. Vinnerne vil være de handelshøyskolene som utvikler seg positivt innen forskning, publiserer flest periodika artikler på nivå 2, og de som har høyest forskningseffektivitet.

Forskningsspørsmål 1, 2, 3, 4,7 og 8 besvares ved hjelp av DBH. Spørsmål 5 og 6 besvares ved hjelp av Cristin og ABS, og spørsmål 9 vil bli besvart ved hjelp av telefonintervju av nøkkelpersoner ved hver av de ni handelshøyskolene som analyseres. DBH, Cristin og ABS vil bli forklart nærmere i kapittel to.

Det første og andre spørsmålet er ment for å skulle få et generelt overblikk på forskningsresultatene til de ulike handelshøyskolene. Her er alle årene til hver handelshøyskole tatt med, her er både periodika (journal), antologi og monografi med. Her er det og sett på hvordan de ligger an i forhold til publiseringer på nivå 1 og nivå 2.

Det tredje spørsmålet ser jeg kun på de tre siste årenes utvikling, her er det kun sett på antall journaler. Journaler er et tegn på kvalitet, og dette spørsmålet er ment å svare på utviklingen mellom handelshøyskolene og hvem som har hatt den beste utviklingen.

Det fjerde spørsmålet er ment å skulle gi svar på om antallet ansatte ved de ulike handelshøyskolene har noe å si for hvor mye som blir publisert. Det er klart at de to største handelshøyskolene (NHH og BI) publiserer mest på grunn av at de har langt flere ansatte enn hva de mindre handelshøyskolene har, men det trenger ikke bety at produktiviteten hos dem er mye større. Det vil være feil å sammenligne antall artikler publisert totalt ved handelshøyskolene, ettersom de mindre handelshøyskolene ikke kan måle seg mot de to store. Det er derfor ansett som mer rettferdig å se på hvor mye hver ansatt publiserer, dette vil gi et mer riktig bilde av forskningsresultatene.

Det femte spørsmålet er ment for de fire handelshøyskolene som er blitt sammenlignet mot ABS-listen (NHH, BI, UiA og UiS). Her er kun periodika/journaler blitt regnet med, og kun de som er skrevet på engelsk. Norske journaler og (uansett språk) bokkapitler og bøker er ikke med på denne listen. Her er meningen å se hvor mange av artiklene som er kommet med i ABS, og hvor mange som faktisk ikke er kommet med. Det hjelper ikke å produsere mest nasjonalt, hvis man er den handelshøyskolen som har færrest artikler publisert internasjonalt. Dette betyr at nivået på artiklene ikke er gode nok. Forskningen må ha et internasjonalt perspektiv (St.meld. nr. 30, 2008-2009), derfor er det viktig å ikke bare sammenligne publikasjonsnivåene mellom skolene i Norge, men også se dem i forhold til internasjonalt publiserte tidsskrifter og deres nivåer. Hvis vi for eksempel produserer masse, men bare noen få tidsskrifter kommer med internasjonalt, vil det si at kvaliteten på forskningen ikke når helt opp når det kommer til det internasjonale nivået. «Enkle mål eller indikatorer på at et lands forskningsresultater utnyttes effektivt finnes ikke.» (St.meld. nr. 30, 2008-2009, p. 124). Siteringer blir ofte brukt for å beregne vitenskapelig innflytelse. Antallet siteringer av et lands publikasjoner blir sett på som et indirekte uttrykk for oppmerksomheten, eller utnyttelsen disse publikasjonene har fått i det vitenskapelige samfunnet internasjonalt (St.meld. nr. 30, 2008-2009). Publiseringsdata er et viktig måleinstrument, siteringer i vitenskapelige kanaler og fagfelleverderte publiseringer er det tradisjonelle kvalitetsbegrepet i akademisk forskning (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

ABS dekker kun handelshøyskolefag, mens DBH dekker absolutt alle fag og absolutt alle journaler med svært liten kvalitetskontroll. Derfor er det viktig å sjekke om handelshøyskolene i Norge publiserer i tidsskrifter som er kommet med på ABS-listen.

Det sjette spørsmålet går litt inn i det femte spørsmålet, bare det at her blir sett på hvor stor andel som er kommet med på ABS generelt, men spesifiserer dette mot de som har publisert artikler i tidsskrifter som er rangert med det høyeste nivået i ABS; 3, 4 og 4* (3,4 og 4* er

artikler publisert i de tidsskriftene som blir ansett som de absolutt beste). Dette betyr at disse artiklene har stor «impact» på forskning, og er høyt ansett i disse fagmiljøene internasjonalt.

Det sjuende spørsmålet går på hvor mange artikler som blir publisert per student, dette for å se på effektiviteten til de ansatte. Har man mange ansatte burde man i realiteten ha mange artikler per student.

Det åttende spørsmålet går på om kvinneandelen blant de ansatte påvirker forskningseffektiviteten. Det blir da sett på prosentandelen av kvinnelige ansatte, og dette blir sammenlignet mot artikler per fagansatt. Dette vil da få fram om kvinneandelen påvirker forskningseffekten.

Det niende og siste spørsmålet er blitt besvart ved telefonintervju av nøkkelpersoner ved hver handelshøyskole. Det jeg ønsker å finne ut av her, er hva de enkelte handelshøyskolene gjør for å skille seg positivt ut blant de andre, og om de gjør noe for å hevde seg over konkurrentene. Her vil fokuset være å finne ut av om de ulike handelshøyskolene har noen form for incentiver for publiseringer på nivå 2 framfor nivå 1, og om de driver noen form for benchmarking. Det er og prøvd å finne ut om de fire handelshøyskolene som er blitt sammenlignet mot ABS-listen, har incentiver og driver benchmarking i forhold til denne listen.

1.3 Avgrensning av utredningen

I denne oppgaven har jeg forsket på antall tidsskriftspublikasjoner de ulike handelshøyskolene har hatt, og kvaliteten på disse. Først har jeg begrenset oppgaven til å gjelde de studiestedene som tilbyr masterprogrammet som gir tittelen «siviløkonom». Listen over de ulike handelshøyskolene har jeg funnet på Econas nettsider, Econa er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon for siviløkonomer og masterutdannede innen økonomisk-administrative fag (Econa, 2015a). Jeg har ikke tatt med alle handelshøyskolene som tilbyr tittelen *Siviløkonom*, men tatt en selektiv utvelgelse av de handelshøyskolene som har hatt nok informasjon liggende ute til at man kan se en sammenheng i tallene. Noen universiteter og høyskoler er fusjonert til handelshøyskoler i den senere tid, eller det er ikke tilstrekkelig data som ligger ute, og er dermed ekskludert fra denne analysen. Dette er gjort for en mer sammenhengende analyse. Variablene som er valgt ut i analysen er brukt for å finne ut om det er noen handelshøyskoler som skiller seg ut positivt eller negativt i forhold til hvor mye de produserer og kvaliteten på forskningen.

Jeg har brukt ABS- journal ranking for å finne ut av hvilke artikler som er blitt produsert i internasjonale og gode tidsskrifter, og for å sammenligne kvaliteten på norsk forskning i forhold til internasjonal forskning. Er det slik at man produserer masse ved et universitet, men de blir ikke publisert i store, seriøse og anerkjente tidsskrifter? Kan norsk forskning stilles likt med internasjonal forskning når det kommer til kvalitet, eller produseres det alt for mange artikler i Norge som ikke når internasjonale krav når det kommer til kvalitet? Dette er spørsmål jeg skal prøve og besvare i denne oppgaven. Her har jeg brukt Cristin og sett på årene 2011 til 2013, og jeg har da kun sett på fire studiesteder, dette for å begrense oppgaven. Det er her tatt utgangspunkt i de to selvstendige handelshøyskolene NHH og BI, og det er tatt utgangspunkt i to små handelshøyskoler som ligger ganske likt, UiA og UiS. Det blir da to små handelshøyskoler sammenlignet mot de to store. Dette for å se på om størrelse har noe å si når det kommer til kvaliteten på forskningen.

Oppgaven fokuserer på antall publiseringer og kvaliteten på disse. Det betyr ikke at antall siteringer ikke er viktig for å se på kvaliteten, men jeg har i denne utredningen valgt å se på fagfelleverderte publikasjoner. Fagfelleverderte publikasjoner er ansett for å være av høy kvalitet, og skal alene kunne si noe om hvor god eller dårlig de ulike publikasjonene er. Jeg har også kun sammenlignet fire handelshøyskoler mot ABS-listen, ettersom oppgaven ikke er stor nok til å inkludere alle handelshøyskolene. Det er også mange andre gode og anerkjente rangeringer, men jeg har kun benyttet ABS.

1.4 Struktur og oppbygging

Etter innledningskapittelet presenteres relevant teori og tidligere empiriske funn i kapittel 2. Videre redegjør kapittel 3 for valg av metode for å utføre denne studien, og forskningsmodellen som benyttes. I kapittel 4 presenteres resultatene fra analysen, og til slutt oppsummeres sentrale funn og konklusjoner i kapittel 5. I tillegg blir mulige feilkilder og forslag til videre forskning presentert i dette siste kapittelet.

2 Teoretisk perspektiv

Slår man opp «universitet» i en ordbok, står det at universitet er: «institusjon for forskning og høyere undervisning innenfor en rekke vitenskaper, som realfag, filologi, jus, medisin, samfunnsfag og teknologi» (Universitetet i Oslo, 2010). En handelshøyskole er altså forstått som en institusjon hvor man skal drive forskning, som altså er viktig i tillegg til at man skal drive med undervisning. Selv om man går ut i fra at læringen ved handelshøyskolene er viktig for studentene, kan forskningsfunksjonen fortsatt eksistere med egne selvstendige institusjonelle mål. Disse målene trenger ikke å være med på å bidra til en institusjons pedagogiske målsetninger (O'Brien et al., 2010). Dette betyr at undervisning og forskning kan foregå på tvers av hverandre. Forskning foregår uavhengig av undervisningen. På *utdanning.no* står det at «professoren arbeider med forskning og med undervisning og veiledning av studenter» (Mathisen, 2014).

«Vanlige arbeidsoppgaver for professorer:

- holde forelesninger eller seminarer
- utføre forskningsarbeid
- veilede og undervise studenter
- redigere og vurdere vitenskapelige artikler i forskningstidsskrift
- fungere som rådgiver eller konsulent for myndigheter eller organisasjoner»

(Mathisen, 2014)

Den offentlige forskningsinnsatsen har vokst sterkt i Norge de siste ti årene. Siden forskning er samfunnsnyttig, er det noe staten kan få insentiver for å støtte (NOU 2011: 6, 2011).

«Samtidig vil olje- og gassvirksomhetens bidrag til den økonomiske veksten gradvis reduseres. Kunnskap må erstatte olje som grunnlag for økonomisk vekst, og dette vil stille store krav til det offentlig finansierte forskningssystemet» (NOU 2011: 6, 2011, p. 15). Selv om forskningen ikke er motivert av finansiell avkastning, kan den kunnskapen som kommer fra den legge grunnlaget for fremskritt av enorm kommersiell betydning (O'Brien et al., 2010). Noen ganger kan dette skje år eller tiår etter at forskningen er utført, noe som kun betyr at forskningen er viktig også for fremtiden.

Det er vanlig å sammenligne seg mot hverandre, og ofte blir professorers innflytelse sterkt påvirket av hvor mange artikler de publiserer i topp-tidsskrifter (Bennis & O'Toole, 2005).

Det er derfor viktig å ha høyt nivå på publiseringer og på et høyt respektert nivå, noe som også er viktig for å kunne hevde seg blant andre forskere.

Man kan bruke siteringer for å måle hvor god en artikkel er. Siteres en artikkel ofte blant andre forskere, er dette en indikasjon på at artikkelen har hatt en påvirkning i forskningsmiljøet. Ved å evaluere frekvensen av siteringer, vil det være lettere å rangere, sammenligne og evaluere tidsskriftene ved å bruke objektive målinger (Currie & Pandher, 2013). I mange rangeringslister for tidsskriftpublikasjoner, er ofte siteringsgraden en av måleenhetene for hvilken innflytelse artikkelen har hatt.

2.1 Forskning

Regjeringens mål er at norsk forskningspolitikk blant annet skal bidra til høy kvalitet i forskningen, et velfungerende forskningssystem, høy grad av internasjonalisering av forskningen, effektiv utnyttelse av forskningsressursene og forskningsresultatene, et kunnskapsbasert næringsliv i hele landet og at det skal løse globale utfordringer (NOU 2011: 6, 2011).

Den norske forskningen har både et ansvar og forutsetninger for å skulle bidra i det internasjonale forskningssamarbeidet (St.meld. nr. 30, 2008-2009), og dette betyr at vi i Norge må stille på lik linje når det kommer til internasjonal forskning. Med lik linje menes at vi må være opplyst på hva som trengs å forskes på, og vi må være tidlig ut med ny forskning. Det er viktig å sette klare mål og nye tiltak hvis norsk forskning skal være i stand til å møte samfunnets samlede behov for forskningsbasert kunnskap i årene som kommer (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

I Norge har vi nytt godt av inntektene fra olje- og gassvirksomheten vår. Problemet er at man ikke vet når vi vil gå tom for olje, eller om prisene vil holde seg så høye som de har gjort de siste årene. Man kan ikke risikere å stå på bar bakke når oljekildene våre skulle gå tomme, og kunnskap må med tiden kunne erstatte olje som grunnlag for økonomisk vekst (NOU 2011: 6, 2011).

Man kan oppsummere målene for forskning slik:

- Et velfungerende forskningssystem
- Det skal være høy kvalitet i forskningen
- Internasjonalisering av den norske forskningen

- Effektiv utnyttelse av resultater og ressurser

(St.meld. nr. 30, 2008-2009)

Alle institusjoner og virksomheter som utfører forskning utgjør det norske forskningssystemet. Et velfungerende forskningssystem handler blant annet om «å sikre tilstrekkelig kapasitet, om balanse mellom samarbeid og konkurranse og om gode systemer for kunnskapsoverføring» (St.meld. nr. 30, 2008-2009, p. 19). De siste årene er kvaliteten på norsk forskning blitt styrket, og dette er blitt målt ved hjelp av hvor mange publiseringer, siteringer og internasjonale evalueringer den norske forskningen har hatt (St.meld. nr. 30, 2008-2009). Mye av den økte kvaliteten kan ha noe å gjøre med innføringen av resultatbaserte finansieringssystemer i universitets- og høyskolesektoren. Dette systemet fremmer kvalitet og tilgang til moderne infrastruktur og utstyr (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

«Konkurranse skal bidra til at de beste rekrutteres, de mest lovende og solide arbeidene publiseres og til at de beste prosjektene blir prioritert når det gjelder ressurser.» (NOU 2011: 6, 2011, p. 19). «Konkurranse virker generelt kvalitets- og effektivitetsfremmende.» (NOU 2011: 6, 2011, p. 19)

Rykte er et meningsfullt konsept, og ryktet til handelshøyskolene for deres forskning er ofte assosiert med den forskningsaktiviteten til individene den er assosiert med.

Handelshøyskolenes forskning er en kombinasjon av jobben utført av dyktige og talentfulle individer, og en positiv forskningskultur og atmosfære støttet av synlige, men også gjemte organisatoriske strukturer (Baden-Fuller et al., 2000). Høy kvalitet på forskning er særdeles viktig, man trenger dyktige folk, man trenger at forskning kommer mer i fokus, og at vi ikke bare sammenligner oss internt i Norge. Vi må sammenligne oss internasjonalt, og konkurrere blant de beste i verden. Norge er et lite land, men det betyr ikke at vi ikke har dyktige folk som kan sammenligne seg mot velkjente forskere internasjonalt.

Et mål for handelshøyskolers forskning er å forbedre og øke prestisjen for hvor forskningen skjer (Pfeffer & Fong, 2002). Viktighet, kvalitet og bevissthet er tre viktige variabler for å avgjøre om et tidsskrift har noe betydning, har en «impact» (Currie & Pandher, 2013).

De mest prestisjefulle handelshøyskolene tiltrekker seg de beste studentene, og studentene får de beste jobbmulighetene og høyere lønn enn andre, og blir rekruttert av de beste. Siden statusen til handelshøyskolene vokser med hva de uteksaminerte studentene oppnår, betyr det at de som innhenter de beste studentene også beholder deres høye prestisje i samfunnet (Pfeffer & Fong, 2002).

Handelshøyskoler blir stadig omtalt som sosialt integrerte organisasjoner i et nett av standarder, og som andre organisasjoner er det forventet at de har mål, og prøver å nå disse målene (Ramirez & Tiplic, 2014). Og et av målene bør være å øke kvalitet på forskning.

Det er blitt bevist at handelshøyskoler som publiserer aktivt, gir økt vinning for studentene ved at når de uteksamineres og skal ut i arbeidslivet, ofte mottar høyere lønninger. Det er derfor viktig for handelshøyskolene å fokusere på å publisere mange, gode meningsfulle artikler (O'Brien et al., 2010). Får studenter høyere lønn ved å ta utdanning ved en handelshøyskole, vil ryktet spre seg om at dette er en god handelshøyskole, og et godt rykte er en verdifull ting (Rindova, Williamson, Petkova, & Sever, 2005).

2.2 Kritikk av ulike rangeringssystemer

I en artikkel publisert i *Dagens Næringsliv*, står det blant annet at norske universiteter aldri vil komme med på de internasjonale rangeringene, fordi vi er for små i den store sammenhengen og fordi vi rett og slett har for få forskningsartikler (Lohne Lone, 2014).

Handelshøyskolene når ulikt opp på rangeringslistene når det kommer til hvilke indikatorer som måles. Hva man har hovedfokus på, har stor betydning for hvem som kommer ut som best og dårligst. Eksempler på indikatorer kan være omdømme, forskningsinntekter, forskningsproduktivitet/publiseringer, forskningens innflytelse (siteringer), inntekter fra næringsliv (for eksempel per ansatt), undervisningskvalitet og internasjonalt mangfold som for eksempel utenlandske studenter, vitenskapelige ansatte og publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap (Piro et al., 2014).

I NIFU (Nordic Institute for Students in Innovation, Research and Education) sin rapport som er skrevet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet står det blant annet «Flere av respondentene nevner at selv om man ikke bruker rangeringene direkte i strategiarbeidet, kan man i noen tilfeller bruke enkelte indikatorer på å se hvordan man gjør det sammenlignet med andre institusjoner. Dersom disse viser et visst behov for justering vurderes dette.

Informantene understreker imidlertid at det da må være en tydelig kvalitetsbegrunnelse for slike hensyn. Dette antyder at rangeringene fyller et slags informasjonsbehov som universitetene ikke får dekket gjennom andre kilder.» (Piro et al., 2014, p. 154)

«Det er ifølge NIFU-rapporten stor forskjell på de store universitetsrangeringene Times Higher Education og Shanghai-rangeringen (The Academic Ranking of World Universities). Omdømme er en nøkkelfaktor i Times, mens Shanghai er nærmere en forskningsrangering.

Den viser hvor stort universitetet er, målt i artikler skrevet per år.» (Lohne Lone, 2014) Dette gjelder også for alle andre rangeringer, alt avhenger av hva som blir målt og hva de fokuserer på.

Data kan bli sortert på mange forskjellige måter, man kan for eksempel lage en liste over de beste Asiatiske skolene, ved å for eksempel fokusere på kvaliteten til studentene. Eller man kan lage en liste over amerikanske skoler hvor man fokuserer på studentmangfoldet. Man må derfor helt klart være litt kritiske til alle de ulike rangeringene (Bickerstaffe & Ridgers, 2007).

2.3 KPI og benchmarking

Key Performance Indicators (KPI) er en prestasjonsindikator, og benyttes til å måle prestasjonsnivået på en prosess (Rolstadås, 2006). KPI sier noe om hvordan man har gjort det i et visst tidsrom, og hva man må gjøre for å øke lønnsomheten fremover. Performance indicators (PIs), sier noe om hva man bør gjøre. KPI representerer et sett av målinger som fokuserer på de områdene som har med ytelsen til organisasjonen og som er de mest kritiske for nåværende og fremtidig suksess i organisasjonen. KPI sier noe om hvilke tiltak man burde gjøre, hva man burde gjøre for å «rydde» opp og bli mer effektive. Har man for eksempel lite publisering i internasjonale tidsskrifter, er dette noe man burde ta tak i, ved å blant annet sette av mer tid til forskning slik at man får forskning som er av høy og god kvalitet – og som kan sammenlignes og komme på et internasjonalt godt nivå (Parmenter, 2010).

Å sammenligne praksis i egen bedrift med det som andre bedrifter gjør, kan man si er benchmarking (Rolstadås, 2006). Benchmarking krever tilgang på data fra de organisasjonene man skal sammenligne seg mot. En trenger å vite hvordan andre i samme praksis ligger an. Har man ikke tilgang på det man vil sammenligne seg mot, kan man ikke si om man ligger godt eller dårlig an i forhold til konkurrentene sine. Den beste måten å gjøre ting på, blir ofte kalt den beste praksisen (Rolstadås, 2006). Altså, man bør gjøre det som gir det beste utfallet. For å vite hva som gir det beste utfallet, må man se på hvordan de andre gjør det. Men det kan også være litt misvisende, for noe som fungerer for en handelshøyskole trenger nødvendigvis ikke fungere for andre. Så kort oppsummert er benchmarking en pågående systematisk prosess for å finne den beste internasjonale praksisen, sammenligne seg mot dem, for så å introdusere dem hvis nødvendig inn i handelshøyskolen (Parmenter, 2010). Man sammenligner kort sagt egne ytelser mot det de beste på samme område presterer. Det er en kontinuerlig prosess hvor både interne og eksterne ytelser, prosesser, produkter og tjenester blir målt og sammenlignet mot de som blir ansett som de hardeste konkurrentene i markedet.

Det trenger heller ikke være snakk om kun konkurrenter som tilbyr samme tjenester og produkter, men kan for eksempel også være virksomheter i en annen bransje som tilbyr og utfører noe av det samme på en fremragende måte (Hoff & Bragelien, 2009).

«Benchmarking tar sikte på å svare på fire spørsmål:

1 Hvor gode er vi i dag?

2 Hvor gode kan vi bli?

3 Hvem kan vi lære av?

4 Hvordan kan vi forbedre oss?»

(Hoff & Bragelien, 2009, p. 268)

Handelshøyskoler bruker både KPI og benchmarking i konkurransen seg imellom. Dette er fine hjelpemidler på å måle hvordan man gjør det i forhold til hverandre, se på hva som gjør andre bedre enn en selv, og hva en kan gjøre for å nå et høyere nivå. Den beste praksisen er når man har tatt både KPI og benchmarking inn i betraktningene sine (Parmenter, 2010; Rolstadås, 2006).

Handelshøyskolene i Norge konkurrerer internt for å bli den ledende handelshøyskolen i landet, men det er også viktig å samarbeide på tvers av handelshøyskolene. Dette fordi Norge er et lite land, og for å få til et fruktbart internasjonalt samarbeid, må man lykkes på internasjonale konkurransearenaer. For å lykkes på internasjonale konkurransearenaer må man være større, man må for eksempel få med seg forskere fra andre steder i verden. Det er blitt bevist at journaler/tidsskrifter som også har internasjonale forfattere, og ikke bare norske, har større sjanser for å bli sitert og utgitt i internasjonale tidsskrifter (St.meld. nr. 30, 2008-2009).

Det finnes mange måter en handelshøyskole kan sammenligne seg mot andre på. Blant annet publiseringer i artikler, og her spesielt opp mot høyt ansette artikler, og akademiske publiseringer for å bli en mer kjent handelshøyskole (Baden-Fuller et al., 2000). I en kunnskapsbasert økonomi, hvor aktørene i større grad ønsker å øke informasjonen om påliteligheten til de man konkurrerer mot, spiller ytelsesrangeringer en viktig rolle. Handelshøyskolene er jevnlig målt opp mot hverandre og andre skoler i ulike rangeringer for hvem som er best (Baden-Fuller et al., 2000).

Forskning er viktig for flere ting, blant annet landets økonomi, konkurranse for å tiltrekke seg studenter, og for studenters framtid! Som tidligere nevnt, vil oljen til Norge ta slutt snart, og da må man ha en annen sikkerhet for den økonomiske framtiden. Konkurransen er dessuten blitt mye sterkere mellom handelshøyskolene. Før var det to store som konkurrerte mot hverandre, NHH og BI, nå er det mange flere små handelshøyskoler som hevder seg i konkurransen, og studenter har mange flere ulike muligheter for hvilke handelshøyskoler de ønsker å ta utdannelsen sin ved. Ved at det er flere handelshøyskoler som konkurrerer mot hverandre, betyr det at det ikke er to som har monopol på markedet, og en må nå hevde seg for å vise seg som den beste handelshøyskolen som har noe å tilby studentene – det absolutt beste tilbudet! I artikkelen *Does Business School Research Add Economic Value for Students* (O'Brien et al., 2010), blir det satt spørsmålsteget ved om forskningen gir økonomisk verdi for studentene, altså om man kan oppnå høyere lønninger ved endt utdanning. Så hvis man kommer fra en handelshøyskole som har høyt nivå på forskningen, vil man bli sett på som en større ressurs i samfunnet og med det oppnå høyere lønn enn andre fra mindre «prestisjefylte» handelshøyskoler. Det står blant annet i artikkelen at nyere forskning har kommet med empirisk støtte om at det faktisk er en positiv sammenheng mellom den akademiske forskningen, og ryktet til handelshøyskolene. Studentene drar altså nytte av den forskningen som blir gjort ved deres handelshøyskole, ved framtidige inntekter. Artikkelen sier også at de kan observere at fordelene ved forskning kan avta, og til og med bli negativ, når man overdriver forskningen. De observerer også at studentene drar nytte av eksponering og mangfold i forskningen, noe som betyr at selv om man ikke publiserer i de høyest rankede tidsskriftene, så kan dette også gi studentene høyere «verdi».

Selv om det er mange mulige faktorer i forholdet mellom forskningen som blir gjort ved handelshøyskolene og «verdien» studentene får (lønn etter endt studie), så blir det spekulert i at skolens rykte alumninettverk (nyutdannede), og finansielle ressurser også kan være grunner på lik linje med forskning, for verdien studentene får ved handelshøyskolene (O'Brien et al., 2010). For det første vil handelshøyskolens omdømme være med på å trekke til seg både ansatte og studenter med høyere personlige og faglige kvaliteter. For det andre, et sterkt alumninettverk kan være med på å hjelpe skolen å plassere de nåværende studentene slik at de havner i bedre posisjoner, eller med bedre arbeidsgivere, mens det også gir grunnlaget for nødvendige midler og tid til å også drive med forskning. Og for det tredje, er skolens finansielle ressurser med på å tilby studentene et rikt læringsmiljø mens det også er med på å oppfordre fakultetene til forskning (O'Brien et al., 2010).

2.3.1 Incentiver

I artikkelen *The Decreasing Value of Our Research to Management Education* står det at det er mye som må gå den rette veien for å publisere en viktig teoretisk og praktisk forskningsartikkel. Målet er ofte å skulle publisere i de mest prestisjefulle tidsskriftene. Det blir ofte antatt at incentiver som for eksempel opprykk eller redaksjonelle incentiver blir innført, vil forskningskvaliteten øke. De mener i artikkelen at belønningene er både sterke og klare, god kvalitet blir publisert, og de som klarer å få publisert har de beste sjansene for gode karrierer blant annet hos de beste handelshøyskolene. Dette igjen fører til at handelshøyskolene som tiltrekker seg de beste forskerne også fortsetter å publisere mye og at artiklene har god kvalitet (Pearce & Huang, 2012).

«High quality research that addresses theoretically important actionable questions is hard to do, and more of us find that we can do good quality research that is not actionable than research that can do both. As an analogy, it is not that the incentives for a successful professional major- or premier-league sports career are weak, it is that few really have the ability to play in minor leagues or work in the team's front office. We suspect that producing good quality actionable research is like playing sports in major or premier leagues, it is not done often because it is very difficult to do, not because there are inadequate rewards for it. Despite all of the doctoral consortia, reformed doctoral training, and junior faculty mentoring available, very few are going to be able to do this difficult work.» (Pearce & Huang, 2012, p. 257)

Å publisere i tidsskrifter som er ansett som de av høyest kvalitet er ekstremt vanskelig, og det er svært få som når opp her. Men det er slik at med kombinasjonen av nivået for å publisere i gode tidsskrift, og økningen av internasjonal forespørsel av økonomisk utdanning, så øker også presset for å publisere (Pearce & Huang, 2012).

Det er altså ikke bare incentiver alene som avgjør hvor mye man publiserer og kvaliteten på artiklene, men «kvaliteten» på forskerne har veldig stor betydning.

2.3.2 Kvinner i forskning

I følge artikkelen til (Ostby, Strand, Nordas, & Gleditsch, 2013), så er det kjønnsforskjeller, selv om det er avtagende. Disse kjønnsforskjellene skal likevel ikke ha noe å si for suksessen man får ved publiseringer og/eller siteringer.

Indikatorer som kanskje kan forklare kjønnsforskjellene i akademiene er blant annet frafall for kvinnelige doktorgradsstudenter, en lavere sannsynlighet for at kvinner kommer til å jobbe

fulltid og oppta permanente posisjoner (for eksempel på grunn av ansvar for familie. Det er større mannlig tilfredsstillelse når det kommer til jobbsikkerhet, mengden undervisning, muligheter for å gi råd og akademiske publiseringer er mer viktig for menn enn for kvinner (Ostby et al., 2013).

Artikkelen *Global gender disparities in science* kommer fram til at kvinners forskning er svakere enn menns, og de publiserer generelt mindre enn menn. Barrierer mot kvinner i vitenskapen er utbredt over hele verden, og hindrer kvinners adgang og progress i vitenskapen – dette er noe som er veldig dumt, siden man ikke kan ta seg råd til å forsømme deltakelsen til halvparten av populasjonen (Larivière, Gingras, Ni, Sugimoto, & Cronin, 2013).

I tabell 1 blir det sett på hvor mange artikler, og antall og andelen av publikasjonen som kommer på nivå 2. I siste rute er det antall kvinnelige ansatte i prosent. Dette for å se om antall artikler generelt, antall artikler nivå 2 og om andelen av nivå 2 har noe å si for forskningskvalitet og –kvantitet. Ser man på prosentandelen artikler som blir publisert på nivå 2, ser det ikke ut til å ha noe spesiell sammenheng. Ta BI for eksempel som har størst andel tilsatte kvinner 55,50 prosent, men kun 20,43 prosent av artiklene som er på nivå 2. Sammenlignet med NMBU som kun har 28,30 prosent tilsatte kvinner, men publiserer 36,51 prosent av artiklene sine på nivå 2. Nivåene forandrer seg litt mellom hvert år og hver handelshøyskole, og man kan ikke se at kvinner har generelt god eller dårlig innvirkning på publiseringsgraden.

Tabell 1: Antall publikasjon og antall faste ansatte kvinner

<i>Institusjon</i>	<i>År</i>	<i>Antall artikler</i>	<i>Antall nivå 2</i>	<i>Andel nivå 2:</i>	<i>Antall fast ansatte kvinner</i>
UiA	2008	21	2	9,52 %	13,00 %
	2009	34	5	14,71 %	14,80 %
	2010	44	9	20,45 %	15,60 %
	2011	60	8	13,33 %	20,70 %
	2012	45	9	20,00 %	17,90 %
	2013	60	8	13,33 %	19,70 %
UiS	2008	36	2	5,56 %	16,60 %

	2009	27	3	11,11 %	14,10 %
	2010	20	5	25,00 %	14,80 %
	2011	27	10	37,04 %	17,40 %
	2012	40	5	12,50 %	22,00 %
	2013	35	7	20,00 %	26,80 %
BI	2008	189	37	19,58 %	49,50 %
	2009				51,40 %
	2010	217	41	18,89 %	49,20 %
	2011	242	50	20,66 %	52,10 %
	2012	252	44	17,46 %	53,40 %
	2013	235	48	20,43 %	55,50 %
HHB	2008	27	3	11,11 %	
	2009	41	3	7,32 %	
	2010	53	11	20,75 %	
	2011	73	26	35,62 %	22,70 %
	2012	37	5	13,51 %	21,70 %
	2013	38	9	23,68 %	24,40 %
UiT	2008				
	2009	19	1	5,26 %	20,30 %
	2010	24	5	20,83 %	15,30 %
	2011	24	6	25,00 %	21,90 %
	2012	28	1	3,57 %	29,80 %
	2013	33	2	6,06 %	36,90 %
HiST	2008	22	4	18,18 %	29,30 %
	2009	31	2	6,45 %	27,70 %
	2010	25	3	12,00 %	31,90 %
	2011	43	10	23,26 %	33,40 %
	2012	34	10	29,41 %	35,60 %
	2013	44	5	11,36 %	35,80 %
HiMolde	2008	36	6	16,67 %	29,60 %
	2009	38	7	18,42 %	32,30 %
	2010	51	15	29,41 %	34,50 %
	2011	57	10	17,54 %	32,10 %
	2012	76	8	10,53 %	28,50 %

	2013	52	11	21,15 %	29,00 %
NHH	2008	162	42	25,93 %	35,30 %
	2009				36,80 %
	2010	203	58	28,57 %	36,50 %
	2011	188	57	30,32 %	38,90 %
	2012	193	56	29,02 %	39,50 %
	2013	205	64	31,22 %	42,80 %
NMBU	2008	31	5	16,13 %	28,80 %
	2009	41	5	12,20 %	27,40 %
	2010	33	3	9,09 %	27,60 %
	2011	54	14	25,93 %	25,80 %
	2012	50	13	26,00 %	28,80 %
	2013	63	23	36,51 %	28,30 %

3 Metode

Dette kapittelet presenterer det metodiske grunnlaget for utredningen. Her beskrives valg av studieobjekt, forskningsdesign og hvilke datagrunnlag utredningen baseres på. I tillegg forklares det hvordan data er blitt samlet inn for å kunne besvare problemstillingen og forskningsspørsmålene. Dette vil gi leseren en mulighet til selv å bedømme fornuftigheten og generaliserbarheten av utredningens tolkninger og resultater.

For å kunne svare på utredningens problemstilling trengs det en gjennomtenkt fremgangsmåte. Man kan si at metode er veien forskerne går fram for å innhente kunnskap og bevis, for å oppnå en objektiv konklusjon om virkeligheten (Zikmund, 2013). Denne utredningen ser nærmere på forskning ved norske handelshøyskoler i perioder 2008-2013. Noe som gjøres ved å besvare et forskningsspørsmål, «*Hvordan er den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem hevder seg i markedet?*», med ni spørsmål som går litt på mengden publiseringer mellom handelshøyskolene, og hva de gjør for å hevde seg i markedet. De ni spørsmål besvarer blant annet kvalitet på forskningen ved de norske handelshøyskolene.

- 1) Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?
- 2) Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?
- 3) Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?
- 4) Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til antall ansatte?
- 5) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i tidsskrifter som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagfeltene?
- 6) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?
- 7) I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 8) I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 9) Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?

Tabell 2: Hvor den ulike informasjonen er hentet fra

Hentet:	Fra:	Hvorfor:
Antall publikasjoner i periodika, antologi og monografi, nivå 1 og nivå 2, antall ansatte og studenter	DBH	For å se på utviklingen til handelshøyskolene
Tidsskriftspublikasjoner på nivå 1 og 2 for hver handelshøyskole	Cristin	For å finne navnene på tidsskriftene som det er blitt publisert i, til hver handelshøyskole
Alle tidsskrifter som er tatt med, betyr god nok kvalitet internasjonalt	ABS	Brukt listene fra Cristin og sammenlignet mot ABS-listen, for å se hvor mange som er kommet med internasjonalt - og eventuelt på hvilket nivå

3.1 Forskningsobjekt: Norske Handelshøyskoler som tilbyr *Siviløkonomi*

Jeg har i denne oppgaven valgt å hente den kvantitative empirien jeg anvender, fra *database for statistikk om høyere utdanning* (DBH), *Cristin* og *the Association of Business Schools* (ABS), som går som *sekundærdata*. Dette for å få frem de ulike statistikkene hvert sted har. Fra DBH har jeg fått statistikk over publikasjoner fra de ulike universitetene. Hva som er blitt publisert som antall artikler i nivå 1 og nivå 2, antall periodika, antologi og monografier. Vitenskapelige publikasjoner, antall fast tilsatte ved hver handelshøyskole og registrerte studenter. Hvor mange kvinner som er ansatt i forhold til menn, student per fagansatt og forskningspublikasjoner. Her har jeg valgt og kun se på handelshøyskoler som tilbyr siviløkonomi som utdanning for å ikke ha alt for mange variabler, og tidsperioden mellom 2008-2013 for å få nok variabler. Jeg har søkt på Econa og brukt dem som kilde til hvilke steder som velges ut, da de har en liste over hvilke studiesteder som tilbyr utdannelsen som gir tittelen *Siviløkonom*.

Tabell 3: Kriteriene for at handelshøyskolene er tatt med/utelatt

Stuedsteder som tilbyr siviløkonomi:	Tatt med:	Ikke tatt med:	Begrunnelse:	Kilde:
Handelshøyskolen i Bodø	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Universitetet i Nordland, 2015a, 2015b, 2015c, 2015d)
Handelshøyskolen BI	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Handelshøyskolen BI)
Høgskolen i Buskerud og Vestfold		X	Dataene for handelshøyskolefagene er ikke spesifisert på egen enhet i statistikken i DBH, samt at fram til 2014 var de to forskjellige høgskoler (som ble fusjonert med hverandre i 2014), selv om høgskolen tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Høgskolen i Buskerud og Vestfold, 2015a, 2015b)
Høgskolen i Hedmark		X	Ikke tatt med, de tilbyr masterstudie innenfor økonomi, men ikke selve siviløkonom utdannelsen. Det ene masterstudiet gir graden <i>Master i økonomi og ledelse</i> , og	(Høgskolen i Hedmark, 2015a, 2015b, 2015c)

			gitt at spesifikke opptakskrav er innfridd, vil studiet også gi rett til sidetittelen <i>Siviløkonom</i> – altså ikke en direkte utdanning til siviløkonom	
Høgskolen i Molde	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Høgskolen i Molde, 2015)
Høgskolen i Oslo og Akershus		X	Tilbyr utdanning som gir tittelen <i>Siviløkonom</i> , men finnes ikke gode nok tall i DBH, for å ta den med videre	(Utdanning.no, 2015)
Handelshøyskolen i Trondheim (tidligere TØH)	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(HiST Trondheim, Siviløkonom)
Norges Handelshøyskole	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Norges Handelshøyskole (NHH), 2015)
Handelshøyskolen Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, 2015)
Universitet i Agder	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Universitetet i Agder, 2015a, 2015b)
Universitet i Stavanger	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Universitetet i Stavanger, 2015)

Handelshøgskolen ved Universitetet i Tromsø.	X		Tilbyr utdannelsen <i>Siviløkonom</i>	(Norges Arktiske Unviversitet (UiT), 2015a, 2015b)
---	---	--	--	--

(Econa, 2015b)

3.1.1 DBH

«NSDs Database for statistikk om høgere utdanning (DBH) inneholder et bredt spekter av informasjon om hele den tertiære utdanningen i Norge som inkluderer universiteter, høyskoler og fagskoler.» (Database for statistikk om høgere utdanning, 2015) Her kan man finne data om blant annet studenter, utdanning, forskning, personale og økonomi. All informasjon hos DBH er åpent tilgjengelig for alle, slik at det er lett å finne statistikk på enkelte temaer. Det er nedsatt en referansegruppe som skal bidra til at DBH drives og videreutvikles på en god måte, og som er i tråd med samfunnets behov for tilgang på relevante data om høyere utdanning til bruk i blant annet forskning, forvaltning og virksomhetsstyring (Database for statistikk om høgere utdanning, 2015).

Det er på siden til *Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD)*, man kan finne informasjonen til DBH. På hjemmesiden til NSD kan man lese at det ble etablert i 1971 og hadde da en institusjonell tilknytning til Norges forskningsråd. 1.januar, etter vedtak i Stortinget, er de fra 2001 blitt fristilt fra Forskningsrådet og organisert som aksjeselskap. De er nå eid av Kunnskapsdepartementet (Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015a).

Meningen med NSD er å sikre dataformidling og tjenesteyting for forskningssektoren. Formålet er som et av verdens største arkiv for forskningsdata og formidling av data og datatjenester, å være et kompetansesenter som veileder forskere og studenter i forhold til datainnsamling, dataanalyse, metode, personvern og forskningsetikk (Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015a). «Hovedmålsettingen er å forbedre muligheter og arbeidsvilkår for empirisk forskning som først og fremst er avhengig av tilgang på data. Dette gjøres ved å bygge ned økonomiske, tekniske, kunnskapsmessige, juridiske og administrative barrierer mellom brukere og dataressurser.» (Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015a)

Det legges vekt på og dras nytte av et nært samarbeid med flere norske instanser, deriblant Norges forskningsråd som gjennom sine grunn- og prosjektanalyser spiller en sentral rolle for

blant annet omfanget og kvaliteten på tjenestene til NSD. De har også en avtale med Statistisk sentralbyrå om formidling av data til forskningsformål, og avtaler med samtlige universiteter, vitenskapelige og statlige høyskoler og flere helseforetak og forskningsinstitutter. NSD samarbeider også med mange andre institusjoner om konkrete oppgaver, blant annet Kunnskapsdepartementet som både har fått i gang og finansiert DBH (Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015a)

De forskjellige publiseringene gir ulik vektete publikasjonstall. Artikler i vitenskapelige tidsskrifter på nivå 1, gir verdi en, mens nivå 2 gir verdi 3. Artikler i antologier gir verdi 0,7 på nivå 1, mens på nivå 2 telles det som nivå en. Monografier gir verdi fem på nivå 1, og verdi 8 på nivå 2. Dette betyr at ulik publisering, teller ulikt.

«For å kvalifisere som «vitenskapelig» må en publikasjon tilfredsstillende følgende krav:

1. presentere ny innsikt
2. være i en form som gjør resultatene etterprøvbare eller anvendelige i ny forskning
3. være i et språk og ha en distribusjon som gjør den tilgjengelig for de fleste forskere som kan ha interesse av den
4. være i en publiseringskanal (tidsskrift, serie, bokutgiver, nettsted) med rutiner for fagfelleevaluering»

(Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015c)

3.1.2 Cristin

Cristin er et forskningsinformasjonssystem og er et verktøy for forskere og forskningsmiljø i Norge for å kunne registrere og profilere publikasjonsdata. Dette systemet brukes i tillegg til innrapportering av publikasjonspoeng (nivå 1 og 2 publikasjoner). Meningen er at systemet skal gi forskningen en økt samfunnsmessig verdi, ved at det skal legge til rette for at forskningen i de ulike sektorene skal sees i sammenheng med hverandre. Det skal bidra til å nå tre langsiktige mål, som innebærer at det skal skaffe norske forskere tilgang til relevant informasjon som de kan bruke som grunnlag i arbeidet sitt, det skal synliggjøre norsk forskning både nasjonalt og internasjonalt, og til slutt, som siste mål, skal det være med og forenkle hverdagen for forskere og forskningsinstitusjoner. Ved at man har dette «oppslagsverket», slipper forskere å bruke mye tid og ressurser på å finne relevant data som er interessant for flere enn en part (CRISStin, 2015a). Cristin er blitt etablert som en enhet etter

§1-4, punkt 4 i Universitets- og høyskoleloven (uhl., 2005), noe som betyr at det faglige og strategiske ansvaret ligger hos departementene som leder organisasjonen Cristin via et eget styre (CRIStin, 2015b).

Formålet med forskningsinformasjonssystemet Cristin er å tjene disse brukergruppene, og deres ulike behov:

«Forskningsinstitusjonene:

- Behov for analyser av egen forskningsaktivitet
- Behov for prioritering av egen forskningsaktivitet
- Behov for økt ressursutnyttelse og administrativ lettelse
- Behov for økt tillit til forskningen gjennom synliggjøring av forskningsetisk dokumentasjon

Forskerne:

- Behov for tidsbesparelse og administrativ forenkling i søknads- og rapporteringsoppgaver
- Behov for tilgang til informasjon om ressurser og resultater i norsk forskning
- Behov for synliggjøring og attraktivitet knyttet til egen aktivitet og kompetanse
- Behov for å lette arbeidet med kompetanse- og forskningsformidling

Myndighetene:

- Behov for dokumentasjon av forskningsresultater og finansieringen av forskning
- Behov for forskningsstatistikk og kunnskapsgrunnlag for politikk og forvaltning
- Behov for styring og prioritering av satsingsområder

Media og allment publikum:

- Behov for økt oppmerksomhet om forskning i media og samfunnet
- Behov for oversikt over kompetanseprofilen
- Behov for tilgang til publiserte resultater til bruk ved populærvitenskapelig fremstilling»

(Nettredaksjonen for CRIStin, 2012)

Kort oppsummert kan man si at i Cristins databaser, kan man finne det man trenger av vitenskapelige publiseringer. De har blant annet statistikk for vitenskapelig publisering, og det er åpent, slik at alle har tilgang og kan bruke dataene man trenger. Til denne oppgaven er siste punktet «Media og allment publikum» svært nyttig. Hadde informasjonen kun vært

tilgjengelig for for eksempel forskere eller myndighetene, ville det vært mye vanskeligere å sammenligne handelshøyskolene opp mot hverandre.

3.1.3 ABS-listen

Denne listen er basert på et UK-system (United Kingdom). Den brukes ved business schools i Storbritannia og i flere andre land. Listen er basert på fagfellevurderinger og ekspertvurderinger etter evalueringen av mange hundre publikasjoner, og er laget av et ekspertutvalg utnevnt av «The Association of Business Schools». Det er en liste for rangeringen, fagstoffet og den relative kvaliteten av tidsskriftene hvor akademikere fra næringsliv og forvaltning publiserer sin forskning.

Den primære motivasjonen til redaktørene og vitenskapskomiteen er å gi likt konkurranse nivå. Fremvoksende forskere vil ha større klarhet i hvilke tidsskrifter man bør satse på, og hvor det beste arbeidet i deres felt har en tendens til å bli gruppert. Målt på den samme måten, publiseringer i topptidsskrifter gir forskere et bilde på anerkjennelse og karrierefremgangen deres. For eksempel hvis det personlige nettverk ikke ser verdien i en institusjon, vil det kunne være andre som vil se verdien av tidsskriftet andre steder (Cremer, Laing, & Galliers, 2015).

Godt arbeid kan selvfølgelig finnes overalt, men det er en generell oppfatning at godt arbeid mer sannsynlig kan bli funnet i noen journaler fremfor andre. Redaksjonen for ABS erkjenner at en hvilken som helst guide som søker å skille mellom tidsskriftene naturligvis vil være omstridte/kontroversielle. Noe av dette vil gjenspeile de naturlige spenningene i academia mellom delt faglig identitet, utveksling og debatt, og den enkelte jakten på svært spesialisert kunnskap som, når spres, er sannsynlig å kun være tilgjengelig til et meget lite publikum. Mens erkjennelser på eksepsjonelt vitenskapelig arbeid kan finnes mange steder, aksepterer ABS samtidig at slikt arbeid har en tendens til å bli gruppert bestemte steder/tidsskrifter. Å identifisere slike steder er en vanskelig prosess, men de som jobber med ABS-listen er fortsatt overbevist om at det er bedre at det er gjort gjennom involvering av vitenskapelige eksperter og deres forventninger, enn at det ikke skal bli gjort i det hele tatt (Chartered Association of Business Schools, 2015b).

Guiden er karakteristisk ved at, i motsetning til andre tidsskriftslistene, er den ikke basert utelukkende på noen spesiell gjennomsnittlig vektning av tidsskriftsberegninger. Snarere reflekterer listen oppfatninger til redaksjonen, av såkalte eksperter (Cremer et al., 2015).

Jeg skal i denne oppgaven se på den siste versjonen av ABS, som kom ut i februar 2015. Denne guiden bygger på forrige 'ABS Guide 2010' (ABS - The Association of Business Schools, 2015). Denne siste versjonen av ABS-listen inkluderer 1401 tidsskrifter totalt (Chartered Association of Business Schools, 2015a).

ABS sorterer tidsskrifter i fem kategorier, «karakter 1 til 4» og en ekstra kategori som er 4*, som beskriver kvaliteten av de tidsskriftene som er rangert i «toppklasse» tidsskrifter i minst syv av ti internasjonale oppføringer som er konsultert.

Tidsskriftene som er publisert på nivå 1, er generelt publisert forskning av en anerkjent, men mer beskjeden standard i sitt felt. Artikkene i tidsskriftene er i mange tilfeller bedømt veldig lett i forhold til alminnelige anerkjente retningslinjer. Få artikler under denne kategorien bærer noe særlig siteringsinnvirkning (Cremer et al., 2015).

I kategorien nivå 2, publiserer tidsskriftene original forskning på en akseptabel standard. Et vel ansett tidsskrift innen sitt felt, papirene er fullt bedømt i henhold til akseptert standard og alminnelig anerkjente retningslinjer. Siteringspåvirkningsfaktoren er noe mer beskjeden i visse tilfeller. Det er mange gode praktiker (utøver)-orienterte artikler publisert i nivå 2 tidsskrifter (Cremer et al., 2015).

Nivå 3 tidsskrifter publiserer originale og godt utførte forskningsartikler og er høyt ansett. Disse tidsskriftene har vanligvis høy innsendingsgrad og er svært selektive i hva de publiserer. Høyt ansette tidsskrifter, generelt gode til utmerkede tidsskriftsberegninger sammenlignet med andre i samme felt, selv om ikke alle disse tidsskrifter bærer en særlig siteringspåvirkning per i dag (Cremer et al., 2015).

Alle tidsskrifter som er vurdert til nivå 4, enten de er inkludert i «Journal of Distinction» (tidsskrifter som er utmerkede) kategorien, eller ikke, er kategorien som publiserer den mest originale og best utførte forskningen. Som høyt rangerte tidsskrifter, har de vanligvis høy innsending og lav akseptgrad. Artikkene er ofte referert til, disse tidsskriftene blir generelt sitert til mest innenfor sitt felt (Cremer et al., 2015).

Nivå 4* er topprangerte, utmerkede tidsskrifter. Innenfor forretnings- og ledelsesfeltet inkludert økonomi, er det et lite antall av tidsskrifter på nivå 4 som er anerkjent over hele verden som forbilder for fremragende forskning. Den høye statusen er anerkjent ved at de er blitt inkludert i en rekke godt ansette internasjonale tidsskrifters kvalitetslister. I ABS listen blir normalt et tidsskrift «priset» med nivå 4* hvis de er blitt vurdert til den høyeste kategorien av minst tre av de fem ikke-universitetsbaserte oppføringene, *Financial Times*

45(er en liste av 45 tidsskrifter Financial Times har brukt til å compilere «the Business School research rank» (The Financial Times Limited 2015, 2012)), *Dallas List*, *VHB*, *Australian Deans' List* og *CNRS* (alle disse er rangeringer av hva som er ment å være de beste tidsskriftene). I tillegg kan tidsskrifter fra kjernen av samfunnsfags disipliner som ikke vises i disse oppføringene bli vurdert til nivå på 4*, med begrunnelse om at de er av helt klart fineste kvalitet og av ubestridt relevans for næringsliv og forvaltning (Cremer et al., 2015).

Ved å bruke et internasjonalt rangeringssystem, får man en rangering som er upåvirket av «norsk politikk og særinteresser». Man får da et mer «ekte» bilde av hvilke tidsskrifter som er blant de beste, og man kan være sikre på at tidsskriftet er på et internasjonalt akseptabelt godt nivå.

Tidsskrift som ikke kommer med på ABS-listen, er hvis de publiserer på norsk (et annet språk enn engelsk), eller hvis de publiserer innenfor et fagområde som ikke er med i ABS-listen.

3.2 Forskningsdesign

Forskningsdesign går ut på at man spesifiserer den metode og prosedyre man bruker for å samle inn og analysere de data en trenger, for å kunne svare på problemstillingen.

Forskningsdesign gir med andre ord et rammeverk eller en handlingsplan for hvordan man vil utføre forskningen. Målsettingen med studien som er bestemt på et tidlig stadium av forskningen er inkludert i designet for å sikre at informasjon som blir samlet inn, faktisk besvarer forskningsspørsmålene på en hensiktsmessig måte (Zikmund, 2013). For å beskrive forskningsdesignet, vil det nå komme en redegjørelse for tilnærmingen, forskningshensikten og en beskrivelse av kvantitative og kvalitative metoder.

3.2.1 Forskningstilnærming

Det er mulig å benytte en deduktiv eller induktiv forskningstilnærming. En deduktiv tilnærming er en logisk prosess, hvor man utleder en hypotese på grunnlag av en spesifikk forekomst basert på et kjent generelt premiss eller noe som allerede er kjent for å være riktig (Zikmund, 2013). En induktiv tilnærming er en logisk prosess som går ut på å etablere en generell proposisjon med grunnlag i observerte fakta (forsøker å generere en teoretisk forståelse med utgangspunkt i empirien) (Zikmund, 2013). Det er mye teori innenfor forskningstemaet, men ikke noe som konkret støtter det, og jeg vil dermed benytte en induktiv metode for å danne en hypotese.

3.2.2 Forskningshensikt

Forskning kan bli klassifisert på bakgrunn av enten teknikk eller formål. Eksperimenter, undersøkelser og observasjoner er bare noen få av basiselementene innen forskningsteknikker som finnes. Vi har tre hovedtyper av forskningsdesign:

- 1) Eksplorativ, som vil si utforskende
- 2) Deskriptiv, som vil si beskrivende
- 3) Kausal, som vil si at man ser på årsak – virkning

(Zikmund, 2013)

Metoden som egner seg best, og som jeg har valgt å bruke, er deskriptiv forskningsdesign. Hovedfokuset til deskriptiv design er å beskrive karakteristikken til objekter, folk, grupper, organisasjoner eller miljøet. Med andre ord prøver deskriptiv forskningsdesign å tegne et bilde med hvem-, hva-, når-, hvor- og hvordan-spørsmål av et gitt bilde (Zikmund, 2013). Med deskriptiv forskningsdesign kan jeg løse forskningsspørsmålene til denne utredningen.

3.3 Datainnsamling

Det finnes ulike metoder å samle inn data på, og valg av metode styres i stor grad av forskningsdesignet som er valgt. Hovedskillet går mellom kvalitativ og kvantitativ metode, og i tillegg må det tas hensyn til om det skal benyttes primær- eller sekundærdata i selve analysen. Metoden jeg bruker er deskriptiv.

3.3.1 Primærdata og sekundærdata

Sekundærdata: Sekundærdata er data som er samlet inn for andre formål (Gripsrud, Silkoset, & Olsson, 2004). Fordelene med sekundærdata er blant annet tilgjengeligheten deres. Man trenger ikke bruke masse tid og ressurser på å samle inn dataene, for de er allerede tilgjengelige. Det er altså nesten alltid mye raskere å bruke sekundærdata, hvor dette er tilgjengelig, og det er mye mindre kostbart enn om man skal ha tak i primærdata – spesielt når sekundærdataen er lagret digitalt, og er gratis å få tilgang til (Zikmund, 2013).

Ulempene med å bruke sekundærdata er at det ikke var laget for å møte det forskeren spesifikt ønsker å finne ut av. Man må alltid finne ut av hvor relevant dataene man finner er, og selv

om man finner sekundærdata som er tilgjengelig, kan dataene ofte være utilstrekkelige. Med utilstrekkelighet menes at man for eksempel ikke kan finne data for alle årene man ønsker, eller at dataene kanskje er samlet inn for fem år siden og med det er litt for gamle nå (Zikmund, 2013).

Selv om det er veldig greit å ha tilgang til sekundærdata raskt og billig, må forskeren alltid være forsiktig med at dataene faktisk gjelder det man ønsker å forske på, altså forskningsspørsmålet. Sekundærdata er ofte ikke tilstrekkelig tilfredsstillende når det kommer til hva man trenger i forskningen på grunn av at der er variasjon i definisjon av begrepene, det ofte kan forekomme ulike enheter ved målingene, det kan være utilstrekkelig informasjon for å kunne verifisere dataens validitet, og til slutt kan dataene rett og slett være for gamle (Zikmund, 2013).

De sekundærdataene jeg har brukt, DBH, Cristin og ABS er i alle fall oppdaterte fram til 2013, og på grunn av dette er jeg som bruker av sekundærdata, blitt nødt til å kun se på årene fram til 2013 siden det er disse tallene som er helt oppdaterte. Da jeg begynte å jobbe med oppgaven, var ikke alle tallene for 2014 kommet med over alt. Ellers er disse kildene veldig pålitelige, det er høyt ansette kilder (les mer om hvorfor under hvert av deres overskrifter over).

Primærdata er data som primært er samlet inn for å besvare våre undersøkelsesspørsmål (Gripsrud et al., 2004), her vil telefonintervjuene komme inn.

3.3.2 Kvantitativ- og kvalitativ metode

Kvantitativ metode er empiriske vurderinger som involverer numerisk måling og analyse, som ivaretar forskningsmålet (Zikmund, 2013). *Kvalitativ metode* tillater forskeren å bruke teknikker som gir detaljerte tolkninger av fenomener uten å være avhengig av numeriske målinger, og målet her er å oppdage ny innsikt og en bedre forståelse av fenomenet (Zikmund, 2013).

Målet med denne oppgaven er å sammenligne norske handelshøyskolars forskning i årene 2008-2013, og det var derfor mest hensiktsmessig med et kvantitativt metodevalg, siden dette ga mulighet til å samle inn betydelige mengder data på en effektiv måte. Videre brukte jeg kvalitativ metode for å utdype resultatene fra den kvantitative datainnsamlingen, ved å gå litt i dybden for å se hva handelshøyskolene gjør spesielt i forhold til forskning og kvaliteten på forskningen. Innenfor kvalitativ metode inngår også fortolkning av dataene jeg har funnet.

Kvalitative data er ikke karakterisert ved nummer/tall, men forholder seg til data i forhold til tekst, visuelt eller muntlig. Fokuset her er på historien, visuelle skildringer, meningsfulle karakteriseringer, tolkninger og andre uttrykksfulle beskrivelser (Zikmund, 2013). Det som kan være en ulempe her, er at siden man har ulike respondenter, vil man få forskjellig type informasjon, og som igjen kan føre til at det kan bli litt problematisk å trekke en relevant konklusjon. Motsatt er kvantitative data, å representere fenomener ved å tilordne tall på en ordnet og meningsfull måte (Zikmund, 2013).

3.3.3 Telefonintervju

Jeg har i tillegg til å finne empiriske data på nettsidene til DBH, ABS og Cristin, valgt å intervju skolene i forhold til resultatene mine, dette går da som *primærdata*. Siden jeg kun har valgt å finne tidsskrifter til fire skoler på listene til ABS, må spørsmålene være utredet ut fra informasjonen jeg har hentet fra DBH og Cristin, med noen ekstra tilleggs spørsmål til de fire skolene som jeg har valgt å finne tidsskriftene til på ABS listen. Disse ekstra spørsmålene blir ikke nevnt for de andre handelshøyskolene. Meningen med intervjuene er å finne ut hva skolene gjør for å hevde seg i «markedet». Om skolene driver med benchmarking, og om de har noen incentiver for å publisere i mer høyprofilerte tidsskrifter. Med høyprofilerte tidsskrifter menes de som publiserer mest, og helst på høyere nivå. I tillegg er de spurt om de gjør noe aktivt for å for eksempel ha lik kvotering mellom menn og kvinner på arbeidsplassen. Meningen her er å finne ut om de beste skolene gjør noe spesielt for å være best, eller om det rett og slett ikke har noe med dette å gjøre, men med selve størrelsen på de ulike skolene.

En av de mest brukte måtene å samle inn kvalitativ data på er intervjuer (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2004). Grunnen til at jeg ønsker å ha en dialog med mennesker for å innhente data og søke svar på forskningsspørsmålet, er for å få grundig svar på hva de enkelte handelshøyskolene gjør. Det står ikke noe særlig på hjemmesidene deres hva de gjør i konkurransen med hverandre, og om de er klar over i hvilken grad de konkurrerer med hverandre, dette vil jeg med større sannsynlighet få svar på med et telefonintervju. Grunnen til at jeg bruker denne «løse» tilnæringsmåten fremfor en mer strukturert form for datainnsamling/intervju er for å raskt og enkelt få en generell oppfatning om hva som er oppfatningen blant handelshøyskolene. Svakheterne ved å benytte denne form for intervjuer er at man kan ende opp med å påvirke mennesket som blir intervjuet, dessuten kan man ende opp med å snakke med noen som kanskje ikke har så mye peiling på hva som skjer på deres

handelshøyskole – noe som vil stille deres handelshøyskole i en uheldig og kanskje til og med en urettferdig situasjon. De folkene jeg uansett velger å intervjuer forventes å ha kunnskap, forståelse og erfaringer, slik at de skal kunne uttale seg riktig (Johannessen et al., 2004).

Jeg har valgt å utføre telefonintervjuer. Noen av fordelene med dette er blant annet;

- 1) At man kan gjennomføre dem hurtig. Intervjuet skal ikke ta så mye plass i oppgaven, og jeg ønsker å få dem fort gjennomført med tanke på at disse intervjuene kun svarer på en begrenset del av den samlede oppgaven.
- 2) Det kan være lettere å oppnå kontakt med intervjuobjektet over telefon, enn ved personlige intervjuer i hjemmet og på kontoret. Dessuten vil det være tids- og kostnadsbesparende å ikke gjennomføre intervjuene personlig med tanke på at handelshøyskolene er spredt over hele landet. Det ville kostet mye å oppsøke hvert sted personlig, og jeg måtte ha bruke unødvendig mye tid på reise mellom alle stedene. Dessuten kan det være lettere for intervjuobjektet å heller sette av for eksempel fem minutter per telefon, enn å måtte ha besøk på kontoret eller i hjemmet.
- 3) Ved at jeg stiller spørsmålene over telefon, og ikke sender rundt spørreskjema, kan jeg oppklare eventuelle misforståelser som måtte oppstå med spørsmålene.
- 4) Den som intervjuer kan dessuten påvirke intervjuobjektet mindre, enn ved personlige intervjuer – og dette er positivt. Svarene skal være fra intervjuobjektet, og ikke intervjuer.

(Gripsrud et al., 2004)

Det er ikke bare positive sider ved telefonintervju, det er også noen ulemper som jeg må være litt obs på – som for eksempel:

- 1) Kompliserte skalaer og spørsmålsstillinger må ikke bli for kompliserte. Da vil man bruke lang tid på å forklare, og det kan hende den som blir intervjuet ikke får med seg helt hva spørsmålet egentlig dreier seg om. Det er ikke like lett å få med seg kompliserte og lange spørsmål muntlig, som det er skriftlig, hvor man kan lese spørsmålet igjen, eller studere skalaene nøye og tenke litt gjennom hva det blir spurt etter, og hva man skal svare.
- 2) Det går ikke å bruke visuell stimuli, slik at alt som blir forklart over telefon, må ha et klart «budskap» om hva man ønsker svar på.

- 3) Siden telefonintervjuet skjer «live», altså litt på tid, har ikke respondenten så mye tid til å tenke over svarene. Svaret må komme her og nå, med en gang, og respondenten kan derfor ende opp med å ikke gi «gjennomtenkte» svar.
- 4) Spørreskjemaet kan heller ikke være for langt, da kan man ende med at respondenten kan bli utålmodig.

(Gripsrud et al., 2004)

3.4 Evaluering av datamaterialet

I dette avsnittet vurderes troverdigheten av det innsamlede datamaterialet, og dette skal gjøres ved å presentere og ta stilling til reliabilitet og validitet– som er to av de tre hovedkriteriene ved evaluering av målinger (Zikmund, 2013). Sensitivitet er det tredje hovedkriteriet, men tas ikke med, siden det ikke har noe med oppgaven å gjøre.

3.4.1 Reliabilitet

Reliabilitet er en indikator på en målings interne konsistens, og et mål er pålitelig når ulike forsøk på å måle noe, ender på det samme resultatet (Zikmund, 2013). Reliabilitet handler altså om man kan stole på resultatet av en måling. Datamaterialet er hentet fra Cristin og DBH sine sider og ABS-listen, og disse kildene regnes som troverdige. Jeg har selv funnet feil i DBH sine lister, så selv om de regnes som troverdige, innehar de potensialet for enkelte feil. Grunnen til at feil ble funnet, er på grunn av at tallene til BI og NHH var helt identiske, og mye lavere enn årene før og etter 2009. Dette gjelder da for periodika, antologi, monografi. Antall artikler, nivå 1 og 2. Feil som er funnet er relativt få og ikke store nok, slik at sekundærdataen stort sett etter forholdene er relativt troverdige og til å stole på.

Telefonintervjuets resultater kan være litt usikre. Hva en respondent svarer kan påvirkes av ukjente faktorer, og varierer ved hvem man snakker med. Her har jeg latt en person representere handelshøyskolen, og dette betyr at det kan forekomme feil. Kanskje spørsmålene er utformet på en slik måte at respondenten ville svart annerledes ved et senere tidspunkt, eller hvis respondenten var gitt spørsmålene på forhånd og med det kunne ha forberedt seg litt. På grunn av dette, gis det kun et øyeblikksbilde av det som er ønsket målt.

Det ble kun valgt ut fire handelshøyskoler som sammenlignes mot ABS-listen. Dette kan føre til at resultatet jeg får her ikke viser et riktig bilde av virkeligheten. Grunnen til at ikke alle de

ni handelshøyskolene er tatt med, er fordi det er forskning mellom 2008-2013 som er hovedfokuset. Forskning som «slår gjennom» i utlandet er også viktig, og viser et godt bilde av at det vi driver med også er viktig i utenlandsk sammenheng. Jeg har valgt ut fire handelshøyskoler som skal representere norsk publiserte tidsskrifter. Da er utvalget de to store handelshøyskolene, BI og NHH, og to av de små, handelshøyskolen i Agder og i Stavanger. Dette fordi det da blir to og to like handelshøyskoler som måles opp mot hverandre, og man da kan få dannet seg et bilde som viser om det er store forskjeller mellom de store og små. Siden det kun er fire av totalt ni handelshøyskoler som tas med her, åpner det derfor for svakheter i påliteligheten.

3.4.2 Validitet

Gode målinger bør være både konsekvente og nøyaktige. Validitet er nøyaktigheten av en måling eller i hvilken grad en «score» representerer det riktige bildet. Med andre ord, måler undersøkelsen det den faktisk har som hensikt å måle (Zikmund, 2013)?

Validiteten til data hentet fra DBH er god. Dette er en pålitelig kilde. Cristin og ABS er også pålitelige kilder, og de inneholder tall for det som er blitt forsket på i denne utredningen.

Intervjuguiden som ble utarbeidet i forkant av telefonintervjuene ble basert på analyse av tallene fra DBH og ABS-listen, samt problemstilling og forskningsspørsmål. På denne måten øktes sannsynligheten for at de innsamlede dataene skulle være relevante for utredningen. Dersom noe informasjon fra intervjuene viser seg å ikke være relevant for besvarelsen av problemstillingen, vil de bli utelatt fra analysen.

4 Analyse

Her vil jeg forsøke å besvare forskningsspørsmålet «*Hvordan er den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem hevder seg i markedet?*» med de ni spørsmålene under og ved å se all data i sammenheng. Først beskrives dataen som er brukt, deretter vil jeg ta for meg spørsmålene:

- 1) Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?
- 2) Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?
- 3) Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?
- 4) Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til antall ansatte?
- 5) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i tidsskrifter som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagfeltene?
- 6) Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?
- 7) I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 8) I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?
- 9) Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?

4.1 Beskrivelse av utvalget

Dataene som er hentet fra DBH. BI og NHH for året 2009 er helt identiske, og betraktelig lavere enn tidligere/senere år. Det er feil i dataene her. Ellers viser tabellen de ulike artiklene, hvilket nivå, for hvert av årene 2008-2013. Hvor det mangler tall i tabellen, manglet det tall i DBH.

Tabell 4: Variabler hentet fra DBH, publikasjoner

<i>Institusjon</i>	<i>År</i>	<i>Antall artikler</i>	<i>Antall nivå 1</i>	<i>Antall nivå 2</i>	<i>Antall periodika</i>	<i>Antall antologi</i>	<i>Antall monografi</i>
UiA	2008	21	19	2	11	9	1
	2009	34	29	5	19	15	0
	2010	44	35	9	26	18	0
	2011	60	52	8	35	25	0
	2012	45	36	9	30	14	1
	2013	60	52	8	38	22	0
UiS	2008	36	34	2	34	2	0
	2009	27	24	3	23	3	1
	2010	20	15	5	15	4	1
	2011	27	17	10	26	1	0
	2012	40	35	5	35	5	0
	2013	35	28	7	30	4	1
BI	2008	189	152	37	136	47	6
	2009	72	36	36	24	24	24
	2010	217	176	41	181	29	7
	2011	242	192	50	167	68	7
	2012	252	208	44	191	54	7
	2013	235	187	48	180	51	4
HHB	2008	27	24	3	19	6	2
	2009	41	38	3	27	9	5
	2010	53	42	11	31	16	6
	2011	73	47	26	33	39	1
	2012	37	32	5	33	3	1
	2013	38	29	9	25	13	0
UiT	2008						
	2009	19	18	1	17	2	0
	2010	24	19	5	22	2	0

	2011	24	18	6	23	1	0
	2012	28	27	1	20	8	0
	2013	33	31	2	29	4	0
HiST	2008	22	18	4	17	4	1
	2009	31	29	2	19	12	0
	2010	25	22	3	17	7	1
	2011	43	33	10	29	13	1
	2012	34	24	10	24	9	1
	2013	44	39	5	18	26	0
HiMolde	2008	36	30	6	22	14	0
	2009	38	31	7	23	15	0
	2010	51	36	15	39	10	2
	2011	57	47	10	33	23	1
	2012	76	68	8	40	34	2
	2013	52	41	11	33	17	2
NHH	2008	162	120	42	130	27	5
	2009	72	36	36	24	24	24
	2010	203	145	58	158	39	6
	2011	188	131	57	152	35	1
	2012	193	137	56	152	38	3
	2013	205	141	64	150	50	5
NMBU	2008	31	26	5	21	10	0
	2009	41	36	5	31	10	0
	2010	33	30	3	28	4	1
	2011	54	40	14	39	13	2
	2012	50	37	13	36	13	1
	2013	63	40	23	44	18	1

Noen kolonner står åpne, da det ikke finnes tall i DBH for disse årene. Ellers viser tabell 5 antall ansatte, både kvinner og menn, og antall studenter.

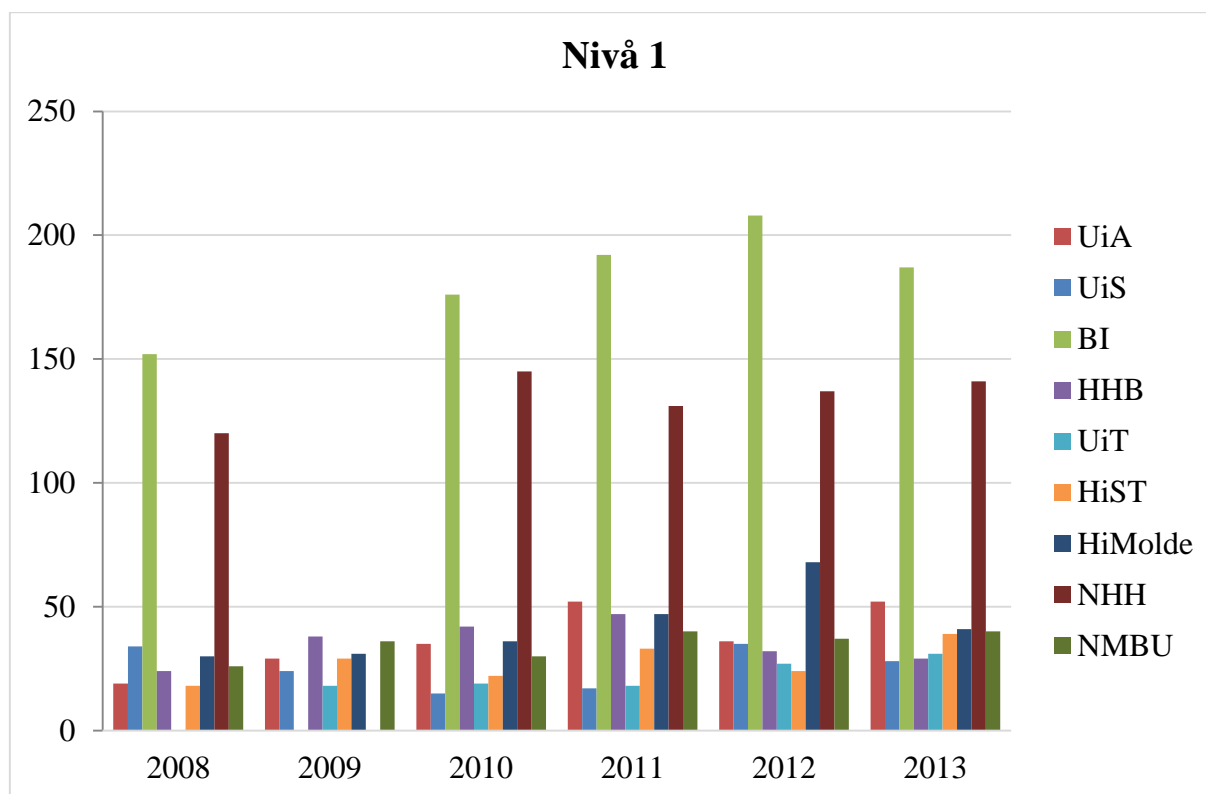
Tabell 5: Variabler hentet fra DBH, ansatte og studenter

<i>Institusjon</i>	<i>År</i>	<i>Antall fast ansatte</i>	<i>Antall fast ansatte kvinner</i>	<i>Andel kvinner</i>	<i>Antall fast ansatte menn</i>	<i>Andel menn</i>	<i>Studenter høst</i>	<i>Studenter per ansatt</i>
UiA	2008	38,40	13,00 %	4,99	87,00 %	33,41	1 134	29,53
	2009	40,50	14,80 %	5,99	85,20 %	34,51	1 183	29,21
	2010	38,50	15,60 %	6,01	84,40 %	32,49	1 335	34,68
	2011	38,70	20,70 %	8,01	79,30 %	30,69	1 462	37,78
	2012	44,80	17,90 %	8,02	82,10 %	36,78	1 458	32,54
	2013	45,80	19,70 %	9,02	80,30 %	36,78	1 674	36,55
UiS	2008	36,10	16,60 %	5,99	83,40 %	30,11	1 157	32,05
	2009	21,30	14,10 %	3,00	85,90 %	18,30	825	38,73
	2010	20,30	14,80 %	3,00	85,20 %	17,30	887	43,69
	2011	23,00	17,40 %	4,00	82,60 %	19,00	906	39,39
	2012	27,30	22,00 %	6,01	78,00 %	21,29	975	35,71
	2013	26,10	26,80 %	6,99	73,20 %	19,11	986	37,78
BI	2008	579,20	49,50 %	286,70	50,50 %	292,50	14 470	24,98
	2009	601,70	51,40 %	309,27	48,60 %	292,43	14 896	24,76
	2010	613,40	49,20 %	301,79	50,80 %	311,61	14 545	23,71
	2011	623,60	52,10 %	324,90	47,90 %	298,70	20 021	32,11
	2012	636,80	53,40 %	340,05	46,60 %	296,75	22 001	34,55
	2013	578,30	55,50 %	320,96	44,50 %	257,34	21 633	37,41
HHB	2008							
	2009							
	2010							
	2011	44,10	22,70 %	10,01	77,30 %	34,09	1 567	35,53
	2012	45,80	21,70 %	9,94	78,30 %	35,86	1 611	35,17
	2013	52,50	24,40 %	12,81	75,60 %	39,69	1 720	32,76
UiT	2008							

	2009	19,70	20,30 %	4,00	79,70 %	15,70	647	32,84
	2010	19,70	15,30 %	3,01	84,70 %	16,69	756	38,38
	2011	22,80	21,90 %	4,99	78,10 %	17,81	829	36,36
	2012	26,80	29,80 %	7,99	70,20 %	18,81	903	33,69
	2013	29,20	36,90 %	10,77	63,10 %	18,43	953	32,64
HiST	2008	34,10	29,30 %	9,99	70,70 %	24,11	1 174	34,43
	2009	35,40	27,70 %	9,81	72,30 %	25,59	1 278	36,10
	2010	37,60	31,90 %	11,99	68,10 %	25,61	1 373	36,52
	2011	38,90	33,40 %	12,99	66,60 %	25,91	1 417	36,43
	2012	39,30	35,60 %	13,99	64,40 %	25,31	1 395	35,50
	2013	39,70	35,80 %	14,21	64,20 %	25,49	1 415	35,64
HiMolde	2008	43,20	29,60 %	12,79	70,40 %	30,41	912	21,11
	2009	45,20	32,30 %	14,60	67,70 %	30,60	926	20,49
	2010	46,40	34,50 %	16,01	65,50 %	30,39	986	21,25
	2011	49,90	32,10 %	16,02	67,90 %	33,88	1 150	23,05
	2012	46,70	28,50 %	13,31	71,50 %	33,39	1 777	38,05
	2013	51,00	29,00 %	14,79	71,00 %	36,21	1 694	33,22
NHH	2008	238,00	35,30 %	84,01	64,70 %	153,99	3 047	12,80
	2009	241,60	36,80 %	88,91	63,20 %	152,69	3 081	12,75
	2010	241,30	36,50 %	88,07	63,50 %	153,23	3 271	13,56
	2011	240,90	38,90 %	93,71	61,10 %	147,19	3 435	14,26
	2012	240,30	39,50 %	94,92	60,50 %	145,38	3 488	14,52
	2013	249,30	42,80 %	106,70	57,20 %	142,60	3 370	13,52
NMBU	2008	27,80	28,80 %	8,01	71,20 %	19,79	429	15,43
	2009	28,80	27,40 %	7,89	72,60 %	20,91	488	16,94
	2010	29,00	27,60 %	8,00	72,40 %	21,00	571	19,69
	2011	31,00	25,80 %	8,00	74,20 %	23,00	630	20,32
	2012	31,30	28,80 %	9,01	71,20 %	22,29	684	21,85
	2013	33,60	28,30 %	9,51	71,70 %	24,09	689	20,51

4.2 Beskrivelse av data

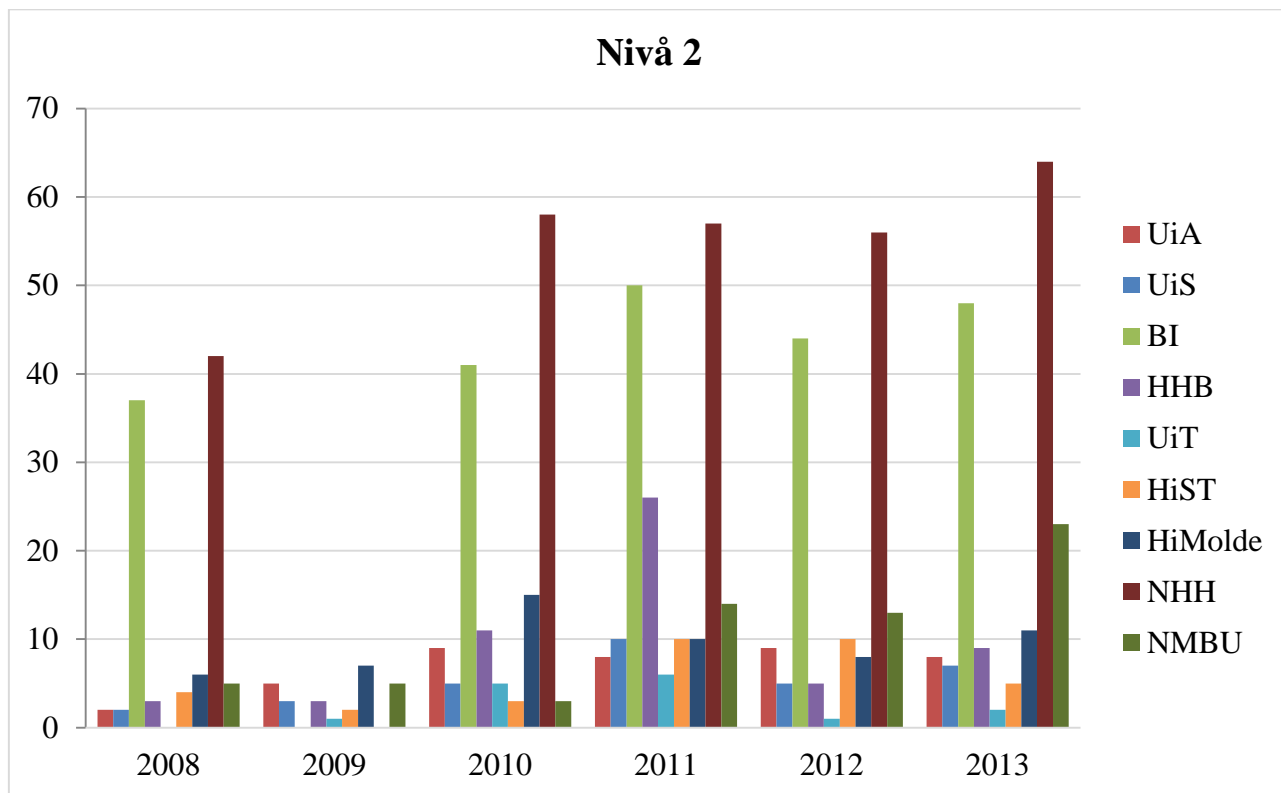
Som nevnt, er denne oppgaven bygget rundt antall publiserte forskningsartikler som ligger ute på DBH, og her er det to nivå, 1 og 2, hvor nivå 2 er best. I figur 1 og 2 vises antall publiseringer totalt ved hver handelshøyskole (nivå 1 og 2 i både periodika, antologi og monografi).

Figur 1: Antall publikasjoner på nivå 1 for hvert av handelshøyskolene per år

Her kan man se en oppstilling av alle artikler publisert, både antall periodika, antologi og monografier. Grunnen til at man ikke kan se alle fargene/stolpene på alle årene som det er samlet inn tall for, er fordi det ikke ligger ute på DBH. Enkelte er fusjonerte, og tall fra før de ble fusjonerte finnes ikke. Noen har ikke blitt handelshøyskole før i senere år, derfor mangler noen av dataene ved enkelte år.

Vi kan se ut fra figuren at det er BI og NHH som publiserer flest artikler i nivå 1, dette er ikke overraskende, med tanke på at dette er de største skolene i Norge. Nivået er ganske jevnt, det verken synker eller øker betraktelig mellom hvert år. BI publiserer mest på nivå 1, hvert år. For år 2009 er ikke dataen for BI og NHH tatt med, fordi de er helt identiske, noe som må regnes som en feil i DBH. Blant de mindre handelshøyskolene varierer det veldig mellom hvert år, hvem som publiserer mest. I 2008 er det UiS, i 2009 og 2010 er det HHB, i 2011 er det UiA, i 2012 er det HiMolde, og i 2013 er det UiA.

Figur 2: Antall publikasjoner på nivå 2 for hver av handelshøyskolene per år

Grunnen til at man ikke kan se alle fagene/stolpene på alle årene som det er samlet inn tall for, er fordi dette ikke ligger ute på DBH. Enkelte er fusjonerte, og tall fra før de ble fusjonerte finnes ikke. Noen har ikke blitt handelshøyskole før i senere år, derfor mangler noen av dataene ved enkelte år - samme som under figur 1. Her er det også BI og NHH som publiserer mest. Nivå 2 er det høyeste nivået i Norge, og det stilles flere og strengere krav til artikler som publiseres her, og det kan man se på at antall artikler publisert har sunket betraktelig, sammenlignet med nivået i figur 1.

Her er det NHH som publiserer mest, og som dermed slår BI, som lå på topp ved nivå 1-publiseringer. Her er også tallene for BI og NHH tatt bort i år 2009, på grunn av feil i DBH (se figur 1). Blant de mindre handelshøyskolene er det HiMolde som publiserer mest i år 2008, 2009 og 2010. I 2011 er det HHB, og årene 2012 og 2013 er det NMBU som har publisert mest.

Her er det så store forskjeller mellom de to store handelshøyskolene og de mindre at det derfor vil være naturlig å sammenligne de to store mot hverandre. Her gjør BI det helt klart best når det kommer til å publisere på nivå 1 (figur 1). Når det kommer til det høyeste nivået i

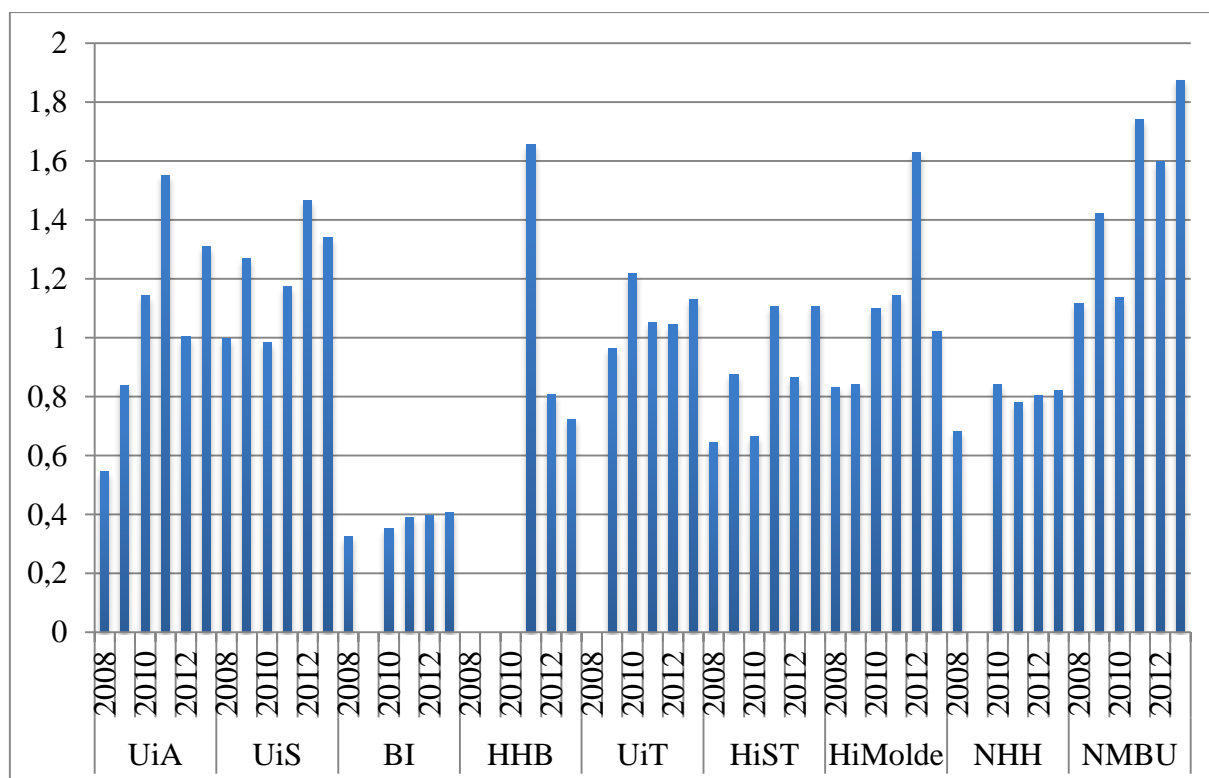
Norge, er det NHH som ligger på topp. BI publiserer mest forskning, men en kan se at det er NHH som publiserer mest kvalitet, altså nivå 2.

Ved de mindre handelshøyskolene, er det HiMolde som gjennomsnittlig publiserer mest, til sammen på begge nivå. UiS publiserer gjennomsnittlig minst. Når det kommer til publiseringer på nivå 1 og 2 varierer dette mellom hvert år, men man kan merke seg NMBU som har økt betraktelig på publisert forskning på nivå 2.

BI og NHH ligger i en klasse for seg selv, siden de er såpass større handelshøyskoler enn de andre som er med i sammenligningen, men man kan klart se på grafene at antall publisert forskning gjennomsnittlig har økt ved de fleste handelshøyskolene – noe som kan bety at kvaliteten på forskningen har økt de senere årene.

4.3 Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?

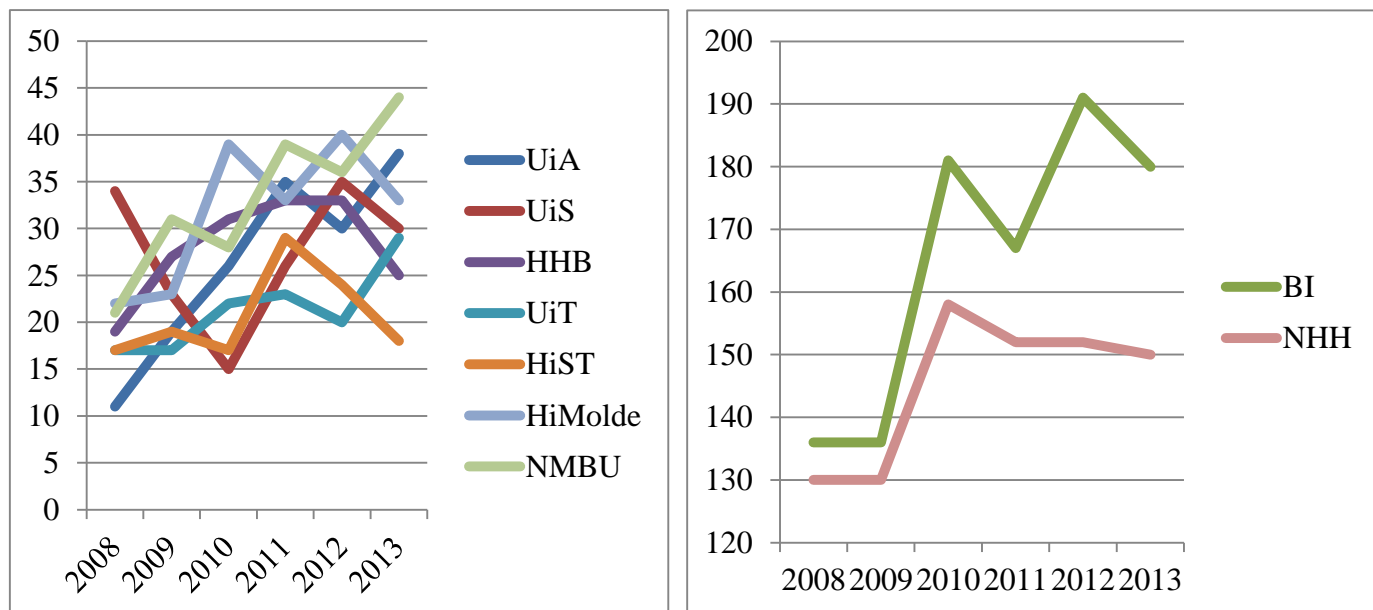
Ser man på figur 1 og 2, ser man at det er flere artikler publisert på nivå 1 enn 2, dette fordi det er vanskeligere å komme på nivå 2 siden det stilles høyere krav her. Publisert forskning har dessuten økt de siste årene, noe som betyr at det er kommet flere publiseringer de senere årene.

Figur 3: Gjennomsnittlig publisering per ansatt

Tallene for BI og NHH i 2009 er tatt bort på grunn av trolig feil data dette året. Det finnes heller ikke tall for UiT i 2008, og HHB mangler tall fra 2008-2010 på antall ansatte, og er tatt med de årene det mangler data.

Her kan man se publisering per ansatt. Denne måten å se publisering på er litt mer «rettferdig» enn å se på hvor mange publiseringer hver handelshøyskole har, med tanke på at vi har med to ganske store handelshøyskoler å gjøre, og det er naturlig at de på grunn av størrelsen vil publisere mer enn de mindre handelshøyskolene. Når man sammenligner antall publiseringer (da er nivå 1 og 2 regnet sammen), kommer BI ganske dårlig ut og NHH ligger heller ikke så høyt her. Sammenligner vi handelshøyskolene mot hverandre i 2013, ligger BI på siste plass med kun 0,4 publiseringer per ansatt. Videre rangering fra bunn til topp er; HHB med kun 0,72 publiseringer, NHH med 0,82 publiseringer, HiMolde med 1.01 publiseringer, HiST med 1,1 publiseringer, UiT med 1,13 publiseringer, UiA med 1,31 publiseringer, UiS med 1,34 publiseringer og på toppen med 1,8 publiseringer per ansatt ligger NMBU. Denne figuren viser absolutt alle artikler, både periodika, antologi og monografi. I figur 4 har jeg valgt å kun se på periodika publikasjoner, siden periodika er tegn på kvalitet.

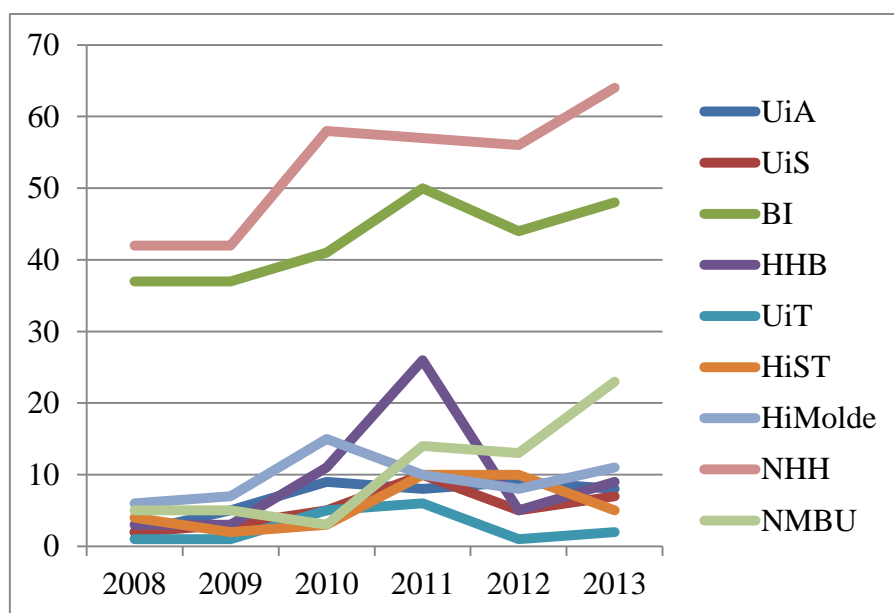

Figur 4, og 4.1: Endringer per handelshøyskole, årene 2008-2013

I denne figuren er tallene fra 2008 satt inn i året for 2009 når det kommer til publikasjoner, for både BI og NHH. Dette fordi tallene for 2009 trolig er feil. Når det kommer til UiT er tallene fra 2009 satt inn for manglende tall i 2008. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom

hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten. Figur 4 (til venstre), er de mindre handelshøyskolenes endringer. Figur 4.1 (til høyre), er de to store handelshøyskolenes endringer.

I disse figuren er det kun sett på periodika, og hvordan forskningspublikasjonene har forandret seg gjennom årene. Man kan se at de fleste handelshøyskolene har hatt en svak økning i publiseringer, selv om noen også har hatt en svak nedgang de siste årene. Dette er igjen artikler sammenlagt (og ikke gjennomsnittlig), og det er derfor et stort sprang mellom de mindre handelshøyskolene enn de to store. De to store handelshøyskolene ligger på over 150 periodika i 2013 (NHH rundt 150 og BI på rundt 180), mens de mindre ligger på rundt 30-40 stykker. HiST har derimot hatt ett fall de siste årene og publiserte under 20 periodika i 2013, noe som betyr at enten kvaliteten eller mengden/kvantiteten har sunket. Ser man på figur 3, ligger HiST gjennomsnittlig likt med de andre handelshøyskolene, og har heller ikke noen brå økninger eller reduksjoner innen publikasjoner gjennom årene. Derfor er det nok periodika publikasjoner som har sunket, noe som betyr at de fortsatt publiserer på samme nivå som tidligere, men at kvaliteten har sunket de senere årene.

Figur 5: Viser utvikling på artikler nivå 2, årene 2008-2013

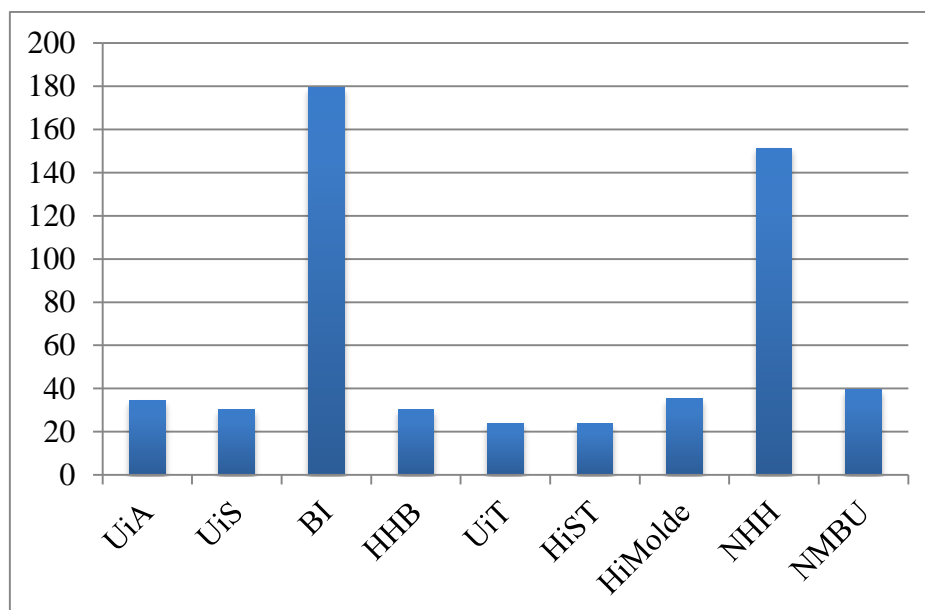
I denne figuren er tallene fra 2008 satt inn i året for 2009 når det kommer til publikasjoner, for både BI og NHH. Dette fordi tallene for 2009 trolig er feil. Når det kommer til UiT er tallene fra 2009 satt inn for manglende tall i 2008. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av

virkeligheten. Figur 5 viser det samme som figur 4, bortsett fra at nå ser man på utviklingen av artikler publisert på nivå 2. Her er mengden som er blitt publisert mye mindre enn figur 4 og 4.1 for hver av handelshøyskolene. Dette skyldes at periodika kan publiseres på både nivå 1 og 2, det er nå mer innsnevret ved å kun fokusere på det høyeste nivået (selv om det inkluderer periodika, antologi og monografi). Alle handelshøyskolene har en liten økning de siste årene, bortsett fra HiST. Dette betyr at de fleste har hatt en økning på kvaliteten.

Oppsummering:

Mengden forskning ved norske handelshøyskoler er økende. Det publiseres mye mer på nivå 1 enn på nivå 2, noe som betyr at det publiseres mye på lavt nivå. Kvantitativ publisering, men ikke like mye kvalitet. Dessuten kan man se at de store handelshøyskolene publiserer generelt mindre per ansatt, enn hva de mindre handelshøyskolene gjør. Effektiviteten er altså mye høyere ved de mindre handelshøyskolene. NMBU skiller seg ut med hele 1,8 publikasjoner per ansatt, mot BI med kun 0,4 publikasjoner per ansatt. Selv om det publiseres mer på nivå 1 enn på nivå 2, kan man likevel se en tendens til økende publisering når det gjelder periodika og publiseringer på nivå 2, noe som betyr at kvaliteten har økt de siste årene.

4.4 Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?

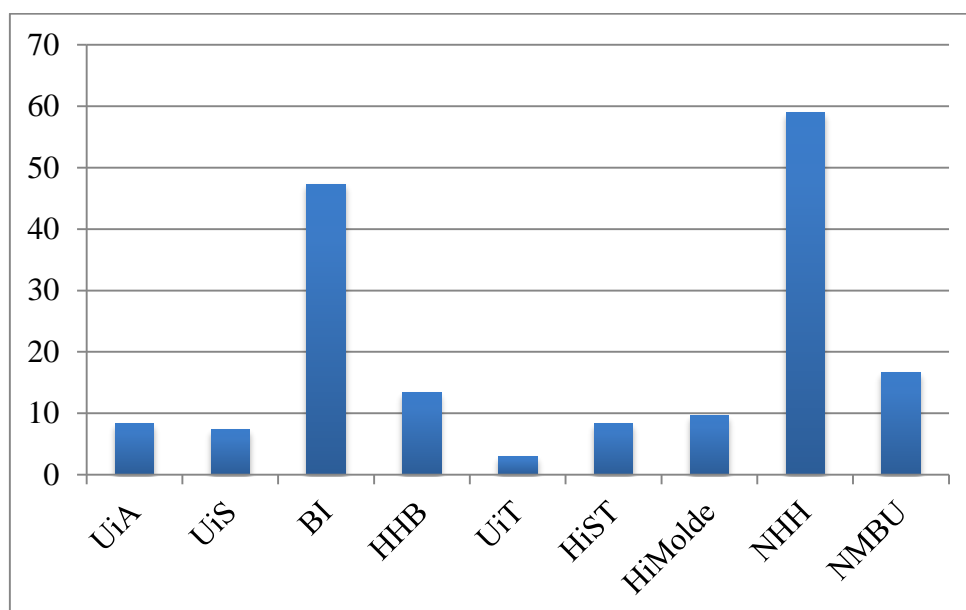

Figur 6: Periodika, gjennomsnittlig de tre siste årene

Her er tallene fra 2008 satt inn i årene for 2009 når det kommer til publikasjoner, for både BI og NHH. Dette fordi tallene for 2009 trolig er feil. Når det kommer til UiT er tallene fra 2009 satt inn for manglende tall i 2008. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten.

Her kan man se gjennomsnittlig antall publiserte periodika for de tre siste årene.

Gjennomsnittlig har BI publisert mest, men her er både publikasjoner på nivå 1 og nivå 2. NMBU publiserer mest blant de mindre handelshøyskolene. Generelt publiserer de mindre handelshøyskolene ganske likt de siste tre siste årene.

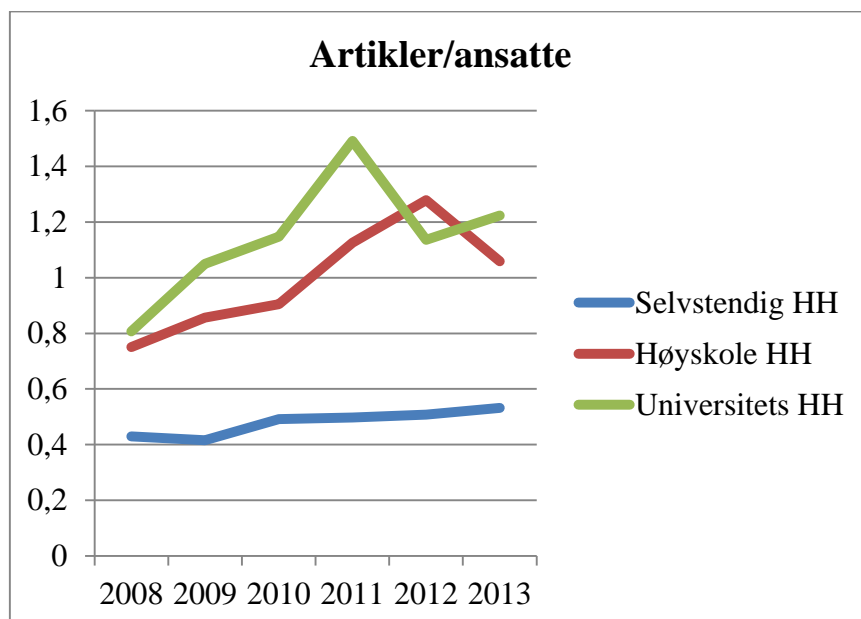
Figur 7: Artikler på nivå 2, gjennomsnittlig de tre siste årene

Her er tallene fra 2008 satt inn i årene for 2009 når det kommer til publikasjoner, for både BI og NHH. Dette fordi tallene for 2009 trolig er feil. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten.

Blant de store handelshøyskolene er det NHH som publiserer mest, de publiserer altså mer periodika på høyt nivå enn det BI gjør. Også her er det NMBU som publiserer mest blant de mindre handelshøyskolene, de publiserer altså både flest periodika, men også mest på nivå 2 – dermed høy produksjon i tillegg til kvalitet.

Antall publiserte artikler er betraktelig mindre her for hver av handelshøyskolene, dette kommer blant annet av at det nå kun er ett nivå som måles, men også på grunn av at det er mye vanskeligere å komme på nivå 2. De fleste mindre handelshøyskolene publiserer ganske

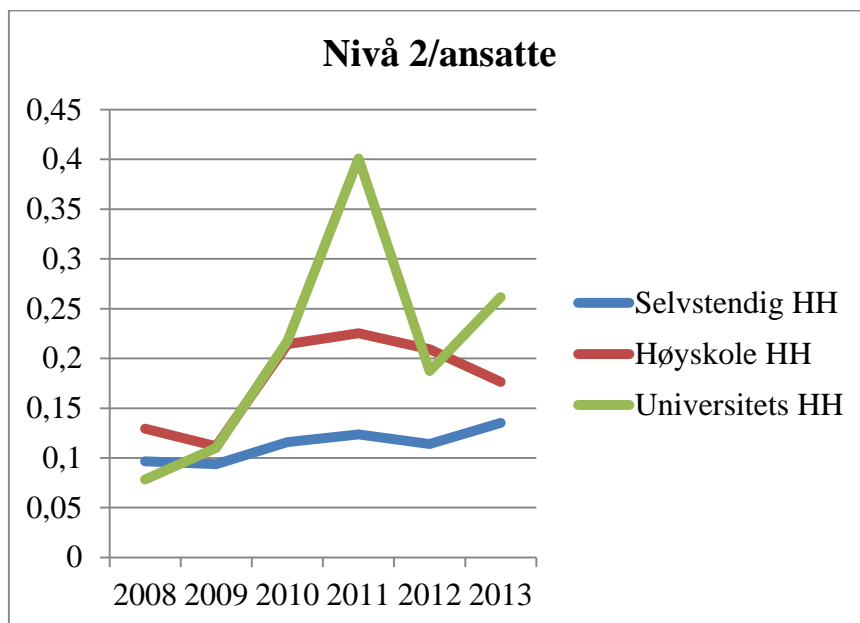
likt, bortsett fra NMBU og HHB som publiserer litt mer, og UiT som har litt færre publikasjoner enn gjennomsnittet.

Figur 8: Artikler per ansatte, fordelt på de ulike typene handelshøyskoler

Tallene for BI og NHH i 2009 er trolig feil når det kommer til publikasjoner, og er byttet ut med tallene fra 2008. UiT mangler tall både for publikasjoner og ansatte i 2008, og tall fra 2009 er brukt her. HHB mangler tall for antall ansatte i årene 2008-2010 og tallet for 2011 er brukt for disse årene. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten. Dette for å slippe og utelate noen handelshøyskoler i sammenligningen.

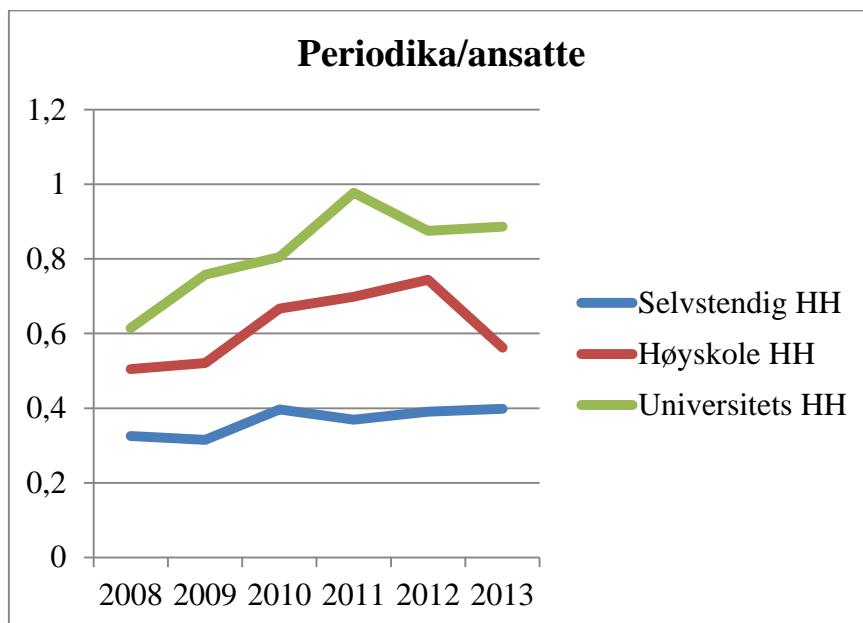
Her ser jeg litt på antall artikler per ansatt for de ulike handelshøyskolene som enten er selvstendige, hører til høyskole eller universitet. Dette for å se om det gjør noen forskjell på publikasjonseffekten avhengig av hvilken gruppe/kategori handelshøyskolen tilhører. Her kan man se et klart skille mellom de ulike typene. Selvstendige handelshøyskoler publiserer minst, og er derfor minst effektive. De publiserer tett på 0,6 artikler på det meste, per ansatt. For de handelshøyskolene som tilhører høyskole og universitet, så publiserer universitet omtrent 1,5 artikler per ansatt på det meste, selv om antallet det siste året har sunket til rundt 1,2 artikler per ansatt. Handelshøyskolene som tilhører høyskole publiserer på det meste rundt 1,3 artikler per ansatt, selv om antallet også her har sunket det siste året til 1,1 artikler per ansatt. Disse to gruppene er likevel mer effektive enn selvstendige handelshøyskoler.

Figur 9: Nivå 2 artikler per ansatt, fordelt på de ulike typene handelshøyskoler

Tallene for BI og NHH i 2009 er trolig feil når det kommer til publikasjoner, og er byttet ut med tallene fra 2008. UiT mangler tall både for publikasjoner og ansatte i 2008, og tall fra 2009 er brukt her. HHB mangler tall for antall ansatte i årene 2008-2010 og tallet for 2011 er brukt for disse årene. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten. Dette for å slippe og utelate noen handelshøyskoler i sammenligningen.

Som i figur 8, ligger de selvstendige handelshøyskolene også her lavest på antall artikler per ansatt. De publiserer altså mindre enn andre typer handelshøyskoler, og de har også lavere kvalitet på det de publiserer. For 2013 er det handelshøyskoler som tilhører universitet som publiserer flest artikler på nivå 2, med rett rundt 0,26 artikler per ansatt. Handelshøyskolene som tilhører høgskole følger etter med rundt 0,18 artikler på nivå 2 per ansatt. Til slutt kommer selvstendige handelshøyskoler med rundt 0,13 artikler på nivå 2 per ansatt i 2013.

Figur 10: Antall periodika per ansatt, fordelt på de ulike typene handelshøyskoler

Tallene for BI og NHH i 2009 er trolig feil når det kommer til publikasjoner, og er byttet ut med tallene fra 2008. UiT mangler tall både for publikasjoner og ansatte i 2008, og tall fra 2009 er brukt her. HHB mangler tall for antall ansatte i årene 2008-2010 og tallet for 2011 er brukt for disse årene. Verdiene forandrer seg ikke alt for mye mellom hvert år, og det blir ansett som riktig å gjøre det slik, for å få et mest mulig nøyaktig bilde av virkeligheten. Dette for å slippe og utelate noen handelshøyskoler i sammenligningen.

Periodika er også et mål på kvalitet. Tendensene her er det samme som de tidligere figurene har vist. Handelshøyskolene som tilhører universitet publiserer mest per ansatt, med rundt 0,88 for 2013. Etter dem kommer handelshøyskoler som tilhører høyskole, med rundt 0,56 periodika per ansatt, og til slutt kommer selvstendige handelshøyskoler med rundt 0,39 periodika per ansatt i 2013.

I tabell 6 har jeg laget en scoringsliste, jeg har gitt hver av handelshøyskolene poeng mellom 1-9 for hvordan de står i forhold til hverandre på de forskjellige variablene jeg har målt på. Når det kommer til antall publiserte artikler, artikler på nivå 1 og antall periodika er det BI som vinner. Dette kommer ikke overraskende siden det er mengde som blir målt, og BI er en av de største handelshøyskolene i målingen, og har med det naturligvis flest publiseringer sammenlagt. NHH vinner på antall artikler på nivå 2. NMBU vinner alle de andre scoringene når det kommer til nivå 1, nivå 2, periodika per ansatte og artikler per ansatte. Dette betyr at de vinner scoringen på effektivitet. Antall artikler per student kommer senere i oppgaven, men tok dem med i scoringen likevel, siden det er interessant å få med dette i denne rangeringen.

Slår man sammen alle poengene de ulike handelshøyskolene har samlet på de ulike målingene, blir rangeringen; På første plass ligger NMBU, på andre plass ligger HiMolde, på tredje plass ligger NHH, på fjerde plass ligger UiS, på femte plass ligger UiA, på sjette plass ligger HHB, på syvende plass ligger BI, på åttende plass ligger UiT og på siste plass kommer da HiST. Det er altså 45 (69-24) poeng mellom den handelshøyskolen som vant og den som tapte.

Tabell 6: En rangering av de norske handelshøyskolene

Handelshøyskole	Antall artikler	Antall nivå 1	Antall nivå 2	Antall periodika	Artikler/ansatte	Nivå 1/ansatte	Nivå 2/ansatte	Periodika/ansatte	Artikler/student	Score
UiA	4	6	4	3	6	6	4	5	5	43
UiS	2	2	2	4	8	8	7	8	6	47
BI	9	9	8	9	1	1	1	1	1	40
HHB	5	5	5,5	5	4	4	6	4	3	41,5
UiT	1	1	1	2	5	7	2	7	4	30
HiST	3	3	3	1	3	3	3	3	2	24
HiMolde	7	7	5,5	6	7	5	5	6	7	55,5
NHH	8	8	9	8	2	2	8	2	8	55
NMBU	6	4	7	7	9	9	9	9	9	69

Oppsummering:

Ser en på alle figurene under ett i dette kapittelet, kan man se at de mindre handelshøyskolene er generelt mer effektive enn de selvstendige BI og NHH. Ser man i tillegg på den siste scoringslisten, er det to små handelshøyskoler som ligger i toppen. De store skiller seg ikke spesielt ut, NHH kommer på tredje plass og BI ligger helt nede på syvende plass. Det man kan se ut ifra dette er at det er de mindre handelshøyskolene som er mest effektive. De store handelshøyskolene gjemmer seg kanskje litt bak mengde publiseringer, noe som kan gå ut over kvaliteten? Kort oppsummert har de store handelshøyskolene sterk konkurranse fra de mindre, og mange mindre handelshøyskoler er bedre på publisering når det kommer til effektiviteten.

4.5 Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?

I tabell 7, 8 og 9 kan vi se den prosentvise forandringen for hver handelshøyskole. For å se hvem som har hatt den beste utviklingen sammenlagt, er gjennomsnittlige publiseringer de tre første årene sammenlignet mot de tre siste årene satt inn i tabellene, for å se hvem som har

hatt den beste utviklingen sammenlagt. I tabell 7 måles periodika, tabell 8 sammenligner artikler på nivå 2 og tabell 9 sammenligner prosentvise endringene for artikler per ansatt. Alle handelshøyskolene har hatt en økning på samtlige områder de siste tre årene, sammenlignet mot de tre tidligere årene. Når det kommer til periodika, er det UiA som har den beste prosentvise forbedringen på 65 prosent. Andel artikler på nivå 2 er det NMBU som har hatt den største prosentvise forbedringen de siste årene, på 79 prosent. Artikler per ansatt, er det UiA som har hatt den største prosentvise forbedringen de siste årene på 60 prosent (selv om mange av de andre handelshøyskolene var veldig tett på her).

Tabell 7: Prosentvis forbedring per handelshøyskole i snitt for tre og tre år, andel periodika

	UiA	UiS	BI	HHB	UiT	HiST	HiMolde	NHH	NMBU
2008-2010	35 %	44 %	46 %	46 %	44 %	43 %	44 %	48 %	40 %
2011-2013	65 %	56 %	54 %	54 %	56 %	57 %	56 %	52 %	60 %

Tabell 8: Prosentvis forbedring per handelshøyskole i snitt for tre og tre år, andel artikler nivå 2

	UiA	UiS	BI	HHB	UiT	HiST	HiMolde	NHH	NMBU
2008-2010	39 %	31 %	45 %	30 %	44 %	26 %	49 %	45 %	21 %
2011-2013	61 %	69 %	55 %	70 %	56 %	74 %	51 %	55 %	79 %

Tabell 9: Prosentvis forbedringer per handelshøyskole. Artikler per fagansatt, snitt av tre og tre år

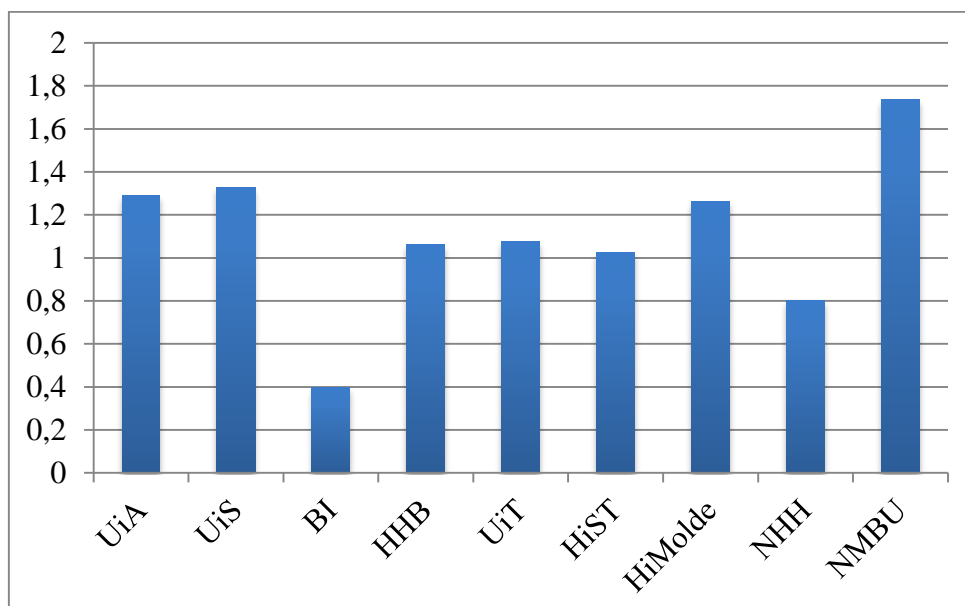
	UiA	UiS	BI	HHB	UiT	HiST	HiMolde	NHH	NMBU
2008-2010	40 %	45 %	46 %	46 %	49 %	42 %	42 %	48 %	41 %
2011-2013	60 %	55 %	54 %	54 %	51 %	58 %	58 %	52 %	59 %

Oppsummering:

Selv om alle handelshøyskolene har hatt en positiv utvikling de senere årene, er det UiA som har hatt den største når det kommer til antall periodika og artikler per fagansatt. Dette betyr at de har økt mest på kvalitet og på effektivitet per ansatt. NMBU har størst utvikling når det

kommer til antall artikler på nivå 2, dette er da medregnet periodika, antologi og monografi. Samlet, UiA har hatt den beste utviklingen, tett etterfulgt av NMBU.

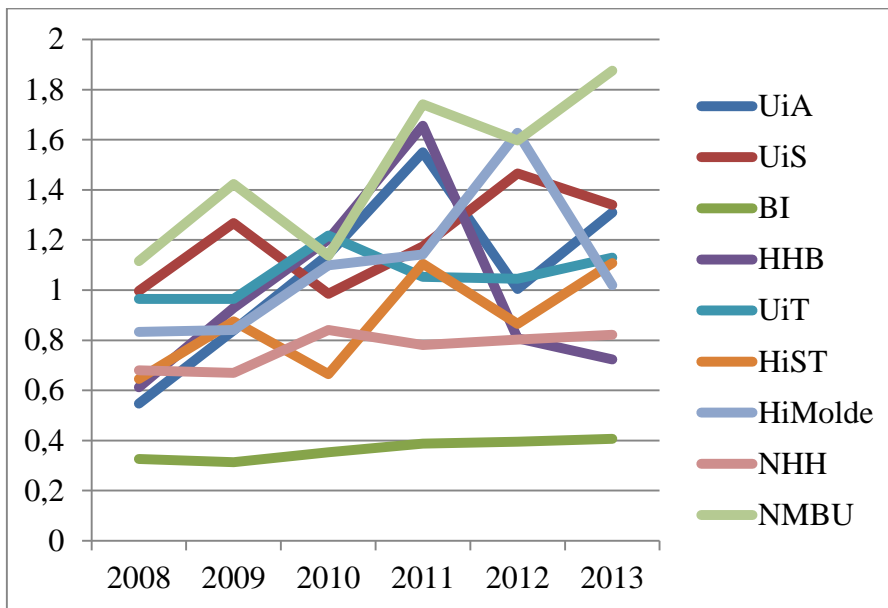
4.6 Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til ansatte?

Figur 11: Viser artikler per fagansatt, snittet de tre siste årene

For HHB mangler det tall for 2008, 2009 og 2010 på antall ansatte, tallene fra 2011 er da brukt for disse tre årene. For UiT er tallene for 2009 brukt i 2008 på grunn av manglende tall for både artikler og fast ansatte. For BI og NHH, er antall artikler fra 2008 brukt for året 2009.

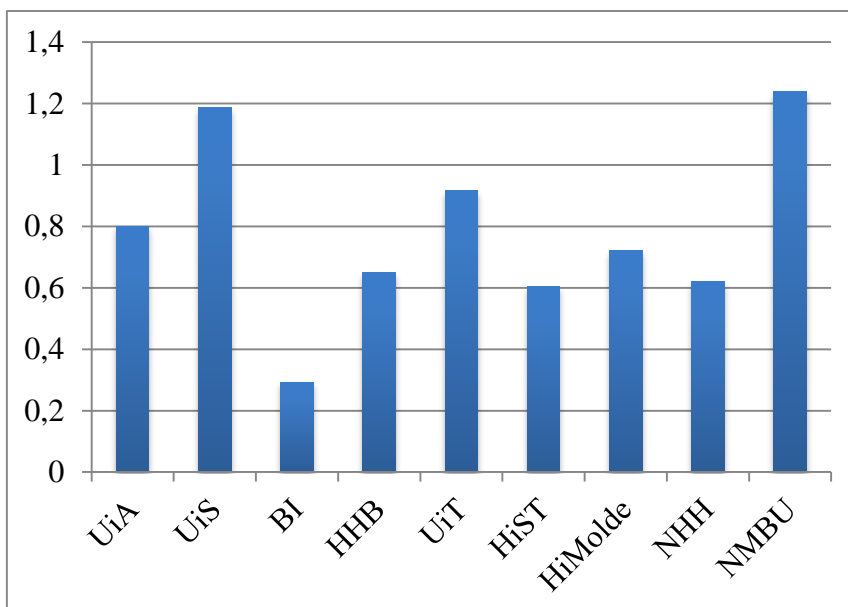
NMBU publiserer mest per ansatt, etterfulgt av UiS, UiA, HiMolde, UiT, HHB, HiST, NHH og til slutt BI. De minste handelshøyskolene publiserer flest artikler per ansatt, og de store handelshøyskolene har de to siste plassene på denne målingen.

Figur 12: Viser utviklingen per handelshøyskole fra 2008-2013, artikler per fagansatt

For HHB mangler det tall for 2008, 2009 og 2010 på antall ansatte, tallene fra 2011 er da brukt for disse tre årene. For UiT er tallene for 2009 brukt i 2008 for manglende tall for både artikler og fast ansatte. For BI og NHH, er antall artikler fra 2008 brukt for året 2009.

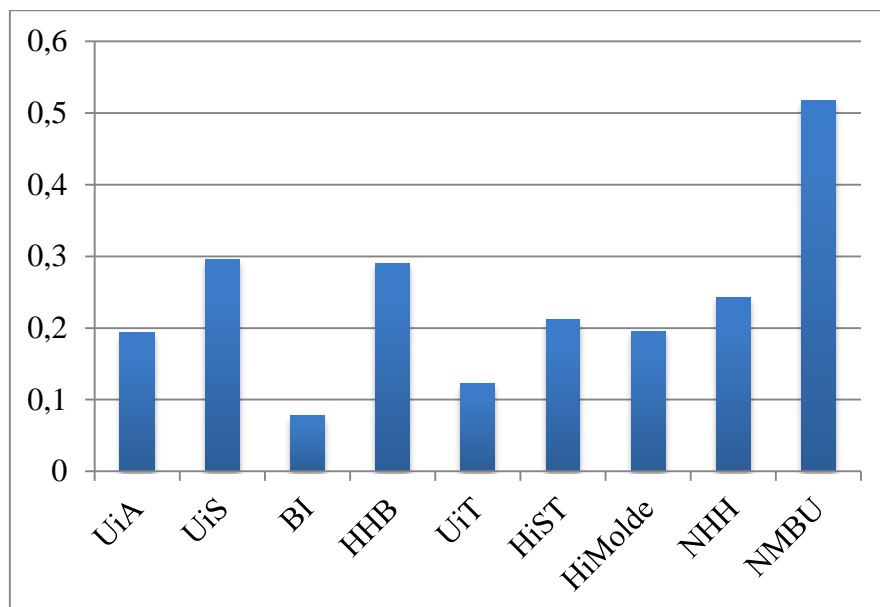
NMBU har hatt den største utviklingen. BI har hatt den minste utviklingen når det kommer til publiserte artikler per ansatt.

Figur 13: Antall periodika per ansatt, gjennomsnittlig for de siste tre år

For HHB mangler det tall for 2008, 2009 og 2010 på antall ansatte, tallene fra 2011 er da brukt for disse tre årene. UiT er tallene for 2009 brukt i 2008 for manglende tall for både artikler og fast ansatte. For BI og NHH, er antall artikler fra 2008 brukt for året 2009.

Gjennomsnittlig publiserer NMBU flest periodika per ansatt de siste tre årene, tett etterfulgt av UiS. I bunnen ligger BI og HiST. NMBU publiserer omtrent 1,24 periodika per ansatt, mens BI publiserer 0,29 periodika. Det er altså stor forskjell på den handelshøyskolen som publiserer mest og den som publiserer minst per ansatt.

Figur 14: Antall nivå 2 artikler per ansatt, gjennomsnittlig for de siste tre år

For HHB mangler det tall for 2008, 2009 og 2010 på antall ansatte, tallene fra 2011 er da brukt for disse tre årene. UiT er tallene for 2009 brukt i 2008 for manglende tall for både artikler og fast ansatte. For BI og NHH, er antall artikler fra 2008 brukt for året 2009.

Her er «første» og «siste» plass likt som i figur 13. NMBU publiserer 0,52 artikler på nivå 2, mens BI publiserer helt nede i 0,08 artikler per ansatt.

Oppsummering:

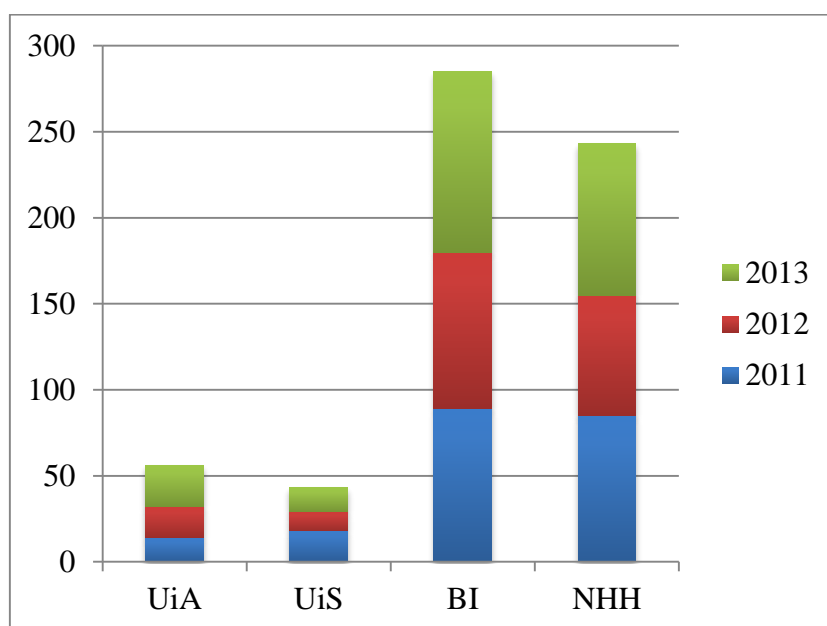
Den handelshøyskolen som har gjort det klart best, og har de beste forskningsresultatene i forhold til ansatte er NMBU. Den som har de dårligste forskningsresultatene per ansatt i forhold til ansatte er BI. Artikler per ansatte gjennomsnittlig de siste tre årene ligger NMBU på første plass med 1,74 artikler, UiS ligger på andre plass med 1,33 artikler og på tredje plass kommer UiA med 1,29 artikler. BI er på siste plass med 0,4 artikler per fagansatt. NMBU har

også hatt den beste utviklingen ved måling fra 2008-2013 av artikler per fagansatt, mens BI har hatt den dårligste utviklingen i samme periode.

Ved måling av antall periodika per fagansatt gjennomsnittlig de siste tre årene, er NMBU best igjen med 1,24 periodika per fagansatt. UiS kommer på andre plass med 1,19 periodika og UiT kommer på tredje plass med 0,92 periodika per fagansatt. På siste plass kommer BI med kun 0,29 periodika per fagansatt. NMBU er også best ved måling av antall artikler på nivå 2 per fagansatt gjennomsnittlig de tre siste årene, med 0,52 artikler. UiS kommer også på andre plass her med 0,3 artikler på nivå 2 per fagansatt og HHB på tredje plass med 0,29 artikler på nivå 2 per fagansatt. På siste plass kommer BI igjen, med kun 0,08 artikler på nivå to per fagansatt.

NMBU er altså den handelshøyskolen som har flest produktive ansatte, mens UiS kommer etter. BI er den handelshøyskolen som publiserer minst per ansatt og er dermed minst effektive.

4.7 Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i journaler som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagene?

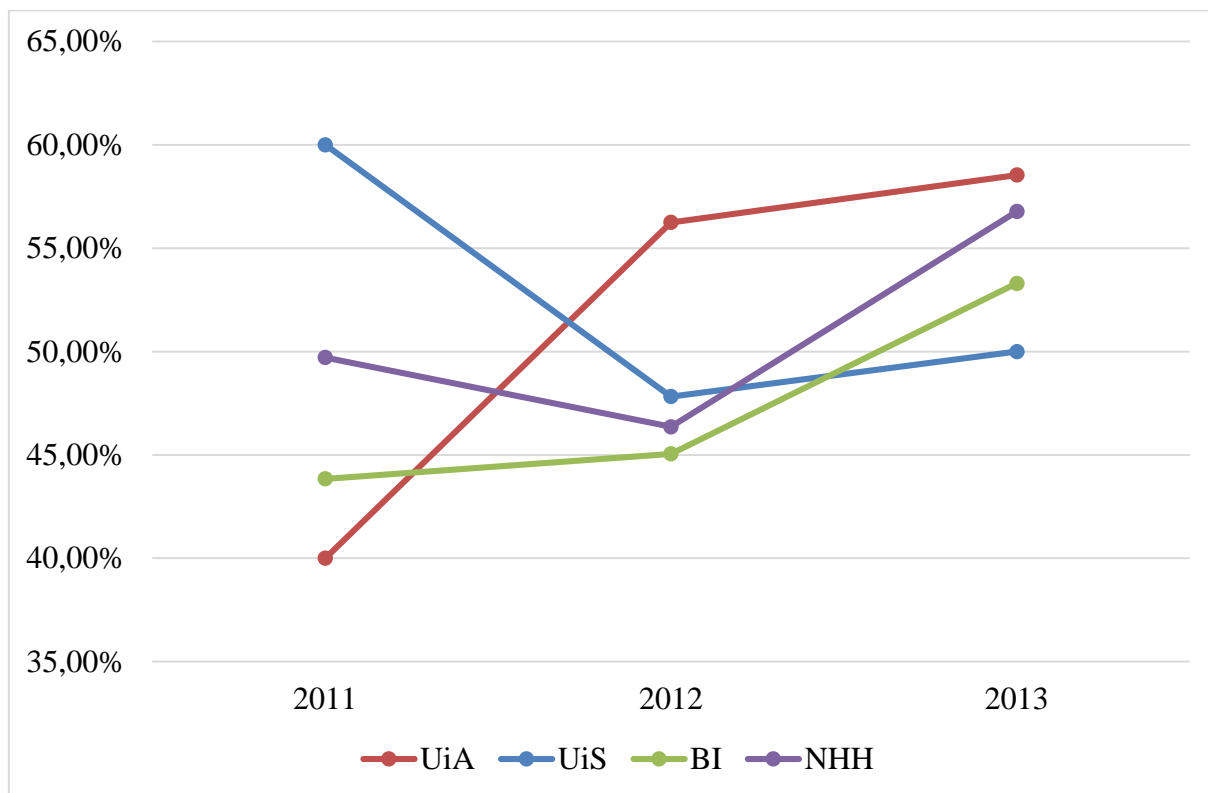
Figur 15: Andel artikler som er kommet med på ABS-listen per år

Her ligger BI naturligvis høyest med rundt 280 artikler til sammen på disse tre årene, NHH kommer etter med rundt 240 artikler, deretter UiA med litt over 50 artikler, og til slutt UiS med rundt 40 artikler sammenlagt for disse tre årene (2011-2013). Antall publiseringer har mye med størrelsen på handelshøyskolene å gjøre.

Figur 16: Antall artikler i tidsskrifter som er blitt med i ABS (nivå 1-4*)

Fra denne figuren kan man se at BI og NHH, naturlig nok, ligger høyest på antall publiserte artikler i tidsskrifter, dette fordi de er mye større handelshøyskoler, og dermed publiserer mer. UiA har hatt en jevn økning, og ligger etter 2013-tallene med flere publiserte artikler i tidsskrifter som er blitt med på ABS.

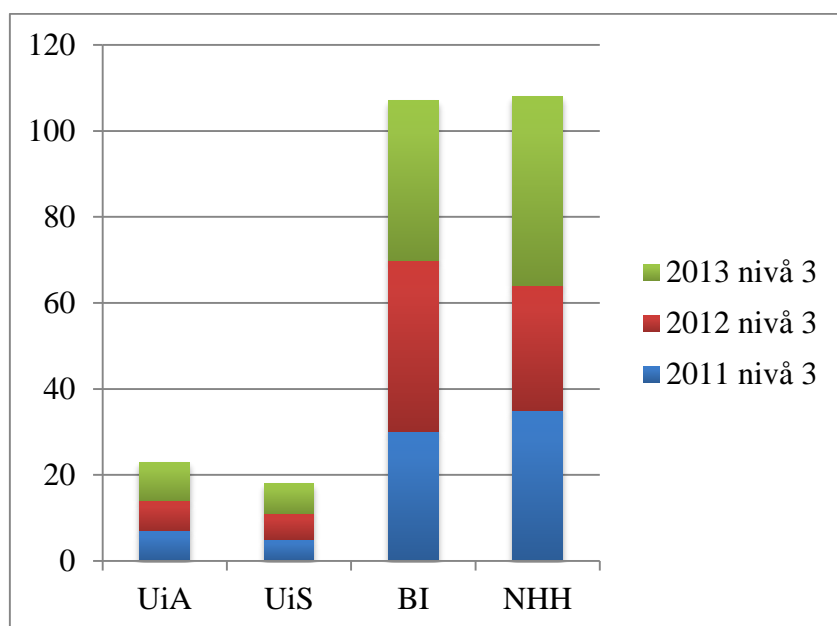
Figur 17: Viser hvor mange prosent av den totale publikasjonen i tidsskrift som er blitt med i ABS, for hver handelshøyskole

Ser man derimot på prosentvis tidsskriftspublikasjoner som er blitt med, av den totale mengden som er blitt publisert, ligger UiA best an her, selv om skolen er mye mindre enn for eksempel BI og NHH. Det betyr at selv om BI og NHH har publisert i flest tidsskrifter som er med i ABS, så er det en større del som ikke er blitt med her.

Oppsummering:

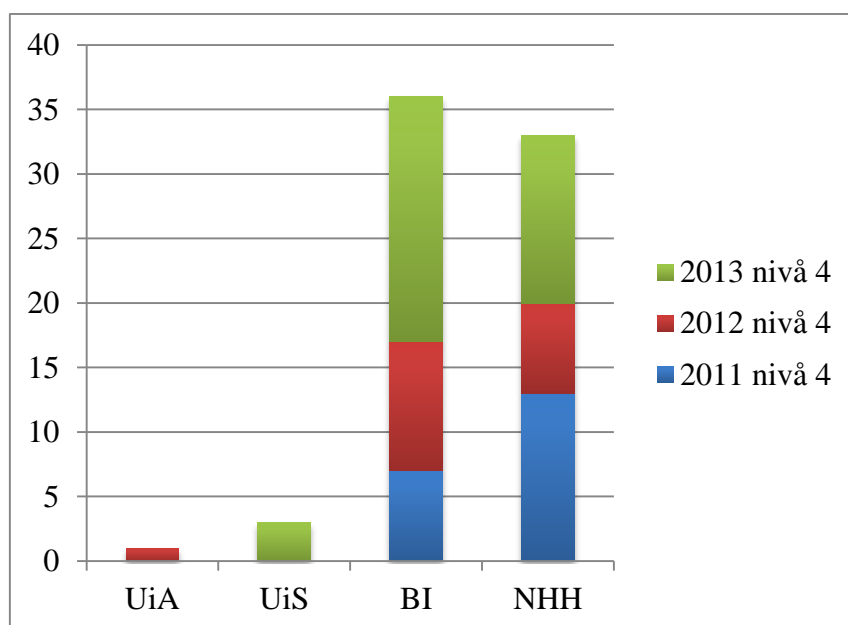
Ser man kun på antall tidsskriftspublikasjoner sammenlagt, er det de store handelshøyskolene som går av med seieren. De har et mye høyere antall publikasjoner i tidsskrifter som er kommet med på ABS-listen. Ser man derimot på hvor mange tidsskriftspublikasjoner som er kommet med av totalen av hva hver handelshøyskole har publisert, er det UiA som ligger på topp i 2013 med rundt 58 prosent publikasjoner som er kommet på ABS-listen. Deretter kommer NHH med rundt 56,5 prosent, så BI med rundt 53 prosent, og til slutt UiS med rundt 50 prosent. Å måle antall tidsskrifter som er kommet med, i forhold til antall publikasjoner sammenlagt virker mest rettferdig, da BI og NHH er ganske mye større handelshøyskoler, og man da får et mer «riktig» bilde, av kvaliteten sammenlagt på de totale publikasjonene.

4.8 Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?

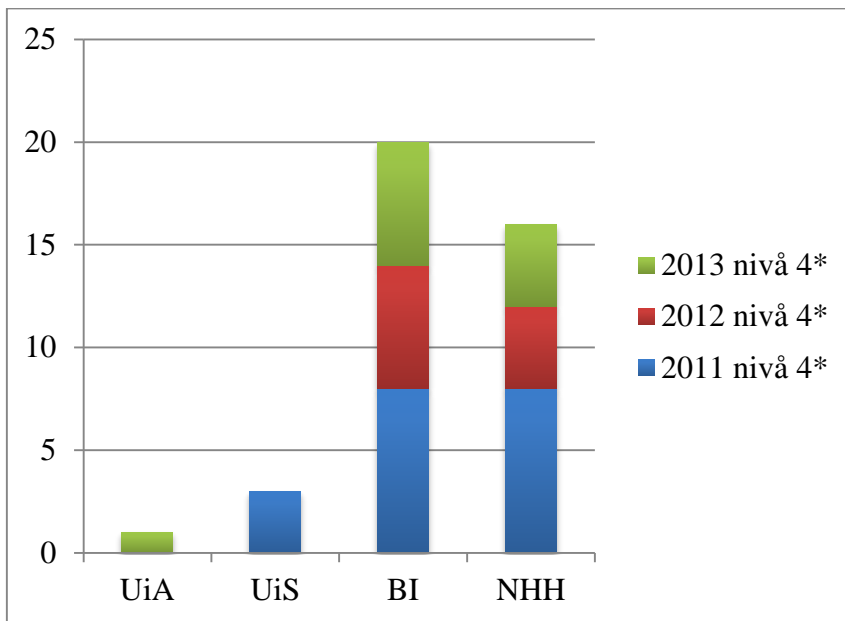
Figur 18: Andel artikler per år, nivå 3 i ABS-listen

På nivå 3 har alle handelshøyskolene fått med artikkelpublikasjoner i tidsskrifter.

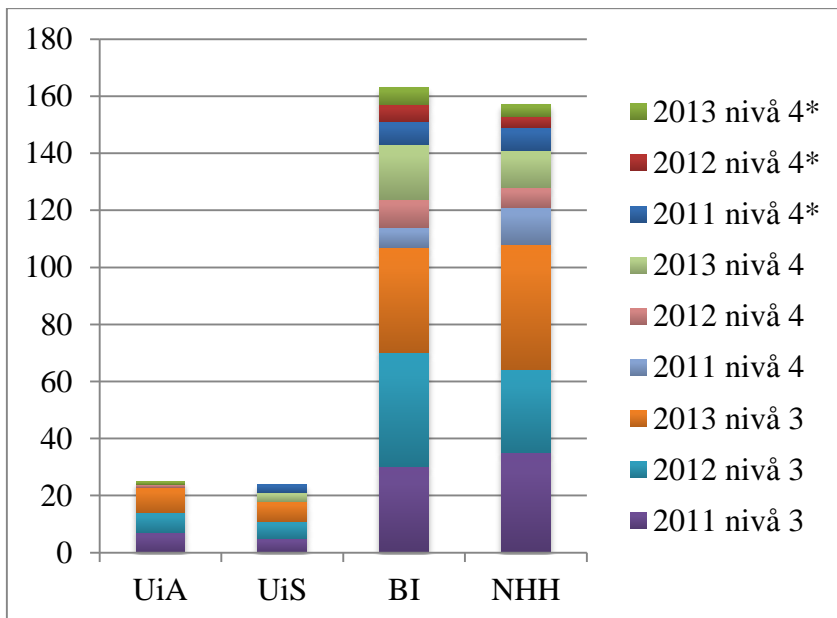
Figur 19: Andel artikler per år, nivå 4 i ABS-listen

På nivå 4 har BI og NHH publisert en del, mens UiA kun har kommet med i 2012, og UiS kun har klart å publisere på dette nivået i 2013. Dette er et høyere nivå enn 3, og man kan se at antall tidsskrifter er redusert betraktelig på alle handelshøyskoler for hvert år.

Figur 20: Andel artikler per år, nivå 4* i ABS-listen

4* er det høyeste nivået, dette er toppjournalene. Her har UiA klart å publisere kun i 2013, UiS kun i 2011, mens BI og NHH har fått med en del her. Ser likevel en synkende andel som kommer med for hvert år, noe som kan bety at kriteriene for å komme med her er blitt strengere.

Figur 21: Andel artikler samlet, nivå 3, 4 og 4* i ABS-listen

Denne figuren viser alle figurene (18,19 og 20) samlet i en graf. Totalt sett kan man se at BI og NHH har kommet med på ABS-listen betraktelig oftere enn UiA og UiS. Alle

handelshøyskolene publiserer mest på nivå 3, så blir det færre når man kommer på de høyere nivåene.

Det er 50,55 prosent som er produsert på nivå 1 eller 2 i Norge, men som ikke kommet med på ABS-listen. Det er ganske likt mellom artikler som er kommet med og de som ikke er kommet med, men likevel er det overvekt av publiseringer i tidsskrifter som ikke er kommet med på listen.

Tabell 10 viser hvor mange tidsskrifter som det er blitt publisert i, og som har kommet med i ABS listen og hvor mange som ikke er kommet med. De som ikke er kommet med, er listet under 0. Dette er da tidsskriftspublikasjonen til handelshøyskolene, men som ikke er vurdert til et høyt nok nivå til å bli med i den internasjonale listen til ABS. Selv om de er på «nivå 0» her, så er de blitt publisert, og er enten på nivå 1 eller 2 i Norge. Vi kan se her at det er veldig mange flere nivåer i ABS-listen (nivå 1-4 og 4*, altså fem nivåer), sammenlignet med Norge, dette har mye å gjøre med at Norge er et relativt lite land. ABS-listen ser på alle tidsskrifter i verden, og for å skille kvaliteten litt er det da naturlig å ha flere nivå-rangeringer.

Det er til sammen 641 tidsskriftspublikasjoner som ikke er kommet med på ABS listen, 92 tidsskriftspublikasjoner på nivå 1, 166 på nivå 2, 256 tidsskrifter på nivå 3, 73 på nivå 4 og 40 tidsskriftspublikasjoner på det høyeste nivået 4*. Det er altså 627 tidsskriftspublikasjoner som er kommet med på ABS-listen, mens hele 641 ikke nådde opp på denne internasjonale listen. Det vil si at det kun er 49,45 prosent som kom med på ABS listen av alle tidsskriftspublikasjonene til disse fire handelshøyskolene på de tre årene som jeg har sett på. Dette betyr at i underkant av halvparten av tidsskriftene som det er blitt publisert i, når den internasjonale standarden. ABS-nivåene er blitt regnet ut ved:

Standardisert innvirkningsfaktor =

$$\frac{\text{Tidsskriftets innvirkningsfaktor} - \text{gjennomsnittets innvirkningsfaktor for fagområde}}{\text{Standardavvik av påvirkningsfaktor for fagområde}}$$

(Cremer et al., 2015). Denne utregningen viser til at det er høy kvalitet på de tidsskriftene som kommer med på ABS-listen, og man må publisert høy kvalitetsartikler for å ha klart å komme med i disse.

Tabell 10: ABS-Ranking mellom fire utvalgte Handelshøyskoler i Norge. ABS-ranking

Institusjon	År	0	1	2	3	4	4*	1-4*	Totalt	% publ.	3-4*	% på topp
UiA	2011	21	3	4	7	0	0	14	35	40,00	7	20,00
	2012	14	5	5	7	1	0	18	32	56,25	8	25,00
	2013	17	4	10	9	0	1	24	41	58,54	10	24,39
UiS	2011	12	4	6	5	0	3	18	30	60,00	8	26,67
	2012	12	1	4	6	0	0	11	23	47,83	6	26,09
	2013	14	0	4	7	3	0	14	28	50,00	10	35,71
BI	2011	114	19	25	30	7	8	89	203	43,84	45	22,17
	2012	111	15	20	40	10	6	91	202	45,05	56	27,72
	2013	92	16	27	37	19	6	105	197	53,30	62	31,47
NHH	2011	86	6	23	35	13	8	85	171	49,71	56	32,75
	2012	81	8	22	29	7	4	70	151	46,36	40	26,49
	2013	67	11	16	44	13	4	88	155	56,77	61	39,35

I tabellen kan man se hvor mange prosent hver handelshøyskole har publisert på de høyeste nivåene, nivå 3, 4 og 4*. Her ligger NHH (2013) på topp med 39,35 prosent. Jeg har her valgt å stille opp handelshøyskolene med årstallene etter hverandre, slik at man kan se hvem som ligger på topp og hvem som ligger i bunnen av toppnivå-publiseringer:

2011	2012	2013
NHH (32,75%)	BI (27,72%)	NHH (39,35%)
UiS (26,67%)	NHH (26,49%)	UiS (35,71%)
BI (22,17%)	UiS (26,09%)	BI (31,47%)
UiA (20,00%)	UiA (25,00%)	UiA (24,39%)

Her har ikke UiA gjort det noe særlig bra noen av årene, ved å ta siste plass på antall publiseringer som er på toppnivå. NHH kan man si har gjort det ganske bra hvert år, med UiS som nummer to alle årene bortsett fra 2012.

En annen sammenligning man kan gjøre, er å se hvor mange artikler hver handelshøyskole har fått med på ABS totalt, og ikke kun på toppnivået, for å se om det blir noen forskjeller i toppen og bunnen.

2011	2012	2013
UiS (60%)	UiA (56,25%)	UiA (58,54)
NHH (49,71)	UiS (47,83)	NHH (56,77%)
BI (43,84%)	NHH (46,36%)	BI (53,30%)
UiA (40%)	BI (45,05%)	UiS (50%)

Ser man på antall publiseringer som er kommet med til sammen på ABS-listen, er rangeringen en helt annen. Her ligger UiS som nummer en i 2011, mens UiA ligger på topp de neste to årene. For UiA sin del kan man da konkludere med at de får med flest publiseringer på ABS, men når det kommer til publiseringer i tidsskrifter på høyere nivå, er de den handelshøyskolen som kommer dårligst ut. NHH har fått en del med på ABS-listen de også, og i tillegg har de en god andel tidsskrifter på høyere nivå. De andre handelshøyskolene gjør ikke noen spesielt «høye hopp» verken opp eller ned på listen.

Oppsummering:

For siste år, 2013, er det NHH som har publisert i flest journaler som er kommet med på toppnivå, etterfulgt av UiS, BI og til slutt UiA.

4.9 I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?

Her kan man sammenligne handelshøyskolene. Der hvor de har få studenter per fast ansatt burde de i teorien publisere mer enn de som har flest studenter per fast ansatt. Hvis vi sammenligner år 2013 og ser på den handelshøyskolen som har færrest elever per fast ansatt, så er det NHH med kun 13,52 studenter per ansatt. De ligger på tredje plass i bunnen, med kun BI og HNB som publiserer mindre per ansatt. Når det kommer til artikkel per student, så ligger de på toppen, med kun NMBU over seg.

Den handelshøyskolen med flest studenter per ansatt er det UiS som ligger i toppen, med 37,78 elever per ansatt. De ligger på andre plass med publiseringer per ansatt, mens NMBU

ligger på første plass. Når det kommer til artikkel per student ligger de på midten, med fire handelshøyskoler under seg, og med det også fire over seg – altså gjør de det veldig bra, med tanke på at de i teorien skal ha mindre tid til forskning, på grunn av at de er en av de handelshøyskolene som har mange studenter per ansatt.

Med dette kan man konkludere med at antall studenter ikke har så mye å si, når det kommer til publisert forskning.

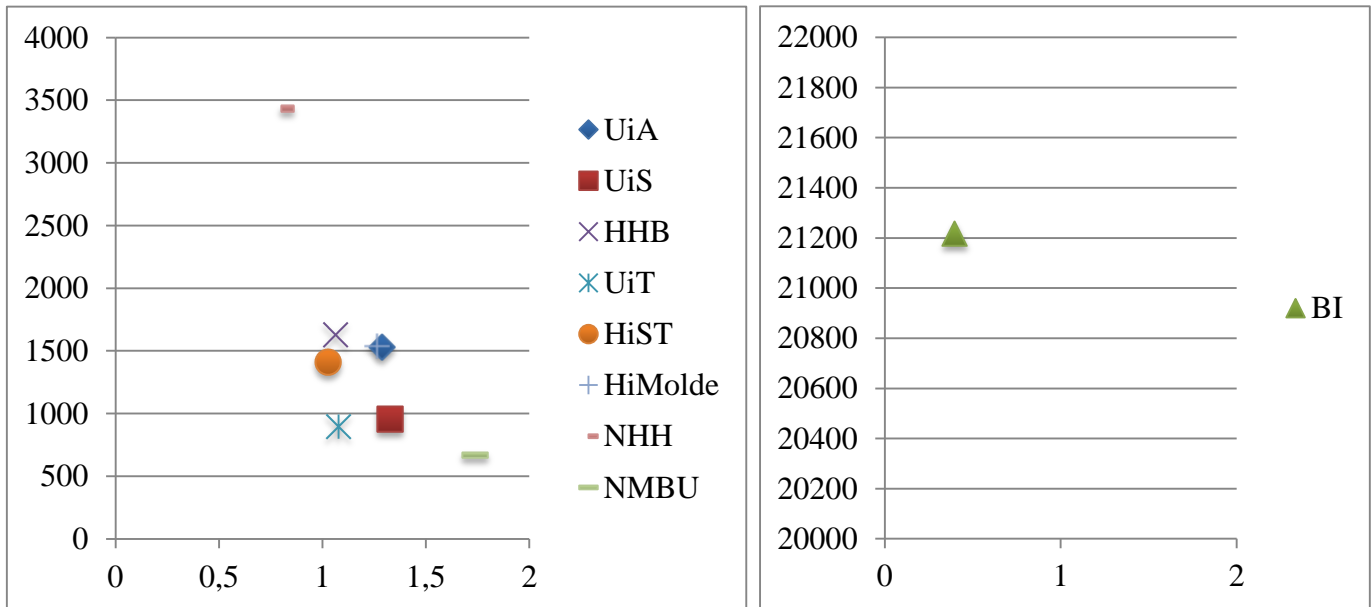
I tabell 11 kan man se en oppstilling på studenter og artikler produsert hvert år. Der hvor det ikke står noen tall, er det fordi det mangler tall for det året. BI og NHH er valgt å ikke tas med for året 2009, på grunn av feil i DBH.

Tabell 11: En framstilling av antall studenter per ansatt, og antall publisert forskning per ansatt og student

Institusjon	År	Studenter per ansatt:	Artikkel per ansatt:	Artikkel per student:	
UiA	2008	29,53	0,546875	0,0185185	
	2009	29,21	0,8395062	0,0287405	
	2010	34,68	1,1428571	0,0329588	
	2011	37,78	1,5503876	0,0410397	
	2012	32,54	1,0044643	0,0308642	
	2013	36,55	1,3100437	0,0358423	
	UiS	2008	32,05	0,9972299	0,031115
	2009	38,73	1,2676056	0,0327273	
	2010	43,69	0,9852217	0,0225479	
	2011	39,39	1,173913	0,0298013	
	2012	35,71	1,4652015	0,0410256	
	2013	37,78	1,3409962	0,035497	
	BI	2008	24,98	0,3263122	0,0130615
	2009				
	2010	23,71	0,3537659	0,0149192	
	2011	32,11	0,3880693	0,0120873	

	2012	34,55	0,3957286	0,011454
	2013	37,41	0,4063635	0,010863
HHB	2008			
	2009			
	2010			
	2011	35,53	1,6553288	0,0465858
	2012	35,17	0,8078603	0,0229671
	2013	32,76	0,7238095	0,022093
UiT	2008			
	2009	32,84	0,964467	0,0293663
	2010	38,38	1,2182741	0,031746
	2011	36,36	1,0526316	0,0289505
	2012	33,69	1,0447761	0,0310078
	2013	32,64	1,130137	0,0346275
HiST	2008	34,43	0,6451613	0,0187394
	2009	36,10	0,8757062	0,0242567
	2010	36,52	0,6648936	0,0182083
	2011	36,43	1,1053985	0,0303458
	2012	35,50	0,8651399	0,0243728
	2013	35,64	1,1083123	0,0310954
HiMolde	2008	21,11	0,8333333	0,0394737
	2009	20,49	0,840708	0,0410367
	2010	21,25	1,0991379	0,0517241
	2011	23,05	1,1422846	0,0495652
	2012	38,05	1,627409	0,0427687
	2013	33,22	1,0196078	0,0306966
NHH	2008	12,80	0,6806723	0,053167
	2009			
	2010	13,56	0,8412764	0,0620605
	2011	14,26	0,7804068	0,0547307
	2012	14,52	0,8031627	0,0553326
	2013	13,52	0,8223024	0,0608309
NMBU	2008	15,43	1,1151079	0,0722611
	2009	16,94	1,4236111	0,0840164

	2010	19,69	1,137931	0,0577933
	2011	20,32	1,7419355	0,0857143
	2012	21,85	1,5974441	0,0730994
	2013	20,51	1,875	0,0914369

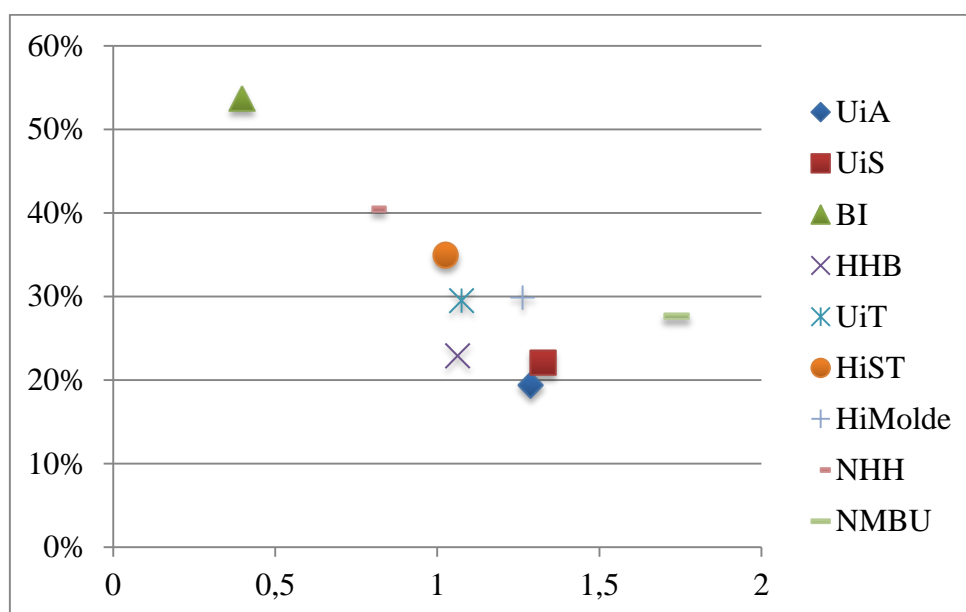
Figur 22 og 22.1: Forskning i forhold til studenter, studenter på y-aksen, og antall artikler per student på x-aksen. Snitt for de siste tre årene

Figur 22 viser hvorvidt studenttetthet påvirker de ansattes forskningseffektivitet. Fra Figur 12.1 kan man se at BI har over 21.000 studenter, og har rundt 0,4 publikasjoner per fagansatt, mens NMBU (figur 22) samlet sett de tre siste årene har rundt 1,8 publiseringer per fagansatt, men de har også veldig få studenter. Ser man på forholdene mellom de andre handelshøyskolene, kan man se samme tendenser, har man flere studenter, er også forskningseffektiviteten mindre.

Oppsummering:

Der hvor de har mange studenter, er forskningseffektiviteten til de ansatte mye lavere. Dette kan ha noe å gjøre med at mange studenter tar mer tid og ressurser, man har ikke like mye tid til å forske.

4.10 I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?

Figur 23: Andel kvinnelige ansatte på y-aksen og antall artikler per fagansatt på x-aksen

BI er den handelshøyskolen som har størst prosent av kvinnelige ansatte, og det er også de som publiserer færrest artikler per fagansatt. NHH kommer rett etter, og de kommer på nest siste plass, når man ser på publiseringer per fagansatt. De andre handelshøyskolene ligger ganske likt, men så skiller NMBU seg ut med flest artikler per fagansatt, og de har i tillegg rundt like stor prosentandel kvinner i forhold til de andre handelshøyskolene (bortsett fra BI og NHH).

Oppsummering:

Vanskelig å si noe eksakt til figur 23. Det er tre handelshøyskoler (BI, NHH og NMBU), som skiller seg ut fra resten. Ellers varierer det litt opp og ned i forhold til kvinnelig prosentandel og artikler per ansatt i forhold til de andre handelshøyskolene. Kan ikke si at det er en stor sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler, selv om det synes å kunne være noe data i materialet her som kan tolkes dithen at effektiviteten er lavere når kvinneandelen blant de ansatte er høy. I tidligere grafer i analysedelen er BI kommet dårligere ut enn andre handelshøyskoler når det kommer til oppsummeringer av antall artikler-, periodika- og artikler på nivå 2 per ansatt. Ser vi det i forhold til funnet her, ser vi at det kan være en sammenhengende grunn til dette.

4.11 Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?

For å svare på dette, har jeg utført et telefonintervju til hver av de handelshøyskolene som er tatt med i utvalget. Hvem jeg har intervjuet ved hver handelshøyskole, har jeg hentet fra *Universitets- og høgskolerådet* (The Norwegian Association of Higher Education Institutions) sin side, med liste over medlemmene i råd og utvalg (Universitets- og høgskolerådet (UHR)). Jeg intervjuet nøkkelinformanter som har med forskning å gjøre og som er høyt ansett til å kunne svare på spørsmålene i mitt telefonintervju.

Har dere noen spesielle incentiver for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1?

UiS: Incentivene de har for å publisere på nivå 2 framfor nivå 1 er at man drar frem de som gjør det bra, og så gjør de litt som NHH og BI, man har et pengeincentiv av å publisere på høyere nivå.

HiST: Incentiver de har for å publisere på nivå 2 framfor nivå 1 er at nivået har et økonomisk incentiv som gir en utbetaling som er 3 til 1 for publiseringer på nivå 2, men de får ikke ekstra lønnsbonuser eller noen økonomiske gevinster på lønn. Derimot får de midler til utstyr og reiser. Bokkapitler på nivå 2, regnes som nivå 1 på artikler i tidsskrifter og så videre.

BI: Incentivene de har for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1 er todelt. Den første delen er vektingen. Nivå 2 er høyere, selv om man kan finne gode publiseringer også på nivå 1. For å få en fast stilling eller professoratopprykk, er man avhengig av publiseringer på nivå 2. Den andre delen er at det fungerer kun hvis komitéene som bestemmer hvilket nivå forskningsartikkelen skal få, faktisk setter krav til dette nivået. I «tunge» fag gjør de ofte det, men i «lettere» fag blir de bare glade hvis noen publiserer, og er ikke så strenge på kriteriene for å komme på for eksempel nivå 2. Ved BI satser de på toppjournaler. Man får for eksempel publikasjonsbonus hvert år basert på publikasjonspoeng, som blir gjort om til penger. De følger *Financial Times Top 45 Journals*, denne listen mener de er toppjournaler. Publiserer man på både nivå 2 og denne *Financial Times Top 45 Journals* teller dette betydelig mye, og det er snakk om et en til ni nivå – økonomisk. Og publiserer man på nivå 2 og 4*, eller generelt toppjournaler internasjonalt, er det økonomiske gevinster ved det. De har et system som graderer dette, men man får ikke penger ved hver publisering, men en engangsutbetaling i året for antall publiserte topp-tidsskriftsartikler.

NHH: De har ingen spesielle incentiver for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1. Internt er det ønskelig med kvalitet, og de har bonussystemer for å publisere i gode tidsskrifter, men kravene for å komme med på bonussystemet er mye snevrere enn nivå 2 publikasjoner, og de som kommer med på den interne listen får bonus.

HiMolde: Incentivene de har for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1 er i forhold til en premieringsform de har. De mottar midler ved publiseringer på høyere nivå, og nivå 2 gir dobbelt så høy bonus som nivå 1, de kan motta fra omtrent 10.000 til 25.000 kr.

NMBU: De har ingen incentiver for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1. De forventer kvalitet fra sine ansatte.

UiA: De har økonomiske incentiver for å få utbetalt mer på nivå 2 enn på nivå 1, det er noen tusenlapper for å publisere på nivå 1, og flere tusenlapper for å publisere på nivå 2. Får også mer utbetalt hvis de publiserer i åpne tidsskrift som for eksempel «Aura». I tillegg til det økonomiske incentivet, har de også incentiv som går på den sosiale og faglige statusen blant kollegaer, men også internasjonalt. De ser også på om man har publisert på nivå 2 for å bli tilsatt ved handelshøyskolen. Så de har normativt incentiv i forhold til kollegaer, økonomisk incentiv og i forhold til tilsetting.

HHB: De har et økonomisk incentiv, økonomisk forskningspris. Man får publiseringspriser, og nivå 2 gir selvfølgelig høyere økonomisk pris enn nivå 1. Og de har også et uformelt incentiv, hvor de oppfordrer til å publisere på nivå 2, og snakker med hverandre om det. Det skal ikke sies at nivå 1 er veldig dårlig heller, de ønsker at artiklene skal publiseres i tidsskrifter som passer best, og av og til er det tidsskrifter på nivå 1. Å drive god forskning er det viktigste, tallene brukes mest for å kunne se hvordan man gjør det og ligger an i forhold til de andre handelshøyskolene.

UiT: Publikasjoner belønnes med driftsmidler, og publiserer man på nivå 2, er tilskuddet tre ganger større enn på nivå 1, så de har et implisitt incentiv for å publisere på nivå 2 framfor nivå 1. De kan også be om tidligere opprykk til professor hvis man har en del publiseringer på nivå 2.

Driver dere aktiv benchmarking?

UiS: «Både ja og nei», de blir berørt av blant annet offentlige undersøkelser, og følger med og stiller opp på disse. Men ikke noen aktiv benchmarking, utenom at de bruker og diskuterer de undersøkelser som berører dem.

HiST: Driver ikke noe spesielt benchmarking, bare vanlig annonsering.

BI: De driver alltid benchmarking, både på institusjonsnivå, men også mot toppskoler i Norden og internasjonalt.

NHH: De driver med benchmarking ved blant annet å abonnere på blant annet «Scopus», internasjonal database, og sammenligner seg jevnlig internasjonalt for å se om de er gode, og da om de publiserer i tidsskrifter på nivå tre og fire nivå.

HiMolde: De driver ikke noe spesiell benchmarking, dette skyldes at de har størst fokus på logistikk, og dermed er det ikke så mange midler til markedsføring.

NMBU: Driver ikke noe spesiell benchmarking, annet enn at de satser på kompetanse og kan skryte av at de ligger på topp når det kommer til publiseringspoeng per ansatt.

UiA: Driver aktiv benchmarking, med en gang publiseringstallene er ute, sammenligner de seg mot de andre handelshøyskolene. Forskningsresultatene har de også rullende på skjermene inne på handelshøyskolens område. Absolutte størrelser vises her, gjennomsnitt per ansatt og antall publisering.

HHB: Benchmarkingen de driver er å hele tiden sammenligne seg mot de andre handelshøyskolene, lage oversikter og se hvordan de ligger an i forhold til de andre.

UiT: Når det kommer til benchmarking, så sammenligner de seg hvert år mot andre handelshøyskolars publiseringspoeng per første stilling.

Hva har dere gjort aktivt for å komme dit dere er i dag i forhold til publisert forskning, og hvilke tiltak og incentiver har dere for å øke produksjonen innen forskning?

UiS: For å komme dit de er i dag i forhold til forskning, har de innført en bevisst incentivordning. De bruker nyhetsoppslag og jevnlig statusoppdateringer. Forskere sendes ut og de er ofte på faglige seminarer, og de har et sterkt fokus på forskning. Incentivene for å øke produksjonen innen forskning er bare å fortsette slik de har gjort til nå, med fokus på forskning.

HiST: Et generasjonsskifte er årsaken til at de er kommet dit de er i dag i forhold til publisert forskning. Stipendiater ansettes i større grad nå, og da blir det automatisk en ny kultur. Det som har vært et generelt problem er at bedrifter har solgt konsulenter som ikke har publisert mye. Men med å ansette unge folk som har som formål å forske og publisere, får man automatisk bedre forskning og man får publisert mer. Tiltak og incentiver for å øke

produksjonen innen forskning er for eksempel publiseringsprisen – økonomisk tillegg ved å publisere. En kultur for å publisere, som sagt tidligere, rekrutterer stipendiater hvor alle skriver artikler som en del av doktorgraden sin – dette er en indirekte effekt, man får en naturlig økning av publisert forskning.

BI: Det har vært en lang prosess for å komme dit BI er i dag, de har lagt sten på sten og bygd opp fra grunnen. Der er snakk om en prosess på rundt 50 år. For omtrent 40 år siden begynte de å ansette folk på bakgrunn av forskning, og for omtrent 35 år siden begynte de å satse mer aktivt på internasjonal rekruttering. De siste 10 årene har vært preget av ønsket strategiske mål: Skal bli blant de beste i Europa! Skal være med på *Financial Times*-rangeringen, skal publisere internasjonalt og «spille i høy liga». De har hatt incentiver for å publisere lenge, og de har institusjonalisert publiseringsbonus. Det er forskjell mellom fagområder, noen satser for eksempel mer internasjonalt enn andre.

Man greier ikke få mye og bra forskning fra folk som ikke har det i seg, incentiver teller kun gitt at de faktisk gjelder, kan forske på høyt nivå. Må ha ambisjoner innen forskning, det er en prosess man må gjennom. Så incentivene for å øke produksjonen innen forskning er å fortsette som nå. Har for eksempel krav for publisering for å kunne få fast ansettelse. Rekrutterer også internasjonalt, og henter inn de beste til handelshøyskolen. Det mest vesentlige, høy kvalitet inn, fordi høyt kvalifiserte vet hva de skal gjøre.

NHH: For å komme dit de er i dag i forhold til forskning, har de hatt høyt fokus på kvalitet framfor kvantitet. Stimulere til kvalitetsforskning, brukt bonuslister (som nevnt over), de har en kvalitetskultur og sammenligner seg hele tiden mot tidsskriftene i *Financial Times*, og prøver å komme med her. ABS-listen brukes som benchmarking. Alt dette er også incentiver de har for å øke produksjonen innen forskning. Volum innen kvalitet er viktig.

HiMolde: Det de har gjort aktivt for å komme dit de er i dag i forhold til publisert forskning, er at de har vært observante. De har egen viserektor for forskning, og har et tøft samarbeid med NTNU og HiST. Prøver å få publisert internt, interne publiseringer og følger hverandre tett opp. I tillegg publiserer de eksternt, og får inn utenlandske forelesere for å holde foredrag til forskerne. Internt prøver de å øke «2-er» stillinger, slik at de får høyere kvalitet på forskningen. De må øke publiseringen i Molde, NHH har kanskje 0,80 publiseringer per ansatt, mens de har rundt 0,67 publiseringer per ansatt, og de ønsker å være på nivå med de vitenskapelige høyskolene. Føler det skal være mulig å nå NHHs nivå, og det er et realistisk mål.

NMBU: For å komme dit de er i dag i forhold til publisert forskning, har de fokusert på intens vitenskapelig publisering, og dette har vært fokuset deres i omtrent alle år. De har ingen incentiver for å øke produksjonen innen forskning, det er forventet at de som er ansatt skal forske og publisere på et høyt nivå.

UiA: For å komme dit de er i dag i forhold til publisert forskning, har de drevet med sterk kulturbygning for å få opp bevisstheten for egen karriere, rekruttering av studenter og nye ansatte. Publiseringer og forskning blir diskutert over lunsj mellom medarbeidere, og flere ganger i måneden har de møter for å presentere resultater. Klarer man å publisere på nivå 2, får man en gratulasjon over mail, det er snakk om å starte og feire suksess også med for eksempel kake hvis man publiserer på nivå 2. Ved tilsetning er det kvalitet de ser etter, og kreditering er viktig siden de ønsker et internasjonalt stempel. Ved doktorgradsprogrammet har de tilsatt 25 kandidater som har vært med på å øke publiseringen. Bøker og tidsskrifter de har publisert i ligger lett tilgjengelig ved møtearealene til professorene. Alt dette er også tiltak og incentiver de har for å øke produksjonen innen forskning. Sterk publiseringkultur, tilsetter etter kvalitet og mer selektive innenfor doktorgradsprogrammet for å oppnå høyere kvalitet og internasjonal prestisje. De har et dobbelt-incentiv, skal være best blant både studenter og best mellom kollegaer.

HNB: Publiseringen deres har gått ned de siste årene, og de håper virkelig ikke dette fortsetter. De har hatt en liten økning det siste året på publisering, og håper dette vil fortsette. De ble handelshøyskole ganske tidlig, men luften har kanskje gått litt ut ballongen, selv om de er litt på vei opp igjen nå. Satser på et forskningstungt miljø, har som sagt økonomiske incentiver for å publisere, og de har satset tyngre på forskningsgrupper og seminarer for å presentere forskning for hverandre, slik at kollektivt er det gått opp. Så, tiltak og incentiver de har for å øke produksjonen innen forskning er en kombinasjon av økonomisk og kollektivt incentiv.

UiT: Tiltak og incentiver de har for å øke produksjonen innen forskning er som sagt driftsmidler til antall publiseringspoeng, og er man aktiv på forskning og publisering kan man bruke eksterne midler til litt fri disposisjon. De må ha publisert minst halvt poeng hvert år, for å få en forskningstermin.

ABS-listen:

Er du kjent med listen som kalles ABS? Overvåker dere resultatene deres i forhold til ABS?

UiS: Ikke kjent med ABS-listen, de overvåker ikke resultatene i forhold til denne. De ser heller ikke *Financial Times Top 45 Journals*, som NHH og BI gjør, siden man må være akkreditert for å være med her. Derimot kjenner de til *Dellas Business Journal* og ser litt på denne.

BI: Overvåker ikke resultatene i forhold til ABS-listen, i hvert fall ikke på instituttnivå. Måles ikke systematisk, men det kan være at noen institutt eller miljøer ser litt på ABS-listen, men ikke offisielt. Mener at listen har mer å si for Storbritannia som overvåker publiseringene sine tett på denne listen, men slik er det ikke i Norge, derfor er det ikke nødvendig, annet enn at man kanskje kan bruke den litt i sammenheng med benchmarking. Ved BI har de åtte tidsskrifter som gjelder, og skal man ansettes fast, må man i hvert fall ha publisert her. Hos BI er det *Financial Times*-rangeringen som gjelder, og ikke ABS.

NHH: De er kjent med ABS-listen, og overvåker resultatene sine i forhold til den, men de har ikke noen incentiver for å oppnå nivå godt nok for å komme med på ABS-listen – det eneste er at man blir mer synliggjort, det er på en måte en slags kultureffekt.

UiA: Har begynt prosessen med å overvåke resultatene i forhold til ABS-listen. Instituttlederne har et ekstra ansvar med å sjekke publiseringene og få med seg de tidsskriftene de har publisert i, som er kommet med på nivået 3, 4 og 4*. Dessuten skal framtidig forskningsrapport ha med publiseringene i ABS-listen. Alle tidsskrifter blir sjekket opp mot nivå 1 og 2 i Norge, og ABS-listen internasjonalt.

Har dere noen incentiver for å oppnå nivå godt nok for å komme med på ABS listen?

UiS: Kjenner ikke noe særlig til ABS, har ikke fokusert på denne fordi de ikke har fokusert så veldig mye på internasjonal publisering. De har heller en nivå 1 og 2 diskusjon, og diskusjon om de skal ta og satse litt mer internasjonalt. Sier at det er veldig få i Norge som er på topp, man har av og til de som publiserer mer i enkelte miljøer og emner.

BI: Vet ikke hvor stor andel som er med på ABS-listen, men ønsker å nevne at selv om man ikke er med på ABS-listen, så betyr ikke det nødvendigvis at publiseringen er dårlig, Norge er et lite land, så det kan like gjerne bety at man ikke er kjent nok internasjonalt.

NHH: Tror kanskje at litt under halvparten av alle tidsskriftene de har publisert i er kommet med på ABS-listen, dette fordi det er mange fagområder som det ikke finnes tidsskrifter til, som for eksempel språk, så det blir litt galt forhold her.

UiA: De har allerede mange tidsskrifter på nivå 1 og 2 i Norge med på ABS-listen. Det er vurdert at de som klarer å publisere på nivå 4 i ABS skal få et ekstra økonomisk incentiv, men dette er ikke gått helt gjennom enda, og er ikke sikkert at det blir noe av selv om det er vurdert. Det sosiale incentivet med å komme med på ABS-listen, er nok sterkest her. De som publiserer på høyeste nivå kan gå med hodet hevet blant kollegaer, og man får en ekstra klapp på skulderen.

Hvor stor andel av artiklene produsert hos dere, er også på ABS tror du? Og hvilke tror du er på de høyeste nivåene, altså 3,4 og 4*?

UiS: Kjenner som sagt ikke til ABS-listen, og vil da ikke tippe.

BI: Tror ikke at det er mange tidsskrifter på nivå 4* som blir publisert av BI per år, tipper kanskje at hvert institutt produserer mindre enn 10 artikler i 4*, og da er det snakk om et godt år. Hvert institutt publiserer kanskje jevnlig rundt en-to artikler på 4* nivå hvert år. Håper helt klart på mange flere i årene fremover.

NHH: Tipper at rundt 70 tidsskrifter er på de høyeste nivåene, 3, 4, og 4*.

UiA: Tror at rundt 70% av alt som publiseres ved UiA kommer med på ABS-listen, og dette har noe å gjøre med at det som blir publisert på jussnivå ikke er relevant i ABS, og noe forskning i Grimstad er heller ikke relevant i ABS-listen. Og tror at rundt 15-20% av publiseringen er kommet med på nivå 3, 4 og 4*.

Oppsummering:

Den generelle oppfatningen etter å ha intervjuet en nøkkelperson ved hver av handelshøyskolene, er at økonomiske incentiver er innført for å oppfordre til bedre og mer forskning. I tillegg må de publiseres på nivå 2 og i høyt anerkjente tidsskrifter for å kunne rykke opp i ansettelsen.

De fleste driver og aktiv benchmarking hvor de sammenligner seg mot hverandre, og man har som mål å bli bedre enn de andre handelshøyskolene.

Intervjuet med de fire handelshøyskolene i forhold til ABS-listen, viser at handelshøyskolene også har økonomiske incentiver for å publisere internasjonalt på høye nivåer, og man oppnår også prestisje blant kollegaer, noe som også er viktig.

Alt i alt er dette tiltak som skal forbedre forskningen til handelshøyskolene.

5 Avslutning

Formålet med denne utredningen er å se på den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem av dem som hevder seg i konkurransen mot hverandre. I dette kapittelet besvarer jeg problemstillingen ved å ta for meg funnene fra hvert av forskningsspørsmålene. Deretter konkluderes det på basis av funnene, i lys av forståelsen fra litteraturgjennomgangen, før det til slutt informeres om mulige feilkilder og gis forslag til videre forskning.

5.1 Drøfting og oppsummering

Denne utredningen tar utgangspunkt i tall fra DBH (Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, 2015b), Cristin (CRISTin, 2015a) og ABS-listen (Cremer et al., 2015), hvor meningen er å se på den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem som hevder seg i markedet. For å belyse dette måtte jeg inkludere flere variabler som jeg antok ville vise utviklingen mellom handelshøyskolene. Disse variablene ble analysert og satt sammen i grafer og tabeller for å kunne svare på forskningsspørsmålet til oppgaven. Det ble utviklet ni spørsmål til hovedforskningsspørsmålet. Oppsummering til hver av dem kommer her:

Hva er forskningsresultatene ved norske handelshøyskoler?

Her viste målingene at mengden forskning ved norske handelshøyskoler er økende. Den viste også at det publiseres mye mer på nivå 1 enn på nivå 2, noe som betyr at det publiseres mye på lavt nivå. Kvantitativ publisering, men ikke like mye kvalitet. Dessuten kan man se at de store handelshøyskolene publiserer generelt mindre per ansatt, enn hva de mindre handelshøyskolene gjør. Det er bra den norske forskningspubliseringen øker, forskning er som er økonomisk sikkerhet, og skal være en slags investering for fremtiden (NOU 2011: 6, 2011). Ved at forskningspublikasjoner er økende ved handelshøyskolene, betyr det at investeringen for fremtiden øker.

Konklusjon: Forskningsresultatene er økende, selv om det er flest publiseringer på nivå 1. Sammenlagt er forskningspublikasjoner og nivået økt.

Hvordan hevder de mindre handelshøyskolene seg mot de mest etablerte handelshøyskolene NHH og BI?

Her så man at de mindre handelshøyskolene er generelt mer effektive enn de selvstendige BI og NHH. Her ble det laget en «scoringliste» for å se hvem som totalt sett var best. Det var en av de små handelshøyskolene som vant denne kåringen, noe som kan bety at effektiviteten er større hos de små handelshøyskolene. De store skiller seg ikke spesielt ut, NHH kommer på tredje plass og BI ligger helt nede på syvende plass. Kort oppsummert har de store handelshøyskolene sterk konkurranse fra de mindre, og mange mindre handelshøyskoler er bedre på publisering når det kommer til effektiviteten. Dette kan ha litt med benchmarking å gjøre, BI og NHH har vært lenge på «markedet» uten noen form for konkurranse. Ved at de mindre handelshøyskolene har kommet inn i bildet, er konkurransen økt. De mindre handelshøyskolene driver aktiv benchmarking, og måler seg opp mot de som gjør det bra i markedet. Benchmarking krever tilgang på data fra de organisasjonene man skal sammenligne seg mot (Rolstadås, 2006), denne dataen er gjort tilgjengelig gjennom blant annet DBH og Cristin.

Konklusjon: Mange av de mindre handelshøyskolene er mer effektive enn de store handelshøyskolene.

Hvilke handelshøyskoler har hatt den beste utviklingen de senere årene?

Selv om alle handelshøyskolene har hatt en positiv utvikling de senere årene, er det UiA som har hatt den største når det kommer til antall periodika og artikler per fagansatt. Dette betyr at de har økt mest på kvalitet og på effektivitet per ansatt. NMBU har størst utvikling når det kommer til antall artikler på nivå 2, dette er da medregnet periodika, antologi og monografi. Igjen er det de mindre handelshøyskolene som hevder seg.

Konklusjon: Alle handelshøyskolene har hatt en positiv utvikling, men UiA og NMBU som har gjort det best her.

Hvilke handelshøyskoler har de beste forskningsresultatene målt i forhold til antall ansatte?

Den handelshøyskolen som har gjort det klart best, og har de beste forskningsresultatene i forhold til ansatte er NMBU. Den som har de dårligste forskningsresultatene per ansatt i forhold til ansatte er BI.

Ved måling av antall periodika per fagansatt gjennomsnittlig de siste tre årene, er NMBU best igjen, UiS kommer på andre plass og UiT kommer på tredje plass. På siste plass kommer BI. NMBU er også best ved måling av antall artikler på nivå 2 per fagansatt gjennomsnittlig de

tre siste årene. UiS kommer igjen på andre plass og HHB på tredje plass. Igjen kommer BI på siste plass.

NMBU er altså den handelshøyskolen som har flest produktive ansatte, mens UiS kommer etter. BI er den handelshøyskolen som publiserer minst per ansatt og er dermed minst effektive.

Konklusjon: De mindre handelshøyskolene gjør det veldig godt her, men det er NMBU som er den som skiller seg mest positivt ut.

Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i tidsskrifter som internasjonalt regnes å tilhøre handelshøyskolefagfeltene?

Ser man kun på antall tidsskriftspublikasjoner sammenlagt, er det de store handelshøyskolene som går av med seieren. De har et mye høyere antall publikasjoner i tidsskrifter som er kommet med på ABS-listen. Ser man derimot på hvor mange tidsskriftspublikasjoner som er kommet med av totalen av hva hver handelshøyskole har publisert, er det UiA. Å måle antall tidsskrifter som er kommet med, i forhold til antall publikasjoner sammenlagt virker mest rettfærdig, da BI og NHH er ganske mye større handelshøyskoler, og man da får et mer «riktig» bilde av kvaliteten sammenlagt på de totale publikasjonene.

Konklusjon: Ser man på alt som er blitt publisert ved hver handelshøyskole, og sammenligner med hvor stor del av publiseringene de har fått med på ABS-listen, er det rundt 50 prosent (+/-) for hver handelshøyskole som er kommet med på ABS-listen. Svært liten andel tidsskriftspublikasjoner som er kommet med på ABS-listen. Det at kun halvparten blant alle de publiserte artiklene blir ansett som gode nok, det er ikke bra nok.

Hvilke handelshøyskoler publiserer mest i de journaler som rangeres høyest i internasjonale journalrangeringer for handelshøyskolefagene?

For siste år, 2013, er det NHH som har publisert i flest journaler som er kommet med på toppnivå, etterfulgt av UiS, BI og til slutt UiA.

Konklusjon: NHH har publisert i flest tidsskrifter som rangeres høyest i ABS-listen, men det er kun snakk om en prosentandel på 32,75. Norsk nivå er ikke godt nok internasjonalt.

I hvilken grad er det en sammenheng mellom studenttettheten og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?

Der hvor de har mange studenter, er forskningseffektiviteten til de ansatte mye lavere. Dette kan ha noe å gjøre med at mange studenter tar mer tid og ressurser, man har ikke like mye tid til å forske. Professorene skal drive med både forskning, undervisning og veiledning (Mathisen, 2014).

Konklusjon: Siden professorene har som oppgave å undervise og veilede, vil mange studenter ved handelshøyskolen bety at professorene vil få mindre tid til å forske.

I hvilken grad er det en sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler?

Det er tre handelshøyskoler (BI, NHH og NMBU), som skiller seg ut fra resten. Ellers varierer det litt opp og ned i forhold til kvinnelig prosentandel og artikler per ansatt i forhold til de andre handelshøyskolene. Kan ikke si at det er en stor sammenheng mellom kvinneandelen blant de ansatte og forskningseffektiviteten ved norske handelshøyskoler, selv om det synes å kunne være noe data i materialet her som kan tolkes dithen at effektiviteten er lavere når kvinneandelen blant de ansatte er høy. Kjønnforskjeller finnes, men kjønnforskjeller skal uansett ikke ha noe å si for suksessen man får ved publiseringer og/eller siteringer (Ostby et al., 2013). Kvinner publiserer generelt mindre enn menn (Larivière et al., 2013).

Konklusjon: Man kan se kjønnforskjeller ved de fleste handelshøyskolene, men det skal uansett ikke ha noe å si for kvaliteten. Derimot publiserer kvinner mindre enn menn, slik at der hvor det er mange kvinner ansatt, kan man se en tendens til mindre forskningseffekten – noe BI og er et godt bilde av, de er den handelshøyskolen som har størst prosentandel ansatte kvinner, men også minst publisering per faglig ansatt.

Hva gjøres for å øke og forbedre forskningen ved norske handelshøyskoler?

Den generelle oppfatningen etter å ha intervjuet en nøkkelperson ved hver av handelshøyskolene, er at økonomiske incentiver er innført for å oppfordre til bedre og mer forskning. I tillegg må de publiseres på nivå 2 og i høyt anerkjente tidsskrifter for å kunne rykke opp i ansettelsen.

De fleste driver og aktiv benchmarking hvor de sammenligner seg mot hverandre, og man har som mål å bli bedre enn de andre handelshøyskolene.

Intervjuet med de fire handelshøyskolene i forhold til ABS-listen, viser at handelshøyskolene også har økonomiske incentiver for å publisere internasjonalt på høye nivåer, og man oppnår også prestisje blant kollegaer, noe som også er viktig.

Alt i alt er dette tiltak som skal forbedre forskningen til handelshøyskolene.

Selv om man har mange og gode incentiver, så hjelper ikke det hvis de som skal forske ikke er egnet til dette. Det er mye som skal gå den rette veiene for å klare og publisere en teoretisk, viktig og praktisk forskningsartikkel (Pearce & Huang, 2012)

Konklusjon: Handelshøyskolene prøver å ansette de beste forskerne, i tillegg til at de fleste driver aktiv benchmarking og sammenligner seg mot hverandre hele tiden. Bruker KPI, som for eksempel, skal bli ledende innen forskning, skal publisere kun i topp-tidsskrifter. Alt dette er med på å forbedre forskningen til handelshøyskolene.

5.2 Konklusjon

Basert på analyse og drøfting besvares følgende problemstilling:

Forskning ved norske handelshøyskoler i perioden 2008-2013: «*Hvordan er den generelle utviklingen når det gjelder forskningsproduksjonen ved norske handelshøyskoler, og hvem hevder seg i markedet?*»

Her har vi nå vært innom flere forskningsspørsmål, som hver for seg har vært med på å besvare forskningsspørsmålet. Størrelsen på handelshøyskolene har definitivt noe å si, hvis man kun måler mengden publiserte artikler. Bruker man ikke noen andre variabler, blir denne framstillingen feil, siden BI og NHH klart skiller seg fra de andre mindre handelshøyskolene på grunn av de store forskjellene i størrelse. Ser man derimot på publiserte artikler per faglig ansatt viser dette bildet noe helt annet, og et litt mer riktig bilde. Her viser det at det er de mindre handelshøyskolene som publiserer mest per ansatt, altså er de mer produktive.

Ser man på hele perioden som er blitt målt (2008-2013), har den generelle forskningsproduksjonen økt for alle handelshøyskolene, men de som har vært og fortsatt er mest produktive er de mindre handelshøyskolene.

Den handelshøyskolen som har hevdet seg mest blant handelshøyskolene er NMBU, de skårer høyt på de fleste målingene i denne analysen, når det kommer til kvalitet og forskning per ansatt – altså kvalitet og produktivitet.

Overraskende nok gjør ikke BI og NHH det bedre enn andre handelshøyskoler, de lever nok litt på «ryktet» sitt. De er populære handelshøyskoler, men forskningsmessig er de ikke like produktive som de mindre handelshøyskolene i markedet.

En overraskende lav andel tidsskriftsartikler er kommet med på ABS-listen. Om dette skyldes kvalitetsproblemer eller at norske handelshøyskoler er bredere institusjoner er ikke godt å si. Man kan vel generelt si at nivået må opp, at det er viktig å satse på kvalitet, og man må kunne hevde seg internasjonalt for å kunne si at forskningsresultatene har en «impact».

I denne utredningen viste det seg at forskningseffektiviteten er lavere til handelshøyskoler som har mange studenter. Undervisning og forskning er veldig viktig, og det er viktig at dette ikke skal gå på bekostning av hverandre.

Om kvinner har noen påvirkning på forskningseffektiviteten, er den ikke stor. Ulike handelshøyskoler viser forskjellig. En konklusjon man kan slå fast med, er at det ikke er en stor prosentandel kvinner ansatt ved de ulike handelshøyskolene, og dette burde kanskje satses litt mer på.

Samlet sett kan man si at det er de mindre handelshøyskolene som har hatt den største veksten i forskningsproduktivitet. De to store handelshøyskolene gjør det ikke så godt, hvis man ser på effektiviteten til de ansatte. De mindre handelshøyskolene har tatt igjen de store handelshøyskolene. Eneste grunnen til at de to store publiserer mange flere artikler, er på grunn av størrelsen. De er mange ansatte som publiserer, men effektiviteten til handelshøyskolene er ikke høy per fagansatt. Hvis de ikke skal tape i konkurransen mot de nye og mindre handelshøyskolene, burde de nok gjøre noe aktivt i forhold til effektiviteten. De er kanskje blitt litt for sikre på seg selv, og glemmer å bruke benchmarking aktivt mot de andre handelshøyskolene (som viser seg å være verdige konkurrenter).

5.3 Mulige feilkilder

Det er som sagt brukt sekundærdata ved denne analysen, og siden sekundærdata er blitt samlet inn som primærdata til å analysere noe annet, et det rom for feiltolkninger her.

Det manglet også noen tall for enkelte år i DBH, og dette er med på at man ikke får et helt klart bilde av det man ønsker å forske på, og dette kan kanskje føre til at en trekker feil konklusjon enkelte steder.

Det utvalget jeg tok utgangspunkt i kan være et dårlig utvalg, for å vise norsk forskning. Et annet utvalg ville kanskje gitt andre resultater, enn det jeg har kommet fram til i denne oppgaven.

Telefonintervjuet kan også gi feil inntrykk. Det at en person har uttalt seg for hele handelshøyskolen vil være med og gi et farget bilde av hva akkurat denne personen oppfatter som viktig, og det er ikke sikkert jeg ville fått de samme svarene hvis jeg hadde intervjuet flere personer ved hver handelshøyskole. Et lite utvalg vil kunne gi gale konklusjoner, ettersom de da vil være basert på oppfattelsene til noen få respondenter, slik som et par av telefonintervjuene viste, ved at noen var veldig kyniske og noen ville ikke bevege seg vekk fra faktiske tall og målinger.

Dersom jeg ikke hadde fått tak i noen som kunne svare på spørsmålene mine ved hver av handelshøyskolene, kunne dette ført til et skjevt bilde av virkeligheten.

5.4 Forslag til videre forskning

Denne utredningen begrenser seg til å undersøke sammenhenger mellom de ulike handelshøyskolene som tilbyr studiet siviløkonom. Det kunne vært interessant å undersøke et større utvalg, slik at man kunne ha utført en regresjonsanalyse og «dykke» litt dypere inn i problemstillingen. Dessuten har jeg kun undersøkt en seksårsperiode. Man kunne kanskje ha sett på en tiårsperiode, for å få et mer riktig bilde av utviklingen, spesielt med tanke på at enkelte tall mangler enkelte steder for enkelte år.

I denne oppgaven har jeg fokusert på ABS-listen som den utenlandske målingen jeg har sammenlignet norsk publisert forskning med, men det finnes mange andre målinger i verden, og noe som kanskje kunne vært litt interessant, er å se om det er store forskjeller mellom hvem som kommer godt ut av det og hvem som kommer dårlig ut av det, på bakgrunn av hva som er blitt fokusert på som målinger og hvem som bestiller utredningen. Og eventuelt om det er store forskjeller og hvor store de er, mellom hver type rangering. Det kunne og vært interessant å se på flere norske handelshøyskoler i forhold til ABS-listen, og ikke bare de fire jeg tok utgangspunkt i.

6 Litteraturliste

- ABS - The Association of Business Schools. (2015). Academic Journal Guide - About the Guide. Retrieved 02.03., 2015, from <http://www.bizschooljournals.com/>
- Baden-Fuller, C., Ravazzolo, F., & Schweizer, T. (2000). Making and Measuring Reputations: The Research Ranking of European Business Schools. *Long Range Planning*, 33(5), 621-650. doi: 10.1016/S0024-6301(00)00064-9
- Bennis, W., & O'Toole, J. (2005). How business schools lost their way. *Harv. Bus. Rev.*, 83(5), 96-+.
- Bickerstaffe, G., & Ridgers, B. (2007). Ranking of business schools. *Journal of Management Development*, 26(1), 61-66. doi: 10.1108/02621710710720103
- Chartered Association of Business Schools. (2015a). Academic Journal Guide. Retrieved 29.05., 2015, from <http://charteredabs.org/>
- Chartered Association of Business Schools. (2015b). The Purpose and Features of the Academic Journal Guide 2015. Retrieved 29.05., 2015, from <http://charteredabs.org/academic-journal-guide-2015/>
- Cremer, R. D., Laing, A., & Galliers, B. (2015). Academic Journal Guide 2015. *ACADEMIC JOURNAL GUIDE*, 1, 54.
- CRISTin. (2015a). Current Research Information System In Norway. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.cristin.no/>
- CRISTin. (2015b). Om CRISTin - Fakta om CRISTin. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.cristin.no/om/index.html>
- Currie, R., & Pandher, G. (2013). Management Education Journals' Rank and Tier by Active Scholars. *Acad. Manag. Learn. Educ.*, 12(2), 194-218. doi: 10.5465/amle.2010.0184
- Database for statistikk om høgere utdanning. (2015). Om DBH. Retrieved 07.04., 2015, from <http://dbh.nsd.uib.no/omdbh/index.action>
- Econa. (2015a). -av og for økonomer. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.econa.no/>
- Econa. (2015b). MASTERGRAD: STUDIEMULIGHETER. Retrieved 07.04., 2015, from <http://bliokonom.no/#master-studiemuligheter/sivilokonom-okonomi-og-administrasjonledelse>
- Gripsrud, G., Silkoset, R., & Olsson, U. H. (2004). *Metode og dataanalyse : med fokus på beslutninger i bedrifter*. Kristiansand: Høyskoleforl.
- Handelshøgskolen BI. Master i økonomi og ledelse. Retrieved 28.05., 2015, from <https://www.bi.no/masterstudier/master-i-okonomi-og-ledelse/oversikt/>

- HiST Trondheim. (Siviløkonom). 2015. Retrieved 07.04., 2015, from <http://hist.no/sivil%C3%B8konom/>
- Hoff, K. G., & Bragelien, I. (2009). *Strategisk økonomistyring*. Oslo: Universitetsforl.
- Høgskolen i Buskerud og Vestfold. (2015a). Master i økonomi og ledelse - siviløkonom 2-årig. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.hbv.no/studietilbud/okonomi-og-ledelse/master-i-okonomi-og-ledelse-sivilokonom/>
- Høgskolen i Buskerud og Vestfold. (2015b). Siviløkonom - 5-årig. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.hbv.no/studietilbud/oekonomi-og-ledelse/siviloekonom/>
- Høgskolen i Hedmark. (2015a). Energy Management-master, siviløkonom. Retrieved 07.04, 2015, from <http://www.uin.no/no/studier/energy-management-master-sivilokonom>
- Høgskolen i Hedmark. (2015b). Master i økonomi og ledelse - spesialisering markedsføringsledelse. Retrieved 07.04., 2015, from <https://www.hihm.no/utdanning/studietilbud/oekonomi-og-ledelse/master-i-oekonomi-og-ledelse-spesialisering-markedsfoeringsledelse>
- Høgskolen i Hedmark. (2015c). Master i økonomi og ledelse med spesialisering økonomistyring. Retrieved 07.04, 2015, from <https://www.hihm.no/utdanning/studietilbud/oekonomi-og-ledelse/master-i-oekonomi-og-ledelse-med-spesialisering-oekonomistyring>
- Høgskolen i Molde. (2015). Siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.himolde.no/studier/okonomi/Sider/Sivil%C3%B8konom.aspx>
- Johannessen, A., Tufte, P. A., & Christoffersen, L. (2004). *Forskningsmetode for økonomisk-administrative fag*. Oslo: Abstrakt forl.
- Larivière, V., Gingras, Y., Ni, C., Sugimoto, C. R., & Cronin, B. (2013). Global gender disparities in science (Vol. 504, pp. 211-213).
- Lohne Lone. (2014, 10.09.). Derfor når ikke norske universiteter opp på rangeringene. *Dagens Næringsliv*. Retrieved from <http://www.dn.no/talent/2014/09/10/1058/Studier/derfor-nr-ikke-norske-universiteter-opp-p-rangeringene>
- Mathisen, M. (2014). Professor. Retrieved 08.04., 2015, from <http://utdanning.no/yrker/beskrivelse/professor>
- Nettredaksjonen for CRISTin. (2012). Formålet med forskningsinformasjonssystemet CRISTin. Retrieved 29.05., 2015, from <http://www.cristin.no/cristin/formal.html>
- Norges Arktiske Unviversitet (UiT). (2015a). Økonomi og administrasjon (Alta) - master (siviløkonom). Retrieved 07.04., 2015, from http://uit.no/studietilbud/program?p_document_id=362720

- Norges Arktiske Unniversitet (UiT). (2015b). Økonomi og administrasjon (Tromsø) - master (siviløkonom). Retrieved 07.04., 2015, from http://uit.no/studietilbud/program?p_document_id=279753
- Norges Handelshøyskole (NHH). (2015). Masterstudiet i økonomi og administrasjon - siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.nhh.no/no/studietilbud/master-i-%C3%B8konomi-og-administrasjon.aspx>
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. (2015). Studier ved NMBU. Retrieved 07.04., 2015, from http://www.nmbu.no/studier?field_studiekategori_tid=402
- Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS. (2015a). Om NSD. Retrieved 28.05., 2015, from <http://www.nsd.uib.no/nsd/omnsd.html>
- Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS. (2015b). Statistikk om høyere utdanning. Retrieved 02.06., 2015, from <http://dbh.nsd.uib.no/statistikk/>
- Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS. (2015c). Vitenskapelig publisering. Retrieved 27.04., 2015, from <http://dbh.nsd.uib.no/pub/hjelp.jsp>
- NOU 2011: 6. (2011). *Et åpnere forskningssystem* Retrieved from <https://www.regjeringen.no/contentassets/abb0967dae1146b5bc2912728bf2fa9d/no/pdfs/nou201120110006000dddpdfs.pdf>
- O'Brien, J., Drnevich, P., Armstrong, C., & Crook, C. (2010). Does business school research add economic value for students? *Academy of Management Learning and Education*, 9(4), 638-651.
- Ostby, G., Strand, H., Nordas, R., & Gleditsch, N. (2013). Gender Gap or Gender Bias in Peace Research? Publication Patterns and Citation Rates for Journal of Peace Research, 1983-2008. *Int. Stud. Perspect.*, 14(4), 493-506. doi: 10.1111/insp.12025
- Parmenter, D. (2010). *Key performance indicators : developing, implementing, and using winning KPIs*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Pearce, J., & Huang, L. (2012). The Decreasing Value of Our Research to Management Education. *Acad. Manag. Learn. Educ.*, 11(2), 247-262. doi: 10.5465/amle.2011.0554
- Pfeffer, J., & Fong, C. T. (2002). The End of Business Schools? Less Success Than Meets the Eye. *Acad. Manag. Learn. Educ.*, 1(1), 78-95.
- Piro, F., Hovdhaugen, E., Elken, M., Sivertsen, G., Benner, M., & Stensaker, B. (2014). Nordiske universiteter og internasjonale universitetsrangeringer: Hva forklarer nordiske plasseringer og hvordan forholder universitetene seg til rangeringene? : NIFU.

- Ramirez, F., & Tiplic, D. (2014). In pursuit of excellence? Discursive patterns in European higher education research. *The International Journal of Higher Education Research*, 67(4), 439-455. doi: 10.1007/s10734-013-9681-1
- Rindova, V. P., Williamson, I. O., Petkova, A. P., & Sever, J. M. (2005). Being good or being known: An empirical examination of the dimensions, antecedents, and consequences of organizational reputation. *Academy of Management Journal*, 48(6), 1033-1049.
- Rolstadås, A. (2006). *Praktisk prosjektstyring* (4. utg. ed.). Trondheim: Tapir akademisk forl.
- St.meld. nr. 30. (2008-2009). *Klima for forskning*. Oslo: Kunnskapsdepartementet Retrieved from <https://www.regjeringen.no/contentassets/057291a3e4bf4825b23e48edda46a32c/no/pdfs/stm200820090030000dddpdfs.pdf>.
- The Financial Times Limited 2015. (2012). 45 Journals used in FT Research Rank. Retrieved 09.04.2015, 2015, from <http://www.ft.com/cms/s/2/3405a512-5cbb-11e1-8f1f-00144feabdc0.html#axzz3WpATAx24>
- uhl., U.-o. h.-. (2005). *Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)* Retrieved from https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15#KAPITTEL_1-1.
- Universitetet i Agder. (2015a). REGNSKAP OG REVISJON – SIVILØKONOM. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uia.no/studier/regnskap-og-revisjon-siviloekonom>
- Universitetet i Agder. (2015b). ØKONOMI OG ADMINISTRASJON – SIVILØKONOM. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uia.no/studier/oekonomi-og-administrasjon-siviloekonom2>
- Universitetet i Nordland. (2015a). Business-master 3+2, siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uin.no/no/studier/business-master-3-2-siviloekonom>
- Universitetet i Nordland. (2015b). Business-master, siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uin.no/no/studier/business-master-siviloekonom>
- Universitetet i Nordland. (2015c). Energy Management-master, siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uin.no/no/studier/energy-management-master-siviloekonom>
- Universitetet i Nordland. (2015d). Sustainable Management-master, siviløkonom. Retrieved 07.04., 2015, from <http://www.uin.no/no/studier/sustainable-management-siviloekonom>
- Universitetet i Oslo. (2010). Bokmålsordboka. In U. i. O. i. s. m. S. 2010 (Ed.), *Bokmålsordboka*. Oslo: Universitetet i Oslo.

Universitetet i Stavanger. (2015). Siviløkonom – femårig master. Retrieved 07.04, 2015, from <http://www.uis.no/studietilbud/oekonomi-og-juss/master/siviloekonom-femaarig-master/>

Universitets- og høskolerådet (UHR). Universitets- og høskolerådet (The Norwegian Association of Higher Education Institutions),. Retrieved 20.04, 2015, from http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/nasjonale_rad/nroa/medlemmer

Utdanning.no. (2015). Masterstudium i økonomi og administrasjon, Høgskolen i Oslo og Akershus. Retrieved 07.04., 2015, from https://utdanning.no/utdanning/hioa.no/masterstudium_i_ekonomi_og_administrasjon

Zikmund, W. G. (2013). *Business research methods* (9th ed. ed.). Australia: South-Western Cengage learning.

7 Vedlegg

7.1 Intervjuguide

Spørsmål for intervju til handelshøyskolene:

- 1) Har dere noen spesielle incentiver for at publikasjonene skal komme på nivå 2 framfor nivå 1?
- 2) Driver dere aktiv benchmarking? Hvis ja, hvordan? Hvis nei, hvorfor ikke?
- 3) Hva har dere gjort aktivt for å komme dit dere er i dag i forhold til publisert forskning?
- 4) Hvilke tiltak og incentiver har dere for å øke produksjonen innen forskning?

Ekstra spørsmål til skolene som har fått sammenlignet publiseringer i Norge med ABS-listen:

- 1) ABS - Academic Journal Guide. Guiden er basert på fagfelle vurderinger og ekspertvurderinger etter evalueringen av mange hundre publikasjoner, Det er en guide til rangeringen, fagstoffet og den relative kvaliteten av tidsskriftene hvor akademikere fra næringsliv og forvaltning publiserer sin forskning. Her har man nivå 1 som laveste publiseringnivå og nivå 4 og 4* som den beste vurderingen man kan få, sammenlignet med Norge hvor nivå 1 er den laveste verdien og 2 er den høyeste vurderingen.
- 2) Er du kjent med listen som kalles ABS?
- 3) Overvåker dere resultatene deres i forhold til ABS?
- 4) Har dere noen incentiver for å oppnå nivå godt nok for å komme med på ABS listen?
- 5) Hvor stor andel av artiklene produsert hos dere, er også på ABS tror du?
- 6) Og hvilke tror du er på de høyeste nivåene, altså 3,4 og 4*?